JEAN STANESCHI

N SLUJBA LUI DUMNEZEU

Viata, sufletul şi opera lui Ch. H. Spurgeon

Consilier editorial: CONSTANTIN MOISA Coperta: FLORIN CREANGĂ
ISBN 973 - 9174 - 22 - 1

CUVÂNT ÎNAINTE

întreaga suflare baptistă din lume sărbătoreşte, la 19 iunie 1934, centenarul naşterii lui Ch. H. Spurgeon. El a fost ultimul puritan. însemnătatea lui este covârşitoare, atât pentru baptişti cât şi pentru nenumăraţii ucenici ai lui Isus. Milioane de buze vor rosti cu adâncă mulţumire, numele acestui bărbat, pentru că Dumnezeu 1-a întrebuinţat să-i aducă la cunoaşterea Adevărului.

Noi, baptiştii, ne dăm seama de mulţumirea ce-i datorăm. Influenţa lui e mare. Comunitatea, seminarul, orfelinatul, colportajul, - instituţii ce au fost ridicate de el - mai funcţionează şi astăzi. Prin cele 66 volume de predici, Spurgeon vorbeşte şi azi, cu toate că vocea lui a amuţit acum 42 de ani, şi ele sunt pentru mulţi un izvor nesecat de binecuvântării. Toate acestea înseamnă in fluenţa permanentă a unei personalităţi mari, aleasă în chip deosebit de Dumnezeu.

Sumara lucrare de faţă doreşte să aducă modestaei contribuţie la cunoaşterea vieţii, sufletului şi operei acestui „principe printre predicatori".

Trăim vremuri care prezintă alte înfăţişări decât acelea în care a trăit Spurgeon. Mărturia lui însă era scoasă din eternele adevăruri dumnezeeşti, care nu pier şi nu se demodează niciodată. El a vestit, ca nimeni altul - o viaţă întreagă - în mii de variaţiuni, unul şi singuruf adevăr simplu şi mântuitor: credinţa în Isus cel răstignit. Dominat de mai puţine particularităţi şi de
mult mai puţine secrete decât au oamenii în general, Spurgeon şi-apus întreaga inimă în cuvântările şi scrierile sale. Sinceritatea lui naturală, care nu păstra nimic pentru sine, ci dădea tuturor toate, a plămădit din comunitatea lui o adevărată frăţietate. El putea da altora, pentru că singur căpăta de la Domnul, cu care trăia în strânse legături.

Dacă vrem să sărbătorim cât mai folositor centenarul naşterii lui Spurgeon, atunci să nu cinstim geniul de prredicator, admirându-1 până la invidie, să nu-1 venerăm cu exagerare, până la pasiunea lipsită de orice critică dreaptă, darnici să nu ne obosim a scoate în relief ceea ce se afla la periferia vestirii sale, ci, să devenim ceea cea fostei: transmiţătoriibinecuvântărilor primite din harul Domnului nostru Isus Cnstos.

JEAN STANESCHI
Brăila, martie 1934

1
COPILĂRIA

Charles Haddon Spurgeon s-a născut la 19 iunie 1834 în Chelvedon, ţinutul Essex, în sud-vestul Angliei. Strămoşii lui erau originari din Olanda, şi făceau parte din miile de credincioşi care îşi găsiră refugiu în Anglia în urma persecuţiilor ducelui Alba.

în acelaşi timp, când Bunyan zăcea în temniţa din Bedford, Iov Spurgeon, străbunicul lui Charles, ispăşea o pedeapsă de 15 săptămâni în temniţa din Chelmsford, pe un frig pătrunzător, zăcând pe paie, într-o văgăună umedă, pentru că nu voise să ia parte la serviciile divine ale bisericii de stat.

în chipul acesta s-a ajuns la o separare între familia lui Spurgeon şi biserica de stat. Strămoşii lui erau oameni de o evlavie profundă, crescându-şi copiii în dragoste de Dumnezeu. Fiul lor James, bunicul lui Spurgeon, născut la 1776, fusese timp de 54 de ani, de la 1810 până la moartea sa, păstorul comunităţii Independente din statul Stambourne. El avea o familie numeroasă şi, deşi sărac, totuşi nu se gândea să primească un alt post cu un venit mai mare, ci rămase pe loc, acolo unde a lucrat cu multă binecuvântare. James Spurgeon a trăit 88 de ani în credinţă vie şi predare sfântă, servind comunitatea cu mare râvnă, până la ultima lui suflare. Bătrânul Spurgeon era un puritan sever şi independent, însă nu unul sectar, cu vederi

înguste. Deseori se ducea la biserica episcopală, pentru a asculta câte o predică şi în special atunci când era vorba de vreo predică misionară. Iubea foarte mult copiii, iar ei se grămădeau pretutindeni în jurul lui. Tineretul ştia că în el găseşte un bun sfetnic. Ca predicator, era foarte mult preţuit. Una din fostele sale ascultătoare, spuse odată lui Ch. H. Spurgeon: *„Odată vizitam, cu mare sârguinţă, adunarea bunicului dumitale, iar acum sunt în stare să merg până ce-mi rup ghetele, ca să mai ascult pe un „Spurgeon".* La înfăţişare se asemăna mult cu John Wesley. Avea chipul unui gentleman de viţă veche, purtând haine foarte curate, cravată albă, cămaşă încreţită, pantaloni scurţi până la genunchi, ciorapi de mătase şi pantofi cu curele.

Cele dintâi amintiri ale lui Ch. H. Spurgeon se leagă de bunicul său. Acesta a avut fericirea să asculte pe renumitul său nepot predicând.

Tatăl lui Charles Spurgeon a fost negustor şi predicator independent în acelaşi timp. Mai târziu însă se consacră numai predicii şi la vârsta de 80 de ani mai era încă un bun propovăduitor. Era un bărbat nobil, prietenos şi de o evlavie desăvârşită. Soţia lui era o bună creştină, care-şi purta necurmat copiii în rugăciuni, dându-le o creştere aleasă. Ch. H. Spurgeon era cel mai în vârstă din cei 17 copii, dintre care şapte, şase surori şi un frate, i-au supravieţuit.

Charles a fost adus la Stambourne, în cea mai fragedă copilărie, unde o bunică bună şi o mătuşă nemăritată, tot atât de bună, îl luaseră în îngrijire.

Cu câtă duioşie îşi amintea Spurgeon de satul liniştit şi izolat, cu căsuţele răsfirate şi de casa bătrânească, ce servea drept locuinţă predicatorului!

„în locul casei bătrâneşti s-a zidit una nouă, care cred că-i pe placul bravului păstor, care o locuieşte; mie însă, ea nu-mi poatefi, atât de dragă ca vechea casă în care am trăit câţiva ani din copilărie. Fireşte, casa bătrânească începea să încline spre prăbuşire şi trebuia dărâmată. Totuşi, aş fi dorit să fi rămas aşa cum era. Se afla lângă adunare. în dimineaţa unui sabat (bunicul

meu nu suferea să se spună duminică), bunica nu se simţea destul de bine, pentru a merge la adunare. încă înainte de terminarea serviciului divin, ea se duse la Isus. A fost găsită şezând în faţa Bibliei, arătând cu degetul textul «Mâna Domnului venise peste mine» (Ez. 33.22)."

Casa bătrânească a păstorului avea multe încăperi. Mai întâi era un antreu, pardosit cu cărămidă; acolo se afla vatra pe care se găteau bucatele. Deasupra ei atârna un tablou înfăţişând pe David şi Goliat. în acest antreu se afla căluţul „puştiului". *„Era singurul cal pe care am gustat plăcera călăriei. Animalele vii fac deseori mişcări neaşteptate şi legea gravitaţiei ridică de obicei de pe şa şi aruncă la pământ; însă căluţul meu din Stamboume era un animal docil, pe care şi-ar fi putut păstra locul orice membru din parlament. Cu câtă plăcere şedeam adesea pe pragul uşii deschise şi priveam la ploaia care curgea în hârdăul de spălat rufe!"*

Şi odaia cu fereastra împrejumuită de trandafiri, era de asemenea frumoasă. într-însa se aflau tablourile bunicilor şi o căldare mare şi frumoasă *„pe care bunicul o întrebuinţa la aşa-numitele botezuri * ".*

în această cameră frumoasă îşi pregătea bunicul predica. Pentru liniştea lui Charles, el era adus în această cameră şi i se dădeau reviste religioase, pentru a fi ocupat, privind la chipul unui teolog renumit sau la schiţa unei staţiuni misionare. Dacă, totuşi, nu rămânea liniştit, atunci i se spunea: *„JDacă tulburi pe bunicul, nu va putea predica şi nu va putea arăta oamenilor calea spre cer". ,^\cest îndemn mă făcea să privesc din nou chipul teologului şi staţiunea misonară. N-am putut presimţi, pe vremea aceea, că mai târziu, alţi copii vor privi chipul meu în această revistă."*

în plăpânda lui copilărie, începură să se arate de acum cele două însuşiri ale caracterului lui, care mai târziu l-au făcut atât

* Spurgeon, ca baptist, a recunoscut numai cufundarea adulţilor, ca adevăratul botez.

de renumit: iubirea neclintită de adevăr şi voinţa de fier. Serviciul divin şi citirea Cuvântului lui Dumnezeu, nu le accepta silit, ci de plăcere şi uneori căuta un loc ascuns unde să se poată ruga. Câteodată predica fraţilor şi surorilor lui. Un membru din comunitatea bunicului său, anume Road, avea obiceiul să se ducă la cârciumă să bea „o halbă de bere" şi să tragă o pipă de tutun. Bunicul suspina adeseori din această pricină, fără să ştie că Charles, care era numai de 6 ani, îi împărtăşea durerea. într-o zi, Charles spuse: *„Voi omorî totuşi pe moş Road!" „Ssst, ssst, nepoţele",* îi răspunse bunicul, *,jiu trebuie*

să vorbeşti astfel. Tu ştii că aceasta ar li o crimă; poliţia te-ar închide dacă ai face o asemenea faptă urâtă". ,JVu te speria, bunicule, nu vreau să-i fac nici un rău; dar să ştii că am să-1 omor şi gata ". Bunul bunic rămase încremenit; ştia însă că nepoţelul nu va întreprinde nimic rău. Copilul plecă şi după câtva timp se întoarse, spunând: *,^-am omorât pe moş Road !De-acum încolo nu-1 va mai întrista pe bunul meu bunic ". „Scumpul meu copil",* spuse îngrijorat bătrânul, *„ce-ai făcut? Unde ai fost?" ,JV-am făcut nici un rău, bunicule",* spuse micuţul, *„am fost ocupat în lucrul Domnului, asta-i totul".* Mai mult n-a putut ieşi din gura micului Charles. Nu trecuse multă vreme şi taina se lămuri. „Moş Road" veni să vorbească cu păstorul şi istorisi, mişcat, felul cum a fost omorât. *„îmi pare rău că v-am produs atâta durere şi grijă. Ştiu că n-am făcut bine. Mă aflam în cârciumă, îmi fumam pipa şi tocmai beam halba de bere, când intră copilul, îşi ridică mâna, mă arătă cu degetul şi spuse: «Ce cauţi aici, Ilie?Tu, un membru al comunităţii, să stai între necredincioşi şi să amărăşti inima predicatorului!?Eu m-aş ruşina, dar n-aş îndurera inima predicatorului!» Şi pe urmăplecă. Laînceput m-am supărat grozav, însă, pe urmă, am simţit că toate cele rostite de copil sunt adevărate şi că eu sunt vino va tul. Astfel, nu putui termina halba de bere, ci alergai în căutarea unui loc în singurătate, şi mă aruncai la picioarele Domnului, mărturisindu-I*

păcatul şi cerându-I iertare. Cred că Domnul, în bunătatea Lui mare, m-a iertat şi acum vin la dumneavoastră să văceriertare, asigurându-vă totodată că n-am să vă mai supăr".

Dacă Charles era întrebat ce vrea să se facă, răspundea: „vânător". Când vedea vânătorii de vulpi trecând peste câmpii, şi câinii lătrând, nu se putea linişti până ce nu o lua pe urma lor şi se închipuia pe sine minunat de frumos, în haină roşie, călare pe cal, gonind după vulpi.

într-o zi fusese trimis la băcănie, să cumpere o livră de ceai, un sfert de livră de muştar boabe şi 3 livre orez. Când se înapoie spre casă, cu coşul cu târguieli în mână, zări o mulţime de câini de vânătoare şi, bineînţeles, se luă după ei, sărind prin tufişuri şi peste şanţuri. Când să se întoarcă acasă, descoperi că lucrurile din coş s-au amestecat de-a-valma. Spurgeon, amin-tindu-şi de această întâmplare, îşi îndemna elevii să rânduiască predica în chipul cel mai lămurit. *,JDe atunci, ştiu că trebuie să împachetez cuprinsul predicii în pachete bune şi tari, care sunt legate cu sfoara cuvintelor şi eu - în ciuda modei - mă ţin de: punctul unu, doi şi trei. Nu se bea cu plăcere ceai amestecat cu muştar şi nu se ascultă cu plăcere o predică la care nu se poate deosebi capul de coadă, pentru că n-are nici cap, nici coadă. Daţi oamenilor adevărul, rânduit în chip logic, ca să-1 poată păstra cu uşurinţă şi atunci îl vor primi cu plăcere".*

în general, Charles era un copil liniştit, cugetător, iar cărţile îl atrăgeau mai mult decât jocul. Uneori însă, umorul său înnăscut îl împingea să mai facă şi câte o şotie. Camera bunicului, în care îşi ţinea biblioteca, era pentru nepoţel o încăpere foarte plăcută. Acolo se aflau istorioarele şi tablourile martirilor protestantismului de pe vremea „sângeroasei" regine Măria; acolo se găsea Bunyan şi cartea sa „Călătoria Creştinului", şi tot acolo erau operele vechilor puritani. Copilul se bucura la privirea tablourilor, iar tânărul şi bărbatul se adânceau în tălmăcirea Bibliei, care influenţă atât de rodnic predicile şi tălmăcirile sale.

Neobişnuita dezvoltare spirituală a copilului, stârnise atenţia generală. Bătrânii adunării, cu feţele grave, care se adunau în casa păsorului, de obicei sâmbăta seara, rămâneau uimiţi de observaţiile nimerite, pe care le făcea copilul în toiul convorbirii lor. Siguranţa şi îndrăzneala, care mai târziu l-au făcut celebru ca vorbitor, se arătaseră din frageda lui copilărie.

Spurgeon n-are a mulţumi şcolii din Stambourne pentru a fi pus bazele educaţiei sale. Nici în Anglia nu era pe atunci învăţământul primar obligatoriu. în multe sate, corpul didactic era reprezentat printr-o femeie mai în vârstă, care ştia ceva carte şi care introducea în împărăţia ştiinţei pe cei setoşi de învăţătură din sat. O educaţie şcolară mai bună era de dorit pentru copilul precoce. Deoarece tatăl său se mutase între timp în Colchester, un orăşel cu vreo 30 000 locuitori, luă cu sine pe fiul său, care era de şapte ani.

Prin această mutare, Charles nu se înstrăina de casa bunicului, ci îşi petrecea acolo vacanţele şcolare.

Din acele zile de vacanţă, Spurgeon ne istoriseşte o întâmplare care este foarte însemnată pentru viaţa lui. Pe atunci avea 10 ani. *„Richard Knill, fost misionar în St. Petersburg, care trăia pe atunci în Chester, - acum este cetăţean al Noului Ierusalim - venise într-o vineri în casa bunicului meu. Voia să ţină, în duminica următoare, o predică misionară. Acest bărbat, a cărei amintire binecuvântată a rămas multora*

neştearsă, nu putea să privească faţa unui tânăr fără să nu-i dea un dar spiritual. Era pe de-a-ntregul: iubire, bunătate, seriozitate şi râvnă, şi dorea tot atât de fierbinte să câştige sufletele oamenilor, cum doreşte zgârcitul banii. "Ascultase pe băiat citind textul pentru rugăciunea familiei şi îl lăudase. Puţină laudă înţeleaptă este un mijloc sigur pentru a câştiga inima unui băieţandru. Knill se învoise cu băiatul ca să-1 conducă a doua zi prin grădină. Natural, băiatul se simţea măgulit de această onoare şi când Knill bătuse a doua zi la uşa camerei sale, se sculă repede şi-1

însoţi în grădină. Noul său amic îi vorbi prietenos, îi istorisi multe lucruri frumoase şi-1 îndemnă să vorbească. în felul acesta câştigase inima copilului. Knill îi vorbise de Isus şi de dulceaţa unei căpăţâni de zahăr; apoi, el îngenunche, cuprinse gâtul copilului şi se rugă fierbinte pentru mântuirea micului său prieten. Acelaşi lucru se întâmplă şi în următoarele două dimineţi, în timpul zilei, cei doi prieteni erau împreună şi cugetau neîncetat unul la altul. *„Knill spuse mai târziu că atunci simţise o deosebită prietenie faţă de mine şi avusese o presimţire ciudată, pe care nu şi-o putea explica. înainte de a ne despărţi el se mai rugă încă odată cu mine deosebit de fierbinte. Ceva neobişnuit îi apăsa inima. Deaceea chemă pe membrii familiei mele, mă aşeză pe genunchii săi şi spuse: «Nu ştiu cum, dar am presimţirea că acest copil va predica Evanghelia la mii de suflete şi că Dumnezeu îl va face o binecu vântare pentru mulţi. Aceasta o prevăd şi aş vrea ca băiatul să-mi tăgăduiască un lucru: Când va predica în adunarea lui Rowland Hill, şi aceasta o va face cu siguranţă, aş dori să se cânte cântarea care începe cu: „Pline de taină sunt căile Domnului, minunile, când şi le înfăptuieşte".» Eu i-am maifăgăduitîncăun lucru: că voi învăţa cântarea pe dinafară şi-im voi aminti de cuvintele lui."*

„Profeţia se-mplini. Când am predicat Cuvântul vieţii în adunarea lui Rowland Hill, care înainte de construirea Tabernacolului era cel mai mare local de adunare din Londra, cerui să secânteacea cântare. Au ajutat cumva, chiar cuvintele lui Knill ca ele să se împlinească? Probabil. Eu am crezut în ele şi mă bucuram să văd ziua când a veam să predic Cu vântul. Eram încredinţat înăuntrul meu, că nici un nepocăit nu trebuie să se strecoare la slujba predieării Evangheliei. Am început să caut mântuirea şi după ce am primit Harul, m-am aruncat în iubirea Mântuitorului. Atunci mi s-a deschis gura să vestesc mân-tuirea Lui."

„Să dea Domnul ca toţi să fim la fel de înţelepţi ca Richard Knill, care semănase pretutindeni sămânţa. El n-ar fi trebuit să

se intereseze de micul nepot al pastorului. Ar fi putut să spună că are de făcut alte treburi, mai serioase, decât să se roage cu copiii. Dar cine ştie, dacă eln-a influenţat cumva prin această umilă şi copilărească bunătate tot atât ca şi prin duzinele de predici ţinute în faţa numeroşilor săi ascultători. Prietenia faţă de micuţ a fost pentru mine de o însemnătate veşnică şi timpul pe care 1-a consacrat pentru mine, a fost - sunt adânc încredinţat - bine întrebuinţat."

HOT0R0RE0

Despre anii de şcoală ai lui Spurgeon, nu cunoaştem multe amănunte. Până la 1848, deci până la vârsta de 14 ani, el vizită două şcoli din Colchester, dintre care una era condusă de baptişti. Astfel a început să cunoască baptismul şi să viziteze serviciile bisericii baptiste. Se împrietenise cu unul din învăţători, anume Leeding, de la care a primit o pregătire temenică în matematici, latină, greacă şi franceză. în toate clasele a fost premiant. După terminarea şcolii se simţi puţin cam surmenat, şi-şi făcu timp pentru odihnă. înarmat cu o undiţă, îşi petrecea timpul pescuind şi cugetând la cele învăţate. Se pare că această vacanţă i-a prins bine, fiindcă el termină astfel descrierea ei: *,/LT fi mai bine pentru copii dacă li s-ar da mai puţine lecţii, dar în schimb li s-ar mări posibilitatea de a cugeta. Dacă te îndopi, Iară să mistui mâncarea, atunci muşchii nu se vor forma niciodată. Şi acest adevăr este mult mai serios în cele spirituale decât în cele trupeşti."*

Probabil că slăbiciunile lui trupeşti au fost motivul pentru care Spurgeon a petrecut o vreme, în anul 1848, la şcoala de agricultură din Maidstone. Totuşi la 1849 el o părăseşte şi se duce la Newmarket, unde i se oferi un post de învăţător -suplinitor. Pe lângă funcţia de învăţător, el îşi făcu timp şi învăţă, mai departe, cu multă râvnă şi silinţă.

Odată cu anul 1849 începu pentru Spurgeon un timp de grele lupte sufleteşti. De multă vreme era stăpânit de un simţământ
15
puternic al păcatelor sale. *„J4ă simţeam nenorocit",* - istoriseşte Spurgeon despre acea vreme - *„abia mai puteam lucra. Inima îmi era sfâşiată. Mă hotărâsem să vizitez fiecare biserică şi adunare din orăşelul unde locuiam, pentru a cunoaşte calea mântuirii. Eram gata să fac orice, să fiu orice, numai dacă Dumnezeu arii voit să mă ierte. Făcui turul tuturor bisericilor, dar, cu toate că respectam şi respect pe bărbaţii care predicau în ele, totuşi trebuie s-o spun că n-am auzit pe nici unul din ei predicând întreaga Evanghelie. A ceasta înseamnă că ei predicau adevăruri mari şi bune, care se potriveau pentru mulţi dintre ascultătorii lor evlavioşi, însă ceea ce voiam să ştiu era: cum mi se pot ierta păcatele? Şi tocmai lucrul acesta nu mi se spusese. Voiam să aud cum poate căpăta pacea un păcătos, care-şi simte povara păcatelor, şi în locul acestei Evanghelii, auzii o predică: «Nu vă înşelaţi, Dumnezeu nu Se lasă batjocorit!», care nu-mi arătase calea mântuirii, ci, dimpotrivă, îmi mărise chinurile. Predica următoare, pe care o auzisem, trata fericirea celui drept. Ea, de asemenea, nu se potrivea pentru mine, un biet păcătos. Mă simţeam ca un câine, care nu capătă măcar o bucăţică de pâine. Cu toate acestea, mergeam, în fiecare duminică, la biserică şi pot spune că nu mă duceam fără să nu mă fi rugat înainte, şi cred că în toată biserica nu era un alt ascultător mai atent ca mine."*
„într-o zi de iarnă, pe când îmi petreceam vacanţele în Colchester, voiam samă duc din nou la biserică. Ningea însă cu atâta putere că nu-mi putui continua drumul. Totuşi această întrerupere mi-a fost spre binecuvântare. în loc să-mi urmez drumul, am intrat într-o sală necunoscută mie. Era adunarea «metodiştilor primitivi». Auzisem în mai multe rânduri de ei. Mi se spusese că ar cânta aşa de tare, încât ascultătorii căpătau dureri de cap. Totuşi, mie mi-era egal. Voiam să cunosc, cu orice chip, calea mântuirii, chiar dacă aş G căpătat cea mai cumplită durere de cap. Mă aşezai pe o bancă şi serviciul divin începu. La catedră se sui un om slab şi citi cuvintele: ‚Jntoarceţi-vă
16
la Mine şi veţi fi mântuiţi toţi, cei ce sunteţi la marginile pământului!' (îs. 45.22), *(dupătraducerea engleză: «Priviţispre Mine»). El îşi pironi ochii asupra mea, ca şi când întreaga mea inimăi-atâfostcunoscută, şi spuse: «Tinere, te afli în mari nevoi. Tu nu vei ieşi din ele, dacă nu vei privi la Cristos.» Apoi îşi ridică mâinile şi strigă aşa cum numai un metodist primitiv poate striga: «Priveşte! Priveşte! Priveşte!»... «Tu trebuie numai să priveşti», spuse el. Şi eu văzui îndată calea mântuirii. O, cum îmi sălta inima de bucurie! Nu ştiu ce mai spusese predicatorul, căci eram preocupat de un singur gând, acela al mântuirii mele. Am fost tămăduit, ca şiisraeliţii care au privit la şarpele de aramă. înainte credeam că trebuie să fac cincizeci de lucruri şi acuma auzii numai cuvântul: «priveşte». Ce cuvânt preţios pentru mine! Oh, L-am privit cu atâta sete! Iar când voi£în fericirile veşnice îl voi privi tot pe El."*
în urma acestei experienţe, Spurgeon spune: *„Considerdrept o datorie sfântă să nu ţin nici o predică, fără să nu mă adresez celor păcătoşi. Cred că un predicator care poate ţine o predică fără să facă acest lucru, nu înţelege nimic despre ceea ce înseamnă o predică ţinută în duhul Evangheliei".*
După 14 ani, Spurgeon predică în aceeaşi adunare metodistă din Colchester şi anume, tot asupra aceluiaşi text: *Jntoarceţi-vă la Mine şi veţi fi mântuiţi toţi, cei ce sunteţi la marginile pământului". Acesta era textul",* spunea el, *„despre care am auzit predicându-se în această adunare, când m-am întors la Domnul".* Apoi arătă spre o bancă din stânga de sub balcon, şi spuse: *Jn clipa când m-am pocăit, şedeam acolo!"*
Spurgeon avusese de luptat cu necredinţa, imediat după întoarcerea sa la Dumnezeu. Probabil că această luptă era stârnită de citirea cărţilor filozofice. Spurgeon începu să se îndoiască, întâi de unele lucruri, apoi de toate şi la urmă se îndoi chiar de propria lui existenţă. Deveni liber- cugetător, însă numai pentru puţină vreme. Scăpă curând din labirintul deznădejdii, preamărind harul şi iubirea mântuitoare!
2 - în slujba lui Dumnezeu
17
Tatăl şi bunicul lui Spurgeon, cu toate că aparţineau unei comunităţi libere, totuşi ţineau încă la botezul copiilor mici. Charles Spurgeon însă, care venise de multă vreme în contact cu baptiştii, avea convingerea că numai cufundarea în apă, însoţită de o mărturisire personală a credinţei, este un botez veritabil.

între tată şi fiu se porni un schimb de scrisori în această privinţă şi, după ce tatăl se convinse că fiul său nu cade în vreo rătăcire sufletească dacă se botează cu botezul credinţei, îi dădu părinteasca lui aprobare.
în Newarket nu era nici o apă curgătoare potrivită, iar comunitatea nu avea încă un bazin pentru botez. Astfel, Spurgeon se duse la Isleham, cale de câteva ore, pentru a fi botezat. în ziua botezului el se sculă devreme, pentru ca să aibă timp de rugăciune şi apoi porni la drum.
Spurgeon nu avea încă 16 ani, şi părea foarte copilăresc în hainele de botez; totuşi, păşi cu îndrăzneală prin apă, până la botezător, şi mărturisi credinţa fără şovăială.
,JMi-era indiferent, dacă privea la mine pământul, cerul şi iadul. Nu mă ruşinam să mărturisesc, în momentul acela, că urmez pe Mielul lui Dumnezeu. Orice timiditate dispăruse pentru totdeauna. Frica se scufundase în apa aceea şi eu simţeam că, «cine ţine şi împlineşte poruncile Sale primeşte mare răsplată»..:'
,J)acă mă întreabă cineva, pentru ce m-am botezat, îi răspund: «întrucât cred că este o rânduialăprescrisă de Cn'stos, pe care a pus-o lămurit în legătură cu credinţa: „ Cine va crede şi se va boteza va fi mântuit!"» Na veam credinţa superstiţioasă că botezul mă va mântui, căci eu eram dinainte mântuit. Nu căutam spălarea păcatelor mele prin apă, ci credeam că păcatele mele erau deja spălate prin credinţa în sângele lui1sus Cristos. Botezul celui credincios îl priveam numai ca un semn al curăţirii, ca un simbol, o emblemă a îngropării cu Domnul şi ca o exteriorizare a naşterii din nou. Nu mi-am pus încrederea

în botez, însă, pentru că m-am încrezut în Mântuitorul, socoteam ca o datorie să-L ascult ca pe Domnul meu, şi să urmez exemplul care ni 1-a dat în propriul Său botez în Iordan. N-am împlinit prescripţiunea exterioară, pentru a deveni baptist, ci pentru că voiam să fiu un creştin în felul apostolilor; căci şi ei credeau şi se botezau."
Spurgeon cunoscu, de copil, biserica independentă; în timpul unui serviciu divin metodist căpătase mântuirea, iar alegerea lui personală 1-a condus la baptişti. în capitolele următoare dăm peste urmele aceste întreite influenţe. Probabil că aceste influenţe au contribuit să-1 facă mai larg la inimă, decât sunt unii din coreligionarii săi.

ÎNCEPUTUL fICTIVITfIŢII SfILE

Spurgeon rămase deocamdată, la postul său şi, ori de câte ori avea prilejul, mărturisea pe Domnul. Ţinea şcoală de duminică, vorbea cu oameni prin case, pe şosele şi pe străzile oraşului; reînsufleţi o societate de tractate, căzută în amorţire, şi o ajută, împărţind sârguincios tractate. Cuvântările sale în şcoala de duminică erau pline de învăţături şi atrăgătoare, iar persoana lui era atât de iubitoare, încât copiii îl ascultau cu plăcere şi, plini de cele auzite, istoriseau la rândul lor acasă. Curând şcoala de duminică se umplu nu numai cu copii, ci şi cu adulţi, care voiau să asculte cuvântările înflăcărate ale tânărului învăţător.
Pe la sfârşitul anului 1850, Spurgeon se duse la Cambridge, unde amicul şi fostul său profesor Leeding întemeiase o şcoală superioară, şi-i dădu o catedră de suplinitor. Aici s-a bucurat de un salariu mai bun şi de timp liber mai mult, pentru a progresa în studiile sale. Stabilindu-seîn Cambridge, deveni membrul bisericii baptiste din Sf. Andrews, unde pe timpul acela lucra celebrul predicator Robert Hali. După puţină vreme se înrola în cercul de predicatori voluntari, care fusese înfiinţat şi organizat de R. Hali. Ţinta cercului era misionarea satelor din jurul Cambridgelui, printr-un grup de fraţi tineri, consacraţi ca predi-catori voluntari numai duminica, restul zilelor fiind ocupaţi cu serviciile lor particulare. Cu toată frăgezimea vârstei, Spurgeon fusese primit cu bucurie ca membru al acestui cerc de misiune, căci chiar pe atunci era privit ca un vorbitor talentat. Cu toate

că era hotărât să devină predicator, totuşi prima predică o ţinu pe neaşteptate. Fusese rugat, într-o seară, să însoţească pe un prieten al său, într-un sat din vecinătatea Cambridgelui. Spurgeon, care se gândea că prietenul său va ţine serviciul divin, îi spuse pe drum: *Nădăjduiesc că Dumnezeu îţi va binecuvânta predica din seara aceasta ". predica mea /*'"răspunse prietenul. *,JV-am predicat niciodată în viaţa mea şi nici astăzi nu mă gândesc să predic. Am fost rugat să te însoţesc. Nădăjduiesc că Dumnezeu va binecuvânta predica ta". „Dar bine",* spuse Spurgeon, *,ji-am predicat niciodată şi nu credea voi putea să*

predic".
Şi-au urmat drumul, fără să-şi zică unul altuia un cuvânt, până ce au intrat în sat. *„îmi tremura tot sufletul",* spunea Spurgeon, *„şi eram foarte curios să văd ce se va întâmpla. Cerând, prin rugăciune, ajutor de la Domnul, mă hotărâi să încerc. Textul era: «Cinstea aceasta este dar pentru voi care aţi crezut»* (I Pet. 2. 7). *Eram hotărât să mă încred în Domnul, ştiind că El îmi va deschide gura, pentru onoarea Fiului Său preaiubit. Părea o îndrăzneală mare şi o probă serioasă, dar, încrezându-măîn ajutorul Domnului, voiam cel puţin săisto-riseseceva despre mântuirea de pe cruce şi să nu las pe ascultă-tor să plece acasă fără nimic. Intrarăm deci în odaia mică a unei case sărăcăcioase, învelită cu paie, unde erau strânşi câţiva muncitori împreună cu soţiile lor; am cântat, ne-am rugat, am citit din Scriptură şi apoi veni rândul primei mele predici. Nu-mi amintesc cât a durat. Nu era nici pe jumătate atât de grea cum îmi închipuisem, dar m-am bucurat când am terminat-o, ajungând să spun ultima cântare. Spre bucuria mea nu mă prăbuşisem, nu înţepenisem în mijlocul predicii, nu fusesem părăsit de şirul gândurilor şi, în sfârşit, zăream portul mult dorit. înche-iarăm, şi tocmai luam cartea de cântări să cânt, când, spre uimirea mea, auzii glasul unei bătrâne, care-mi spuse: «Dumnezeu să-ţi binecuvinteze inima! Câţi ani ai?» Răspunsei hotărât: «Trebuie să aştepţi până ce vom sfârşi serviciul divin, şi apoi vom sta de vorbă. Să cântăm.» După cântare, şi după o ultimă*

rugăciune de mulţumire, adresată lui Dumnezeu, se încinse o discuţie interesantă. «Câţi ani ai?» mă întrebă din nou femeia. «Mai puţin de şasezeci», răspunsei voios. «Dar şi mai puţin de şaptesprezece, nu-i aşa?» mă întrebă femeia. «Aşa e», răspunsei, «dar vârsta n-are nici o importanţă. Dumneata gândeşte-te la Domnul Isus», atât am fost în stare să-i răspund. Şi Spurgeon adăugă: *„Oare nu se găsesc tineri, care ar putea să vorbească despre Isus în cuvinte simple - tineri care până acum au fost muţi ca peştii? Satele şi mahalalele noastre dau ocazii frumoase vorbitorilor tineri. Mulţi dintre ei vor să facă lucruri mari şi de aceea nu fac nimic. Cine este gata să lucreze şi se străduieşte bucuros să în veţe copiii mici sau să împartă tractate - s-o ia de la capăt - are mai multe şanse să fie folositor, decât un alt tânăr, plin de zel, dar care doarme într-un guler alb*, lucrează manuscrise şi schiţe măreţe de predică, pe care nădăjduieşte să le citească odată de pe amvon. Cine vorbeşte, în bucătăria săteanului, despre adevărurile simple ale mântuirii şi se pricepe să stâmească interesul unui căruţaş sau al unui servitor, are un dar mai de preţ decât acela al unui pastor, care vorbeşte mereu despre educaţie şi întrebuinţeză cuvinte pe care nu le înţelege nimeni."*
Un mare cunoscător, care ascultase prima predică a lui Spurgeon, prezise că băieţandrul în jachetă, care predicase cu multă putere, se rugase fierbinte şi explicase Cuvântul cu multă adâncime, va ajunge odată un bărbat vestit.
Un alt ascultător găsi chiar primele predici ale lui Spurgeon pline de învăţături şi cuprinzând multe exemple din istorie, astronomie şi geografie. Deci, Spurgeon arătase, încă de pe atunci, darul prin care a devenit vestit, mai târziu, ca tot ce spunea să însufleţească şi să întărească prin exemple şi tablouri potrivite. Curând el începu să predice regulat, în fiecare seară, în cele 13 sate care erau în grija cercului predicatorilor voluntari, într-un an a predicat de peste 300 de ori, predând
* uniforma pastorilor bisericii anglicane

totodată cursuri la şcoală şi învăţând mai departe cele pe care le credea de folos. Activitatea lui a fost deosebit de binecuvântată în satul Waterbeach, unde comunitatea baptistă n-avea predicator pe atunci. Membrii comunităţii îl rugară să rămână pastorul lor şi, în anul 1852, nea vând nici 18 ani, luă în primire acest post. La începutul activităţii lui Spurgeon, mica adunare număra 40 de membri, dar după câteva luni de lucru intensiv, ea crescu la 100 de membri. Ajunse repede un vorbitor iubit, primind propuneri stăruitoare să predice în diferite locuri. Dar succesul exterior nu era pentru el lucrul de căpetenie. *„Cum tresaltă inima mea de bucurie",* spuse el, *„când auzii de primii pocăiţi! A dunările pline şi feţele prietenoase ale ascultătorilor nu mă mulţumeau. Doream s-aud despre inimi zdrobite, să văd lacrimi de căinţă. M-am bucurat, ca un viteaz care face o captură mare, când o femeie săracă mi-a spus că îşi simte vinovăţia păcatelor şi că în timpul predicii pe care am ţinut-o duminică după masă, a găsit pe Mântuitorul. Mai zăresc şi acum căscioara ei veche, încă îmi mai amintesc de primirea ei în comunitate şi*

de moartea ei, care a fost un marş al biruinţei. Ea a fost primul şi cel mai dulce sigiliu pe care Dumnezeu 1-a pus pe slujba mea. Cred că nici o mamă nu s-ar bucura mai mult la vederea primului ei născut. Sufletul meu slăvea pe Domnul, care privise la starea mea smerită şi-mi dăruise har să săvârşesc un lucru pentru care mă vor binecuvânta copiii şi nepoţii ei, căci, privesc pocăinţa unui suflet ca pe o astfel de operă."

Spurgeon nu-şi scria niciodată predicile - i-ar fi lipsit timpul necesar. Bineînţeles, în chipul acesta el nu învăţa nimic pe dinafară, nici nu repeta fraze, cuvânt cu cuvânt. *„Cuprinsul trebuie pregătit, dar cuvintele trebuiesc compuse pe nepregătite",* era regula de care se ţinea, când îşi pregătea predicile. Despre alegerea textului avea păreri deosebite. *‚JDupă ce putem cunoaşte textul potrivit? îl putem cunoaşte tot aşa cum recunoaştem pe un prieten oarecare. Dacă un verset pune stăpânire pe duhul nostru, cu putere şi nu ne mai dă drumul, atunci am*

găsit textul potrivit. Dacă sunt întrebat: cum pot căpăta textul potrivit?, atunci răspund: «Cere-iDomnului». Dacă s-ar întâmpla, cumva, ca rugăciunea să nu ne poată conduce la comoara căutată, atunci, este o binecuvântare mare dacă nevoia ne împinge la mai multă rugăciune. Dacă aţi stăruit a vă ruga în cămăruţa voastră şi v-aţi luptat suspinând, dacă v-aţi gândit la comunitatea voastră şi la nevoile ei şi totuşi, încă nu găsiţi textul potrivit

- ei bine, tot nu trebuie să disperaţi. Dacă v-aţi duce la război, pe socoteala voastră, ar fi rău dacă cu puţin înaintea luptei nu aţi avea încă gloanţele necesare. însă Comandantul vostru trebuie să vă aprovizioneze şi El vă va împărţi, la timp potrivit, muniţia care vă trebuie. încredeţi-vă în Domnul, căci El nu vă poate părăsi... Dacă aţi trândăvit toată săptămâna şi nu v-aţi ocupat cum se cuvine de predica voastră, nu trebuie să vă sprijiniţi pe ajutorul lui Dumnezeu; însă dacă aţi făcut tot ce aţi putut face şi mai aşteptaţi ultimul semn al Domnului vostru, atunci El nu vă va da de ruşine."

Mai târziu ne vom ocupa amănunţit asupra felului de predică a lui Spurgeon. Aici doresc numai să arăt că predicile băiatului şi tânărului au avut acele trăsături caracteristice, care, mai târziu, fiind dezvoltate, făcură din el cel mai vestit predicator. Un predicator vestit, care predicase de câteva ori în Waterbeach la 1852, scrise următoarele cuvinte despre Spurgeon, în jurnalul său zilnic: *„Spurgeon este o stea care răsare şi el îşi va pune odată sigiliul asupra bisericii noastre baptiste".*

într-o zi, Spurgeon primi o scrisoare prin care era rugat de un predicator bătrân din împrejurimi să-1 înlocuiască într-o zi de sărbătoare. Totuşi, bătrânul nu ştia că invitase un „predicator

- băiat", şi, de aceea, când îşi văzu colegul atât de tinerel, îşi pierdu cumpătul. Spurgeon îl salută şi spuse: *frAm sosit, în urma cererii dumneavoastră, pentru a ţine predica şi nădăjduiesc că vă simţiţi bine". „Ba deloc; de când am plăcerea să te văd! frumoasă istorie! Băieţi care abia au în văţatsă-şi şteargă nasul, misionează ţara şi predică! Ce crezi dumneata, tinere, că vei*

predica la noi? Aici nu e ca la dumneata în sat; aici sunt oameni învăţaţi, care se pricep să judece o predică". ‚^\tuna, iertaţi-mă, mă pot înapoia în satul meu ". ‚JVu se poate; de câteva ore vin oamenii în oraş, călare, cu trăsura şi pe jos, pentru a ie asculta predicând şi ei sunt la fel de proşti ca şi dumneata ". Nici un răspuns. Bătrânul predicator se plimba în sus şi în jos, foarte nervos, se opri locului şi întrebă: *‚JV-ai nici un ajutor?" „Ba da, ajutor de sus."* Iarăşi pauză, apoi îi puse mâinile pe umeri şi zise. *‚JEi bine, tinere, dă-ţi toată silinţa ",* şi plecară amândoi în adunarea ticsită de oameni. Acolo, Spurgeon citi, după obiceiul său, un capitol din Biblie, pe care-1 explică, şi alesese, de data asta, capitolul 16 din Proverbe. La cuvintele: *‚J*erii albi sunt o cunună de cinste",* el se opri. *„Lucrul acesta nu se întâmplă totdeauna. Sunt unii oameni cu părul alb, care nu-şi pot ţine limbaînfrâu, şi alţii, tot cu părul cărunt, care n-au învăţat încă cele mai simple reguli ale unei bune creşteri".* Bătrânul şedea sub catedră şi asculta aceste şi alte observaţiuni, dând din cap. Spurgeon însă ţinu predica. După predică, bătrânul se sui la amvon, bătu pe umăr pe „copilandru", şi-i spuse, râzând: *JEşti cel mai îndrăzneţ om cares-a urcat vreodată la această catedră."* Se împrieteniră, şi bătrânul radia de bucurie, povestind oricui despre tânărul extraordinar, care se ridicase în mijlocul lor.

în celelalte seri, Spurgeon predica deseori în sate. Odată, în vara anului 1853, se duse într-un sat, dar fu surprins" pe drum de o ploaie torenţială. în loc să se înspăimânte şi să se întoarcă acasă, îşi descălţă

ghetele şi ciorapii, şi-şi urmă drumul. Ajuns la casa unde trebuia să ţină predica, nu găsi nici un om, neîndrăznind nimeni să iasă din casă pe o asemenea vreme. Atunci, se duse de la casă la casă, bătu la uşi şi invită pe oameni la adunare, anunţându-şi sosirea.

Chiar dacă pe timpul acela era hotărât să se facă predicator, totuşi uneori era cuprins de mari îndoieli. Următorul citat, găsit într-o carte de omiletică, îl puse în mare încurcătură. *„JDacă cineva are greutăţi în alegerea textului, ar face mai bine să se*

întoarcă la plug sau la meserie, căci nu merită să fie predicator." Spurgeon avea mari greutăţi în această privinţă. Iată ce istoriseşte el: *„fe când mă aflam în Cambridge, mă pregăteam pentru predică. Citisem toată ziua, cugetasem şi, totuşi, nu găseam un text potrivit. Puteam face orice aş fi vrut, nu-mi sosise nici un răspuns din partea oracolului sfânt. Mă rugasem, cercetasem un vers după altul, dar simţămintele nu se lipiseră încă de nici unul. Mă apropiai de fereastră şi privii afară. Atunci zării, pe acoperişul casei de peste drum, o păsărică sărmană. Era un canar, înconjurat de o mulţime de vrăbii, care îl ciupeau şi-1 loveau cu ciocul, ca şi când ar fi vrut să-1 sfâşie. Deodată îmi trecu prin minte textul din Ieremia 12. 9: Moştenirea Mea a ajuns pentru Mine o pasăre de pradă pestriţă, în jurul căreia se strâng păsările de pradă." Ieşii la plimbare, cu cea mai mare linişte sufletească, cugetai la textul amintit, pe tot drumul meu lung şi singuratic şi apoi predicai, liber şi nestânjenit, spre edificarea ascultătorilor mei săteni, despre poporul ales al lui Dumnezeu şi persecuţiile care trebuie să le sufere din partea vrăjmaşilor săi."*

în Waterbeach, Spurgeon trebuia să predice de trei ori în fiecare duminică: dimineaţa, după-amiază şi seara, iar predica de după-amiază urma imediat după dejun.

predicasem dimineaţa şi apoi, după obişnuinţa mea, mă dusei la unul din membrii comunităţii mele să iau masa. Am mâncat pe cât am putut de puţin, păstrându-mi vioiciunea şi limpezimea cugetării, dar constatai, cu groază, că îmi dispăruse întregul şir de idei pe care le formulasem. Oricât mă străduiam, nu-mi putui aminti tema. Timpul trecea, ora se apropia şi eu spusei, foarte îngrijorat, comesenilor mei, că nu ştiam despre ce voi predica; „O", spuse unul din ei, „jiu face nimic; credea vei găsi câteva cuvinte bune pentru noi". în clipa aceasta căzu un tăciune mare de pe vatra unde ardea focul, răspândind miros şi fum puternic, *„fată un text",* spuse ţăranul, *„nu este acesta un tăciune scos din foc?" Nu, cugetai eu, nu este scos, ci a*

sărit singur. Totuşi, prin această întâmplare căpătai un text şi o ilustraţie, precum şi o idee călăuzitoare, din care se desprinseră alte idei. Dumnezeu îmi dăruise multă lumină şi predica ţinută nu era inferioară aceleia pe care o pregătisem înainte."

Tatăl şi prietenii săi îl sfătuiră stăruitor să intre într-un seminar, pentru completarea educaţiei teologice. De fapt, el avea mai mare plăcere să rămână în mijlocul comunităţii sale, dar pe de altă parte, se gândea că nimeni nu este prea învăţat ca să nu aibă nevoie de învăţătură. Deci, se hotărî să se întâlnească, într-o casă de editură din Cambridge, cu unul dintre profesorii seminarului unde urma să se înscrie, pentru a discuta asupra acestei chestiuni. *„JMă rugasem pentru acest lucru, şi la ora hotărâtă mă prezentai la casa unde urma să avem întâlnirea. Servitoarea mă conduse într-o odaie, unde aşteptai răbdător două ore. în clipele acelea simţeam, pe deoparte, micimea şi nedestoinicia mea, iar, pe de alta, nobleţea şi superioritatea profesorului londonez în aşa măsură, încât n-am îndrăznit să sun şi să întreb pentru ce mă lasă să aştept atât demult. într-un târziu, pierdui răbdarea, sunai şi primii răspuns, printr-un alt servitor, că domnul doctor în teologie m-a aşteptat şi el într-o odaie în vecinată şi, văzând că nu vin, s-a înapoiat la Londra. Servitoarea prostuţă nu anunţase pe nici unul din noi de sosirea celuilalt şi astfel nu se realiză întâlnirea dorită de amândoi. în zilele acelea m-am simţit descurajat. însă, de atunci am mulţumit de mii de ori Domnului, pentru că a îndrumat lucrurile în chipul acesta. Astfel mi-a îndreptat paşii pe o altă cale, mult mai bună."*

„Dacă nu ştim ce să facem şi încotro să ne îndreptăm paşii, atunci Domnul ne conduce şine îndrumează calea în iubire, spu-nându-neîntr-un chip tainic: «Acesta este drumul. Urmează-1!» Totuşi, din partea noastră se cere: linişte, răbdare şi rugăciune."

Amicii din Cambridge erau de părere ca Spurgeon să rămână la Waterbeach, iar comunitatea era unanimă în dorinţa de a-1 păstra în mijlocul ei. Spurgeon nu se căi de această

hotărâre. în noiembrie 1852, scrise mamei sale: *,M$ bucur, din ce în ce mai mult, că n-am intrat în seminar. Dumnezeu îmi trimite raze de soare pe căile mele şi harul Său îmi surâde atât de prietenos, încât nu-mi pare rău că am renunţat la toate perspectivele prielnice pentru mine. Ştiu că am renunţat din iubire pentru Dumnezeu şi pentru lucrul Său; şi mai bine aleg să Gu sărac, dar în serviciul Său, decât bogat şi în slujba mea. Eu am orice poate dori o inimă renăscută. Da, Dumnezeu îmi dă mai mult decât doresc. Comunitatea este astăzi mai numeroasă şi mai iubitoare faţă de mine ca oricând."*
Cu toate că Spurgeon renunţase pentru totdeauna la o instruire universitară sau la o formare teologică, totuşi, era mult prea zelos şi conştiincios, ca să se odihnească pe laurii câştigaţi atât de timpuriu, şi să se mulţumească cu cariera unui predicator laic - pentru a fi, într-un singur loc, o lumină care se aprinde, dar care se stinge repede, aşa cum se întâmplă unor predicatori în zilele noastre. Chiar marele predicator Wesley a spus despre sine că nu poate predica în unul şi acelaşi loc mai mulţi ani de-a rândul, fără să-şi plictisească ascultătorii. Predicatorii metodişti obişnuiesc să rămână într-un loc numai patru ani. Spurgeon a predicat 38 de ani la una şi aceaşi biserică, fără ca adunarea să se fi plictisit de el. In orice caz, el era un predicator chemat şi rânduit de harul lui Dumnezeu, în deplinul înţeles al cuvântului, fără să fie ordinat de oameni, dar s-a străduit, din capul locului, să-şi dezvolte, tot mai mult, darurile sale.
A învăţat limba *greacă* şi *ebraică* şi punea un preţ deosebit de mare pe stabilirea literală şi precisă a textului original. Cunoştea precis dogmatica ortodoxă şi, în parte, literatura creştină a evului mediu. însă studia temeinic şi Biblia. Printre comentariile biblice, pe care le-a studiat profund, erau: comentariile lui Calvin şi operele vechilor puritani, în sepcial acelea ale lui Matthew Henry, care formau armătura lui zilnică, de care se folosea cu drag. Natural, înaintea tuturor, studiase operele teologice calviniste, dar cunoştea şi alte multe lucruri

teologice, pe care le recomanda, bineînţeles cu multă prudenţă, când i se părea că nu prea sunt la înălţime. în studiul şi cunoştinţa Bibliei, un doctor în teologie nu-1 va întrece cu uşurinţă. A privit, întotdeauna, cu ochi bănuitor, tălmăcirea critică şi speculativă a Bibliei, şi a făcut cunoştinţă cu ea numai atât cât îi trebuia pentru a o combate. Niciodată n-a recomandat elevilor săi o asemenea carte. Iată ce spune despre înclinaţia teologică a poporului german şi rus, pe care le socoteşte ca extreme: *„Ruşii au înclinaţie spre superstiţie, dar au într-un grad mare şi însuşirea dea crede; germanii însă, sunt prea mari critici. Le lipseşte însuşirea de a crede; au o înclinaţie prea mare către îndoială, şi noi, englezii, am adoptat multe din ale lor, la care mai bine am fi renunţat. Dacă am tăia în două pe un rus şi pe un german, şi dacă am putea uni o jumătate de rus cu o jumătate de german, am căpăta un om desăvârşit. "*
Faptul că nu socotea ca ceva nefolositor ştiinţa teologică, atât pentru el cât şi pentru alţii, reiese limpede şi din îndemnurile spre studiu sârguincios, pe care le dădea elevilor săi.-
Dar Spurgeon nu neglijase nici ştiinţele generale. El cunoştea şi iubea poeţii englezi, în special pe Shakespeare. Una din cărţile lui favorite era *„Călătoria creştinului",* * de John Bunyan.
Ştiinţele naturale îl atrăgeau cu deosebire şi el acumulase un mare volum de cunoştinţe din acest domeniu.
* cunoscută cititorilor români sub titlul „întâmplările pelerinului în călătoria sa". (N. Ed. Stephanus)

ÎN LONDRfl

Când Spurgeon se hotărî să renunţe la cultura universitară, se gândi că îi este sortită existenţa modestă a unui predicator sărac, într-o comunitate mică. Nu presimţea cât de curând urma să devină un predicator vestit.
Pe timpul acela era în Londra o biserică, în New-Park-Street, cândva cea mai bogată şi puternică dintre comunităţile baptiste, dar acum în deplină decădere. Zeci de ani fusese servită de păstori vestiţi. Printre ei se aflau şi mulţi martiri ai credinţei. Unii membri mai în vârstă, îşi aminteau de rugăciunea rostită în anul 1836 de păstorul Rippon, pe când se afla pe patul morţii, care li se păru ca o profeţie aplicată celui mai vestit predicator din New-Park-Street: *„Să binevoiască Dumnezeu a chema, a unge şi a pune în slujba Evangheliei pe un tânăr predicator, care poate acum încă nu s-a născut, care să Se un martor puternic al Evangheliei şi un conducător al turmei; un bărbat, a cărei activitate binecuvântată să umbrească amintirile cele mai plăcute ale trecutului."* în ultimul timp, păstorii se schimbară repede şi se poate că şi această pripită înlocuire contribuia la faptul că numărul membrilor comunităţii scăzuse simţitor, iar cele

1200 scaune, cât cuprindea încăperea, nu erau ocupate nici cu ocazia sărbătorilor. O vină se afla şi în situaţia nefavorabilă a localului, în apropierea căruia casele de locuit se transformau, încetul cu încetul, în magazine şi ateliere. Unul dintre diaconii bisericii se plânse, ocazional, unui prieten, despre situaţia comunităţii.
30
Urma să se aleagă un nou păstor şi prietenul recomandase diaconului pe tânărul Spurgeon, pe care-1 auzise vorbind în anul 1853, cu ocazia unei sărbători a şcolii de duminică din Cambridge şi despre a cărui activitate în Waterbeach, auzise o mulţime de lucruri măreţe. Dacă comunitatea din New-Park Street mai putea fi reconstruită şi .reînsufleţită, atunci numai Spurgeon era omul cel mai potrivit.
într-o duminică dimineaţă, cu puţin înaintea serviciului divin, Spurgeon primi o scrisoare din Londra. El nu-şi întrerupse însă pregătirile, ci abia după ce ţinu predica, citi scrisoarea. Cât de mult îl uimise conţinutul ei! „ *Vă rugăm stăruitor să predicaţi într-una din duminicile viitoare în New-Park-Street. Nădăjduim că nu veţi respinge rugămintea noastră."* Spurgeon crezu, la început, că la mijloc e o greşeală de adresă; nu crezu cu putinţă ca diaconii unei comunităţi vestite din Londra să se fi gândit la un păstor în vârstă de 19 ani, al unei mici comunităţi din provincie. Totuşi, cererea se repetă şi el se hotărî să meargă la Londra.
Primele impresii căpătate acolo erau din cele mai descurajatoare. La gazda unde trăsese, întâlnise numai priviri mirate şi dispreţuitoare. Gazdele nu puteau înţelege cum un tânăr, aproape încă băiat, îndrăzneşte să urce treptele unui amvon din Londra. Era o zi posomorâtă de decembrie, întreaga vecinătate a adunării avea o înfăţişare tristă şi în adunarea mare erau numai vreo 200 de ascultători. Dar tânărul păstor se întări în Dumnezeul său, şi ţinu predica din Iacov 1.17: *„Orice lucru bun şi orice dar desăvârşit se pogoară de sus, de la Tatăl luminilor, în care nu este nici schimbare, nici umbră de mutare".* El vorbi deschis şi îndrăzneţ, ca unul care ştie că este trimis de Dumnezeu, şi care crede personal, din toată inima, ceea ce predică. Unii dintre ascultători se declarară împotriva predicatorului, însă multora le plăcu seriozitatea, râvna şi căldura inimii sale, precum şi felul său original de a predica. Ei veniră şi la a doua predică, pe care Spurgeon o ţinu seara şi aduseră şi pe alţii,
31
astfel că adunarea se umpluse destul de bine. Spurgeon fusese rugat să mai vină, ceea ce făcu în câteva duminici din ianuarie 1854. La 25 ianuarie, primi oferta să fie pentru 6 luni predicator de probă al comunităţii baptiste din New-Park-Street. Spurgeon se bucură nespus de mult, de unanimitatea cu care îl chemase comunitatea şi, în această unitate, el întrezări mâna lui Dumnezeu. Din partea lui ar mai fi rămas bucuros câtva timp în satul liniştit, în mijlocul iubitei sale comunităţi, *{„Tatăl meu ceresc mă izgoneşte din micul meu paradis",* spuse el) totuşi, nici în mica lui comunitate nu ar fi putut sta multă vreme. Puţinii credincioşi puteau strânge un salariu foarte mic, şi oricât de modest şi nepretenţios era Spurgeon, oricât de dezinteresat de bani era lucrul lui, totuşi, fiind sărac, trebuia să caute un salariu care să acopere cele mai stricte necesităţi ale sale.
Scrisoarea prin care Spurgeon răspunse la chemarea făcuta, arată o deosebită siguranţă în rezolvarea unor asemenea întrebări care trec de vârsta lui, păstrând totuşi o umilinţă neprefăcută; ceea ce învederează că adversarii, care învinuiau pe tânărul predicator de mândrie şi obrăznicie, erau greşiţi în judecata lor. Spurgeon nu voia să primească o invitaţie pentru şase luni. *,,Ar sta rău unui tânăr să se lege de o comunitate londoneză pentru o vreme atât de îndelungată, pentru a face cunoştinţă reciprocă. M-aş obliga numai pentru trei luni, şi, dacă după acest interval, numărul vizitatorilor nu ar creşte sau, dacă membrii comunităţii nu ar împărtăşi aceleaşi opinii atunci am libertatea de a pleca, iară să-mi calc făgăduinţa. La fel vărămâne şi dumneavoastră dreptul să-mi daţi drumul, fără ca eu să mă pot plânge de acest procedeu. însă, dacă n-aş vedea vreun motiv serios, care să mă îndreptăţească a pleca, şi, dacă, comunitatea ar avea plăcere să mă ţină încă alte trei luni, atunci nu va fi nevoie de o in vitaţie specială. Chiar şi atunci nu mă privesc ca stabilit definitiv, ci mă socotesc numai ca înlocuitor şi, dacă între timp s-ar dovedi chemarea mea drept o greşeală, voi fi gata să plec în termen de 14 zile, din ziua când mi se va pune*
32
în vedere. Respect sinceritatea şi curajul micii minorităţi, care este împotriva mea, şi mă mir de numărul ei mic. Mă rog Domnului ca, dacă nu este voia Lui să rămân la dumnea voastră, după scurgerea celor

şase luni, să am împotriva mea o majoritate însemnată, pentru ca să nu se dezbine comunitatea din pricina mea. Sunt foarte mulţumit cu salariul oferit. Un singur lucru însă trebuie să ceară orice păstor, şi eu vă rog, să îndemnaţi comunitatea ca, atât în public, cât şi în cămăruţă, să se lupte toţi cu Dumnezeu, prin rugăciune, ca El să-mi dea putere pentru marea însărcinare ce mă aşteaptă."
A doua vizită a lui Spurgeon la Londra a avut o reuşită neaşteptată. Cu toată situaţia nefavorabilă a adunării, ea se umplu curând şi, nu numai serviciile divine, ci şi orele de rugăciune, erau frecventate, iar predicile lui Spurgeon erau o binecuvântare pentru multe inimi. Comunitatea făcu tot posibilul pentru a reţine pe Spurgeon ca păstor. El primi următoarea adresă: „ *Trimitem, prin aceasta, fratelui nostru, Rev. Ch. H. Spurgeon, o in vitaţie fierbinte şi sinceră prin care îl rugăm să devină păstorul bisericii noastre, şi rugăm pe Dumnezeu să pecetluiască lucrul său, prin revărsarea Duhului Sfânt, redeşteptând între noi viaţa spirituală, ca lucrul să aducă roade prin întoarcerea păcătoşilor şi întărirea credincioşilor."*
Spurgeon, neavând motive să şovăiască, primi oferta. *„Simt",* scrise el, *„o deosebită onoare să devin predicatorul unei comunităţi în care au lucrat bărbaţi renumiţi, şi vă rog, amintifi-vă de mine în rugăciunile voastre, pentru ca să mă pot dovedi destoinic şi să răspund marii încrederi pe care mi-aţi arătat-o. Gândiţi-vă la tinereţea şi lipsa mea de experienţă; rugaţi-vă, ca, cu toate acestea, să pot produce ceva. Nădăjduiesc că veţi ierta greşelile care le voi face din pricina tinereţii mele. Lăudat fie Numele Celui Preaînalt! Dacă m-a chemat El la slujire, mă va şi întări; altminterea, cum ar îndrăzni un tinerel să preia un serviciu care umpluse mâinile şi inima lui fsus? Dumnea voastră sunteţi foarte buni faţă de mine şi inima mea*

se uneşte cu a dumnea voastră. N-am a mă teme de şo văire din partea dumnea voastră, ci din partea mea. Evanghelia mă în vred-niceşte să încep lucruri mari. Prin credinţă încerc să primesc această chemare.
Vă rog a colabora cu mine în toate lucrările bune, la vizitarea bolnavilor, la adunarea sufletelor căutătoare de mântuire şi zidirea sufletească reciprocă.
Doresc ca activitatea mea, departe de a vă dăuna, să vă poatăfi o binecuvântare permanentă!
Vărogca, în cazul când datorită tinereţii şi lipesei de experienţă, nu mă voi fi exprimat în această scrisoare cum s-ar fi cuvenit, să nu consideraţi lucrul acesta drept cutezanţă din partea mea şi să-mi iertaţi greşeala."
Tânărul de numai 20 de ani, ajunse astfel păstorul unei comunităţi londoneze şi, înainte de a fi trecut un sfert de an, devenise un predicator iubit şi stimat, la ale cărui predici venea poporul în şiruri nesfârşite. Dar n-a fost scutit nici de atacurile acelora care nu puteau înghiţi pe tânărul baptist, cu faţa rotundă, cu limbajul înflăcărat, care nu se mişca în liniile vechi ale stilului demodat, care nu ţinea predică fără să nu se adreseze păcătoşilor, stăruind *„să se pocăiască, să creadă în Evanghelie, să privească la Isus şi să fie mântuiţi".* Unii dintre colegii lui, evlavioşi în fond, neputând totuşi înăbuşi invidia, îi profetizau un sfârşit trist. însă, cine s-a hotărât odată să-1 asculte, era captivat de felul nou şi cuceritor în care Spurgeon vestea vechile adevăruri biblice.
Nu se împlinise încă un an de la venirea lui la Londra, când izbucni o violentă epidemie de holeră, în cartierul unde activa. Spurgeon era chemat pretutindeni, la căpătâiul muribunzilor, fie că aceştia făceau, sau nu, parte din comunitatea lui. Nu trecea zi, fără ca el să nu vorbească la un mormânt. Curând, puterile lui scăzură, îşi simţea trupul şi sufletul zdrobit de atâta muncă şi crezu că şi el va cădea victimă epidemiei. Dumnezeu însă, îl cruţă şi-1 îmbărbăta.

Mulţimea ascultătorilor era atât de mare în adunarea din New-Park-Street, încât îmbulzeala ajunse primejdioasă, iar mulţi trebuiau să se întoarcă acasă, nemaigăsind loc în sală. Trebuia să se lărgească localul. Spurgeon strigă într-una din predicile sale: *‚frin credinţă căzură zidurile ferihon ului şi tot prin credinţă trebuie să cadă şi peretele din fundul acestei adunări!"* Unul din diaconi îi spuse: „Mc/*pomeneală de aşa ceva!" „Cum?",* răspunse Spurgeon, *‚jiu va mai îi pomeneală, după ce va fi dărâmat."* Şi aşa se întâmplă.
în timpul renovării, Spurgeon predica în marea sală Exeter, care ajunsese şi ea neîncăpătoare. Mai era şi

lipsită de acustică, aşa că cerea vorbitorului mari eforturi. Aici, Spurgeon a avut prilejul să-şi cultive vocea, prin reglementarea respiraţiei, prin economisirea puterii pentru clipa nevoii, prin schimbarea intonaţiei şi, în special, prin numeroasele cuvântări, astfel că putea să predice în faţa a mii de ascultători, fără multă greutate, fiind înţeles de toţi.
Apariţia lui în sala Exeter, 1-a făcut cunoscut în cercuri tot mai mari, iar revistele umoristice începură să se ocupe de el. O caricatură a lui, foarte răspândită atunci, i-a făcut atâta plăcere, încât a pus-o printre tablourile din seminarul său. Sunt două figuri, fiecare pe câte o catedră: una, Spurgeon, cu ochii mari, deschişi, şi cu mâinile agitate; cealaltă, un alt predicator, pe atunci la modă, în poziţia scorţoasă, şi cu expresia feţii parcă muiată în miere. Sub caricaturi era scris: *„pucioasă"* şi *„sirop". „Sunt foarte mulţumit cu rolul dat. Siropul şi dulceţurile îmi fac întotdeauna rău",* observă Spurgeon.
v Atât tachinările de acest fel, cât şi atacurile, într-adevăr duşmănoase, şi calomniile, apărute din când în când în ziare, îi serviră la o mai mare popularitate.
Cu o oră înainte de începerea adunărilor în sala Exeter, circulaţia străzilor din vecinătatea sălii devenea tot mai anevoioasă. La înapoiere în adunarea mărită, se iviră şi mai mari greutăţi ca la început. De fiecare dată, sute de oameni, care nu
35
mai încăpeau în local, trebuiau să se întoarcă acasă. Astfel că, după o lună, în iunie 1856 - Spurgeon ţinu adunările de seară din nou în sala Exeter şi apoi în Surrey Music Hali, o sală nouă de concert.
Era în octombrie 1856, când Spurgeon predica pentru prima dată în sala uriaşă, înaintea a 9 000 de ascultători. Deodată, un grup de duşmani strigară: *„foc!"* Se iscă o panică cumplită şi în înghesuiala groaznică, şapte persoane au fost omorâte şi douăzeci şi opt grav rănite. Spurgeon, rămase la post, făcu mari sforţări să liniştească mulţimea şi reuşi, într-o mică măsură, dar fu atât de zdruncinat de scena grozavă, încât 14 zile, nu putu să predice şi câtva timp a fost incapabil să se roage sau să citească Biblia. Unii presupun că de atunci puterea lui fizică se frânse şi că întâmplarea aceasta a fost cauza bolii sale timpurii, în acest timp se porni împotriva lui campania câtorva ziare, care aruncau asupra lui vina şi răspunderea. Totuşi, după două săptămâni, la 31 octombrie, Spurgeon apăru din nou în faţa comunităţii, purtând încă urmele suferinţei îndurate.
Despre această nenorocire el spuse elevilor săi: *„Cred că peste puţini s-au năpustit groaza şi întunecimea, cum s-a năpustit asupra mea, după nenorocirea din Surrey Music Hali. Povarajaletmăzdrobea. ZI şi noapte vedeam înghesuiala, groaza, oamenii morţi înaintea mea, astfel că viaţa îmi devenise o povară. Din acest vis groaznic mă trezi cu vântul: «De aceea Dumnezeu L-a înălţat nespus de mult.» Faptul că Isus rămâne totuşi mare, oricât ar suferi servii Lui, îmi dădu din nou pace. De-arB ca vreunuldin voi să fie lovit de o asemenea nenorocire, atunci să nădăjduiască în răbdare şi să aştepte scăpare de la Dumnezeu."*
încă după mulţi ani, când Spurgeon rosti, întâmplător, textul despre care predicase atunci, faţa i se îngălbeni şi întreaga lui fiinţă arăta cât de vie era amintirea acelei catastrofe.
Pentru evitarea unei noi nenorociri, serviciile divine avură loc numai dimineaţa în Music Hali; totuşi, îmbulzeala era aceeaşi. Printre vizitatorii regulaţi erau şi mulţi nobili.
36
La 7 octombrie 1857, a fost cel mai mare număr de ascultători pe care l-a avut Spurgeon. Era pe timpul revoltei indiene, când se ţinu în toată Anglia o zi de post şi rugăciune. Pentru predica lui Spurgeon din ziua aceea, s-a închiriat Cristall Palast, cea mai mare sală din Londra. Mai bine de o oră înainte de începerea serviciului divin, sala era plină. Spurgeon ţinu înaintea a peste 23 000 ascultători, o predică zguduitoare din Mica 6. 9. Suma colectată în folosul celor răniţi în urma răscoalei, a fost extraordinar de ridicată.
într-o duminică, printre ascultătorii lui Spurgeon, în Music Hali, se afla şi Livingstone. După predică, el spuse lui Spurgeon că, în toată viaţa lui, nici un serviciu divin nu l-a mişcat atât de mult, ca acesta. Când se va întoarce iarăşi în singurătatea Africii, nimic nu-1 va mângâia mai mult, ca amintirea omului lui Dumnezeu, care a făcut o aşa de adâncă impresie asupra miilor de oameni, în vreme ce el va trebui să se mulţumească să predice, sub cerul tropical al Africii, doar la câţiva negri.
în Music Hali, Spurgeon a predicat numai până la finele anului 1859. Când câţiva dintre cei mai fricoşi membri ai săi i-au spus că n-ar fi drept să meargă în *„casa Diavolului",* aşa cum numeau sala destinată

pentru concerte, Spurgeon le răspunse: *„JEu cred că nici nu trebuie să întrebuinţaţi asemenea expresii grozave. Dacă vă mustră conştiinţa, mai bine nu veniţi; dar aceasta nu vă îndreptăţeşte să mă opriţi pe mine şi pe alţii, căci noi suntem gata să mergem chiar în locaşul Diavolului, pentru a mântui suflete."* Totuşi, când proprietarul clădirii hotărî să deschidă sala duminică după-amiază pentru distracţii, Spurgeon, care era puritan, nu se putu împăca cu aceasta şi se mută, cu comunitatea lui, din nou în sala Exeter.

TflBERNfKOLCiL

Spurgeon se simţea tot mai puternic legat de comunitatea sa. Serviciile divine căpătară altă înfăţişare. Predica nu mai era rigidă, semănând mai mult a conferinţă uscată, ci pătrunsă de viaţă şi putere. Rugăciunea sinceră şi plină de duh, cântul ales cu multă grijă, lecţia biblică însoţită de explicaţii scurte, practice şi pline de vioiciune, precedau întotdeauna cuvântarea. Acest întreg sistem, învedera îndeajuns adierea Duhului. Din punct de vedere muzical, Spurgeon era mai puţin dotat.

„La orele de rugăciune din Stamboume", povesteşte el, *„jn anumite anotimpuri, singurele vizitatoare regulate erau doar câteva femei bătrâne. L-am întrebat pe bunicul meu: «Cum merge cântul la aceste ore de rugăciune? Tu nu poţi cânta aproape nici o melodie şi, probabil, nici bătrânele nu pot cânta mai bine.» «Ştii ce, nepoate»,* spuse el, *„„există în cartea de cântări o melodie scrisă în tact de patru pătrimi, pe note lungi de câte o doime. Acea cântare o ducem întotdeauna bine la capăt.» «Dar ce faceţi cu alte cântări?» «Le cântăm scurtându-le sau lungindu-le cu câteva note; în orice caz, cântăm pentru sla va lui Dumnezeu.» "*

„O, umbră a bunului meu bunic", continuă Spurgeon, *„jiepotul tău se pricepe tot atât de puţin la note de patru sau două pătrimi şi până azi n-a cutezat să cânte singur altceva, decât una şi aceeaşi melodie veche, la care va trebui însă să*

renunţe, căci auditoriul devine tot mai muzical sau mai puţin răbdător ca-n alte vremuri."

Renumele lui Spurgeon creştea tot mai mult în Anglia. în urma rezultatului îmbucurător, obţinut prin predicile sale pe care le ţinea în alte părţi, el începu să se gândească dacă che-
' marea lui n-ar fi aceea a unui evanghelist. Căci, într-adevăr, poseda un dar deosebit de a atrage oamenii.

Predica cu multă plăcere sub cerul liber. în Londra a trebuit să renunţe la acest sistem, din pricina aglomeraţiei. în provincie însă, predica mai totdeauna sub cerul liber. Marea lui dragoste v către natură îl atrăgea mereu afară. Găsea că vorbirea în aer liber - *„unde oamenii fricoşi de curent nu pot închide ferestrele, împiedicând astfel năvala aerului proaspăt",* - cerea mult mai puţine eforturi, decât predica ţinută într-o încăpere înăbuşitoare. Punea mare preţ pe aerul curat. Deseori spunea că cele două mari trebuinţe ale oricărei biserici sunt: harul lui Dumnezeu şi aerul curat. Un Curent de aer proaspăt ar face pe ascultători mult mai primitori pentru Evanghelie.

„JEra pe vremea secerişului. In timpul predicii se porni o ploaie torenţială. îmi alesesem ca text: «Va fi ca o ploaie, care cade pe un pământ cosit, ca o ploaie repede, care udă câmpia» (Ps. 72. 6.). *în acelaşi timp am simţit deopotrivă, binecu vântare şi... neplăcere. Eram leoarcă de apă. Ascultătorii mei la fel. Totuşi, după cât ştiu, ploaia n-a pricinuit nimănui vreun rău; dimpotrivă, slăvit fie Dumnezeu, am avut bucuria să aflu că în urma acelei predici s-au pocăit oameni. Uneori, în special la anumite împrejurări, o astfel de întâmplare nu strică. Nu trebuie însă să aşteptăm minuni, repetând asemenea experienţe, de pe urma cărora cei bolnăvicioşi îşi pot trage moartea, iar cei sănătoşi se pot îmbolnăvi."*

„Jmi amintesc foarte bine de predica pe care am ţinut-o între admirabilele stânci din Cheddar. La sfârşitul cuvântării, chemai stâncileimenseca martoriaipredicăriiEvanghelieişileprovocai ca în ziua judecăţii să mărturisească împotriva acelora care ar

lepăda mesajul meu. Nu după multă vreme aflai că Dumnezeu binecu vântase unele suflete dintre ascultătorii mei de atunci."

însă, comunitatea din New-Park, care creştea atât de vertiginos încât n-o mai putea cuprinde vechiul local, nu putea ieşi cu păstorul ei pe câmp sau în pădure. Necesitatea unui local propriu, încăpător, devenea tot mai presantă şi astfel încolţi ideea construirii unui alt local de rugăciune, în care să poată asculta mii de

oameni Evanghelia, în fiecare duminică, de pe buzele lui Spurgeon.
Spurgeon nu era prietenul bisericilor construite în stil gotic, care nu îndeplineau cerinţele unui bun local pentru predică. El avea cuvinte de dojana pentru arhitecţii *„care zidesc turnuri înalte, în vreme ce este mare nevoie de încăperi spaţioase şi confortabile, pentru sărmanii păcătoşi".* Principalul era încăperea corespunzătoare; frumuseţea trecea pe planul al doilea, iar despre stilul bisericii nici nu se interesa.
A găsit numeroşi prieteni şi un arhitect priceput, care împărtăşiră planurile lui, precum şi oameni binevoitori, care contribuiră la construcţia tabernacolului. Desele sale călătorii de evanghelizare îi dădură nenumărate ocazii să adune donaţii în acest scop. Datorii nu trebuiau făcute cu nici un chip! De pe vremea copilăriei sale, de când cumpărase un condei de piatră pe datorie, Spurgeon prinsese groază de datorii. în anul 1859, fondul tabernacolului atinsese cifra de 1 000 000 monede aur, şi în luna august avu loc punerea pietrei fundamentale. Mulţi priveau cu îndoială marea întreprindere şi credeau că nu va putea fi terminată, însă, din multe părţi venea ajutor; deseori din locuri neaşteptate. Astfel, un bogătaş din Bristol, care încă nu-1 auzise pe Spurgeon predicând, dărui 500 000 monede aur. Credinţa nestrămutată a marelui predicator şi a colaboratorilor săi, însoţită de rugăciuni fierbinţi, ridicate la tronul harului, au fost principala cauză a construirii Tabernacolului.
Exteriorul n-are aspectul unei biserici, ci seamănă mai mult cu un teatru. N-are nici turn, nici clopot. Printr-un hol intri în
40
amfiteatrul imens, care este încercuit de două rânduri de balcoane suprapuse. Şi interiorul are aparenţa unui teatru. Sunt 5 500 locuri şi pot încăpea 7 000 oameni foarte comod. înapoia sălii sunt camerele destinate predicatorului, membrilor din comitet, pentru şedinţe, secretariatul, etc. în subsol se află sala de lectură, cu 900 locuri, sala şcolii duminicale, pentru 1 000 copii, şase camere pentru clase, bucătăria şi alte dependinţe necesare numeroaselor ceaiuri. în locul catedrei (amvonul), se află, într-una din laturi, o platformă înălţată, pe care se găseşte un scaun, o masă şi un divan, iar în faţa platformei, cam la aceeaşi înălţime cu podeaua sălii, se găseşte un bazin mare, patrulater, de circa 1,5 m adâncime, care serveşte la oficierea botezului. Candidaţii pentru botez stau în jurul bazinului, femeile îmbrăcate în alb, iar bărbaţii îmbrăcaţi în negru, veşmintele purtând forma unor cămăşi lungi până la glezne. Botezătorul coboară în apă, îmbrăcat în veşmânt negru şi botează pe rând, pe fiecare, afundându-i în apă, după ce rosteşte: ,/te *mărturia credinţei tale, te botez în Numele Tatălui, Fiului şi Duhului Sfânt."* Sub platformă sunt camere în care se schimbă cei botezaţi, separat pentru bărbaţi şi femei. Ori de câte ori boteza Spurgeon personal, serviciul era extrem de solemn şi plin de demnitate.
Spurgeon era un adversar neîmpăcat al amvoanelor, în care se simţea prea îngrădit. *„Amvonul",* spunea el, *„poartă de multe ori vina mişcărilor stângace ale predicatorului. El este o in venţie groaznică. De aş putea sale distrug! Nici un a vocatn-araccepta să vorbească de la am von în faţa justiţiei. Cum ar putea să ţină o cuvântare înflăcărată, când este îngropat de viu până aproape de umeri? Ce impunătoare este, dimpotrivă, poziţia fericitului Ioan Gură-de-Aur, prezentată pe tablouri!"*
La 18 martie 1861, la orele 7 dimineaţa, Spurgeon se urcă, prima dată, pe platforma tabernacolului, pentru a cere, prin rugăciune, binecuvântarea lui Dumnezeu asupra noului local de adunare. După o săptămână avu loc primul serviciu divin.
41
Spurgeon vorbi despre Faptele Apostolilor 5.42: *„Şiîn fiecare zi, în Templu şi acasă, nu încetau să în veţepe oameni şi să vestească Evanghelia lui Isus Cristos."* Era atât de mişcat, încât nu putu ţine o predică propriu-zisă. *,£>oresc",* spuse el, *,jiu să predic, ci doar să vă lămuresc unicul adevăr pe care îl voi vesti, de pe această platformă, în viitoarele mele predici. Azi, vă dau lingouri de aur, nu aur monedă', un bloc de marmoră din carieră, nu o statuie sculptată. Singurul subiect despre care au predicat oamenii din timpul apostolilor era Isus Cristos. Omul consacrat exclusiv lui însuşi are tendinţa de a se depărta tot mai mult de Dumnezeu, iar biserica lui Dumnezeu nu este o excepţie de la această regulă. Atât în timpul apostolilor, cât şi în secolul următor, se predica Isus Cristos. Cu timpul însă, Biserica se depărta tot mai mult de centru şi începu să predice mai mult despre ceremonii, taine şi slujbe, decât despre Domnul Isus. Tot astfel stau lucrurile şi astăzi. Până la un anumit grad am căzut în aceeaşi greşeală; în loc să-L predicăm pe Cristos, predicăm învăţături despre Cristos, concluzii care se trag din viaţa Lui, sau lămuriri*

care pot li găsite în cuvântările Sale. Noi nu ne mulţumim să stăm, ca îngerii, în plina bătaie a soarelui. Puterea noastră de imaginaţie ne tulbură liniştea; de aceea trebuie să zburăm pe aripile razelor de soare, tot mai aproape de minunatul izvor al luminii.
Pe vremea apostolului Pavel, întreaga teologie se putea exprima în două cuvinte: ISUS CRISTOS. Aş propune (şi Domnul să-mi dea har a desăvârşi intenţia mea, de la care nu trebuie să se abată nici un creştin), aş propune, ca atâta vreme cât va sta această platformă, atâta vreme cât va fi vizitată această sală de credincioşi, subiectul predicilor ce se vor rosti aici să fie numai Isus Cristos. Nu mă ruşinez să spun că am principii calviniste, bineînţeles ca un calvinist după Calvin şi nu după modelele noi degenerate. Nu şovăiesc sădeclarcăsunt baptist; bazinul ce se întinde la picioarele mele este în această privinţă o mărturie clară că nu mă ruşinez de această orânduire a
42
Domnului nostru. însă, când sunt întrebat despre mărturisirea credinţei mele, atunci răspund: ea este Isus Cristos... Isus Cristos, cuprinsul şi întreaga esenţă a Evangheliei, EI însuşi Gind întreaga teologie creştină, întruparea oricărui adevăr sacru, încarnarea strălucită a Căii, Adevărului şi Vieţii."
Când ne gândim că în scurt timp comunitatea lui Spurgeon s-a ridicat la peste 5 000 membri înscrişi şi că alte mii de oameni, membri ai bisericilor de altă credinţă sau nuanţă religioasă, veneau să-1 asculte aici, ne putem face lesne o imagine reală despre înghesuiala nemaipomenită de la intrările tabernacolului.
Pentru menţinerea ordinii se împărţeau cărţi de intrare; posesorii acestor cărţi erau lăsaţi să intre prin uşile laterale, înaintea deschiderii uşii principale, prin care năvălea puhoiul de popor.
în acelaşi local, afară de obişnuitele două servicii divine ţinute duminică, se mai ţineau alte două în cursul săptămânii. Luni seara se ţinea oră de rugăciune, la care participau cam 3 000 de oameni. Spurgeon punea mare preţ pe această oră de rugăciune, pe care o numea barometrul comunităţii. La aceste adunări el ţinea cuvântări scurte sau, când erau de faţă predicatori străini ori misionari, îi punea să vorbească despre lucrul Evangheliei în părţile lor. Tot atunci se ordinau noii predicatori şi misionari. Apoi mai avea loc, în fiecare joi seara, un serviciu divin obişnuit, întotdeauna suprapopulat.
Predicile pe care le-a ţinut Spurgeon în Tabernacol, timp de aproape 39 de ani, au fost mereu noi.
în celelalte seri libere, el predica şi în alte părţi. Pentru a se recrea, Spurgeon se duse într-o vară, pentru 12 zile în Scoţia. Chiar a doua zi de la sosirea lui, primi o invitaţie pentru predică. Prietenul, al cărui oaspete era, pentru a-1 scăpa de încurcătură, închirie un iaht şi călători împreună cu el în largul mării; peştii doar nu-1 putea ruga să le predice.

SPURGEON PREDICATOR

în ce constă deosebita putere a predicilor lui Spurgeon? Enorma răspândire a predicilor sale dovedeşte, îndeajuns, cât de valoros e conţinutul lor. Aproape toate predicile erau stenografiate şi, înainte de a fi trimise la tipografie, revizuite cu mare atenţie chiar de autor.
în anul 1854 ieşi de sub tipar prima predică şi din ianuarie 1855 se tipări câte una în fiecare săptămână. Aceste predici se vindeau într-un număr enorm, cu un pence bucata. Predicile se tipăreau în câte 100 000 exemplare, iar una, în care Spurgeon face apologia botezului creştin, aşa cum îl practică baptiştii, atinse un tiraj de 300 000 exemplare. La finele anului 1891 se tipăriseră de-acuma 2 236 predici, în ordine săptămânală. Tipărirea lor a continuat mulţi ani după moartea lui. Nenumărate predici apărură în ziare şi reviste. Adunate împreună, predicile alcătuiesc un număr respectabil de 66 volume. Acest număr uriaş de predici se explică uşor prin faptul că Spurgeon a predicat aproape 40 ani în şir, în fiecare duminică de două ori, numai în Londra. Predicile lui sunt citite în America, Asia, Australia, Africa de Sud şi în Europa; sunt traduse parţial în toate limbile de mare circulaţie. Cititorii predicilor sale se găsesc printre oamenii cu cele mai diferite vederi teologice. Cei care le citesc nu sunt numai protestanţi, ci şi catolici şi ortodocşi.
44
Dar adevărata acţiune a predicilor sale nu poate fi cântărită omeneşte. Un suflu de viaţă străbate rândurile scrise, încât, foarte mare este numărul acelora, care, citindu-le, se întorc la Dumnezeu, sau se întăresc în credinţă. Spurgeon primea scrisori din toate părţile lumii, care dovedeau binecuvântarea ce izvora din predicile lui.
Iată două exemple, scoase din miile: Spurgeon pierde câteva ore să descifreze o scrisoare primită de la o bătrână dintr-un ţinut al Americii de Nord, încă plin de păduri seculare. Una din predicile lui ajunse în

acele ţinuturi izolate şi bătrâna îşi exprima mulţumirea că îl regăsise pe Mântuitorul, prin acea predică.
Un cafru creştin, din Africa meridională, cumpărase un volum din predicile lui Spurgeon. *„Am citit multe din ele",* îi scrise el, *„şi am ajuns la locul: «chiar de m-ar omorî El, eu tot voi nădăjdui într-însul!» Nici nu mă pot exprima cât de bine aţi făcut sufletului nostru african. Noi nu suntem negri numai pe dinafară ci şi pe dinăuntru. E îngrozitor să iii negru din suflet până la piele! Vă pot spune însă, cu deplină bucurie, că predicile dumneavoastră mi-au fost o mare binecuvântare. Dumnezeu să văbinecuvintezeopera.'Elsă vă folosească pentru a fi îndrumătorul, către fericirea veşnică, multor suflete, nu numai în Londra, ci şi în Africa."*
Predicile lui Spurgeon cresc în valoare pentru cititorii care posedă vocea pe care o avea el: sonoră, ca dangătul unui clopot de argint şi cuceritoare, ca vocea unei mame bune. Această voce domina masele şi atingea fiecare ureche din cel mai îndepărtat ungher al imensului local. Predicile sale sunt lipsite de orice manieră nefirească. Pretutindeni întâlnim linia dreaptă a gândului şi sinceritatea limbajului, unite cu o putere incomparabilă de a ilustra, cu exemple scoase din viaţa de toate zilele, pe înţelesul tuturor. Din punct de vedere literar, un critic competent - Robert Nicoll - a spus că Spurgeon stăpâneşte limba engleză în aceeaşi măsură în care Paganini îşi mânuia vioara.
45
în predicile sale se găsesc pasaje care fac cinste prozei engleze. Cuvântările lui reflectă demnitate în idei şi expresii, iar uneori se avântă în sferele înalte.
Când vorbeşte Spurgeon, e cu neputinţă să nu-i înţelegem părerea şi intenţia. Edward White povesteşte că un oarecare credincios, cu înclinaţii de superspiritualizare a Bibliei, ceruse părerea lui Spurgeon asupra unui citat profetic. El primi următorul răspuns apăsat: *„JEibine, locul acesta se înţelege aşa cum este scris!"* Particularitatea predicilor sale este o minte clară, practică şi sănătoasă. El spune: *„JVu mă înflăcărează religia care pretinde sau făureşte un cap aprins. Prefer evlavia creştină, care creşte pe Golgota, decât aceea care se-nalţă pe Vezuviu!"* Ce ar fi spus el oare despre religiile fanteziste moderne?
„Se presupune, în general, că predic fără multă greutate şi cu prea puţine eforturi. Cu toate că predica este pentru mine un izvor de adâncă bucurie, îndată ce am intrat în fondul ei, totuşi, diaconii mei pot adeveri că aproape întotdeauna când mă ridic să predic, am de înfruntat o mare temere sufletească, însoţită de tremurături şi indispoziţii. Deseori am simţământul că aş prefera să fiu biciuit, decât să apar din nou în faţa mulţimii. Dacă vestea pe care vrem s-o rostim agită sufletul nostru, putem a vea încredere că va mişca şi sufletele altora; însă, dacă suntem nesimţitori, la fel vor fi şi ascultătorii noştri. N-am predicat cum ar fi trebuit să predic, dar am pus în predicile mele întregul meu suflet şi am fost captivat de conţinutul lor, în dorinţa de a imprima şi în inimile ascultătorilor, acel adevăr. Alegerea subiectelor potrivite şi prelucrarea lor din an în an, m-a costat mai multe eforturi decât îşi poate închipui cineva. Slujba mea fericită este una singură şi solicită deopotrivă puterile mele trupeşti, sufleteşti şi spirituale, până la extrem."
Spurgeon punea un deosebit accent pe rugăciunea stăruitoare, permanentă. Rugăciunea îi era partea esenţială în pregătirea predicii. *‚presupun că un păstor se roagă neîncetat. Dacă-şi îndeplineşte misiunea din toată inima, nu poate mânca sau bea,*
46
nu se poate recrea, culca sau scula, fără să poarte neîntrerupt în inimă, un dor fierbinte, o grijă minuţioasă şi o dependenţă copilărească de Dumnezeu. Deci, într-o formă sau alta, este mereu în rugăciune. Dacă există vreun om sub soare care trebuie să împlinească porunca: «Rugaţi-vă neîncetat», atunci acela este predicatorul creştin. El are ispite specifice, lupte speciale, greutăţi mari şi obligaţii grele: urmând să trateze cu Dumnezeu într-o foarte serioasă calitate şi cu oameni în chestiuni tainice. De aceea îi trebuie mai mult har decât unui om obişnuit şi, ca urmare, simte mare nevoie să implore putere de la Cel Atotputernic."
‚predicatorii trebuie să se roage atât de mult în cămăruţa lor, încât îngerii ocrotitori să spună: «Predicatorii ăştia nu ne mai-slăbesc!»"
„Oricine simte delicioasa prospeţime a dimineţii, când fiecare fir de iarbă e acoperit cu perle de rouă strălucitoare, dar cine poate descrie sau crea această splendoare? La fel este şi misterul ungerii cu Duhul Sfânt. Ne vom sparge multă vreme capul până vom putea exprima ce înseamnă a predica în puterea

Duhului. Predicatorul simte când are această putere de sus şi ascultătorii observă când nu o are."
Spurgeon însuşi ducea o viaţă a rugăciunii permanente, iar în timpul predicilor sale, într-una din camerele anexate adunării, un grup de bătrâni se rugau pentru păstorul lor.
Vorbind de cuprinsul predicii, Spurgeon spune că trebuie să fie mereu important şi plin de învăţături: *„nu cuvinte multe, ci cuprins masiv".* Adevărul trebuie să fie lămurit cât mai limpede şi expus cât mai impresionant. Subiectul oricărei predici trebuie să cuprindă, înainte de toate, numai adevăruri principale.
„Pentru predicarea Evangheliei trebuie să concentrăm şi să punem în joc tot intelectul, întreaga noastră memorie, toată capacitatea, imaginaţia şi elocvenţa de care dispunem. Niciodată să nu tratăm cu zel chestiunile secundare, iar când predicăm Evanghelia harului, să nu spunem ce ne trăzneşte prin cap."
47
„J)acăam avea mintea unui Newton şi am pune elocvenţa unui Cicerone în predicarea adevărului simplu: «Crede şi vei fi mântuit» - nu ne-ar prisosi un gram de putere."
fraţii mei, înainte de toate rămâneţi lângă adevărul limpede al Evangheliei! Oricâte subiecte interesante aţi putea predica, vestiţi neîncetat singurul adevăr mântuitor despre Cristos cel răstignit. Nu predicaţi despre cele patru feţe ale heruvimilor şi despre tălmăcirea simbolică a chivotului Legii, ocolind păcatele şi defectele, suferinţele şi bucuriile oamenilor, ispitele şi nelegiuirile timpului nostru. O astfel de predică se aseamănă leului care ar prinde şoareci. Este nedemn pentru un trimis şi vestitor al lui Dumnezeu, să fie negustor de mărunţişuri."
„JWenţineţi cât mai proaspăt materialul predicilor voastre. Nu repetaţi cu aceeaşi intonaţie cinci sau şase adevăruri. Dacă posedăm material bogat şi-1 însufleţim sârguinciosprin ilustraţii şi experienţe mereu noi, nu vom plictisi pe ascultători ci, cu ajutorul lui Dumnezeu, le vom câştiga urechile şi inimile."
„Materialul predicilor voastre trebuie să crească. Nu trebuie să predicaţi adevăruri noi; dimpotrivă, ferice de bărbatul care are atât de tare sârguinţa lucrului său, încât, chiar după cincizeci de ani de neîntreruptă predicare, nu găseşte nimic de retractat. Timotei n-a putut predica la fel ca Pavel. Predicile ţinute în anii maturităţii, trebuie să fie mai bune decât cele ţinute în tinereţe. Acestea nu trebuie să rămână niciodată exemplele noastre. Mai bine le-am arde, sau le-am păstra doar pentru a ne ruşina mai târziu de superficialitatea lor. Ar fi trist, să fim ani de-a rândul în şcoala luilsus şi să nu învăţăm nimic."
„Cuvântul latin pentru predică (sermo) înseamnă în realitate: lovitură, izbitură. Aşa trebuie să mânuiţi subiectul predicii voastre: puternic şi cu efect, iar textul trebuie să Ge ales potrivit. A predica numai morală, înseamnă a ne război cu o sabie de lemn; adevărurile mari însă, care înşfacă şi conştiinţa şi inima, sunt săbii de oţel, grozav ascuţite. Există o cheie, care poate,
48
cu ajutorul lui Dumnezeu, să revoluţioneze natura omenească. Căutaţi-o şi întrebuinţaţi-o zilnic."
*grafii mei, predicaţi pe Cristos şi mereu pe Cristos. El este întreaga Evanghelie. Tema noastră gigantică şi atotcuprinzătoare, trebuie să fie: persoana Lui, însărcinarea Lui, opera Lui. Lumii trebuie săi se predice pe Mântuitorul şi calea spre El. Predicaţi minunatul subiect al îndreptăţirii prin credinţă. Focul unui Wesley şi jarul unui Whitefield * ar stârni un incendiu, care ar distruge pădurile rătăcirii şi ar putea încălzi interiorul sufletului acestui pământ rece. Ferice de acela care posedă câte ceva din ambele."*
„Nu trebuie să predicam filozofii şi învăţături, ci Evanghelia simplă!Căderea omului în păcat, nevoia imperioasă a naşterii din nou, iertarea păcatelor prin jertfa lui Cristos, mântuirea prin credinţă - toate acestea sunt armele noastre de luptă cu care trebuie să biruim."
Spurgeon obişnuia întotdeauna să anunţe părţile predicii, la finele introducerii. Toate predicile sale sunt disciplinate şi clar expuse. „M/ *e suficient dacă predicaţi în aşa fel, încât puteţi fi înţeleşi, ci trebuie să predicaţi astfel, ca orice confuzie şi interpretare greşită să lie cu neputinţă."*
Dacă citim oricare din predicile sale, vedem că ceea ce recomandă aici, împlineşte şi el întocmai. Orânduirea predicii este clară, expresia este limpede şi imposibil de interpretat greşit. El găseşte întotdeauna mijlocul de a vesti, în forme mereu noi şi proaspete, vechile adevăruri esenţiale ale creştinismului.
în cartea lui: *„Sfaturipentru predicatori",* Spurgeon consacră un capitol special întrebării: *„Cum câştigăm şi păstrăm atenţia ascultătorilor?" „JVu puteţipovesti o istorioară de dragul micuţilor? Nu puteţi surâde băieţaşului de pe galerie sau fetiţei de jos, care au devenit nerăbdători şi astfel să-i liniştiţi? De multe ori*

vorbesc prin ochii mei cu băieţii orfani de sub
* întenieiatorii metodismului

platformă. Ochii tuturor trebuie să fie aţintiţi asupra noastră şi urechile tuturor trebuie să ne fie deschise."
Spurgeon, ca nimeni altul, întrebuinţa, cu deosebită îndemânare, două mijloace pentru a captiva şi păstra atenţia ascultătorilor: surprinderea şi ilustrarea. Adesea surprindea doar prin tema pe care o comunica înaintea predicii şi apoi prin aplicaţia pe care o dădea temei.
Un exemplu: *„JZidul lat",* (Neemia 3.8) se numeşte tema unei predici. *„Separe că vechiul Ierusalim, pe timpul strălucirii sale, era înconjurat de un zid lat de apărare. Ierusalimul este imaginea Bisericii lui Dumnezeu. întotdeauna este bine când putem vedea, lămurit, că adunarea căreia aparţinem este împrej-muită de un zid lat. Zidul lat serveşte la trei scopuri: al despărţirii, siguranţei şi desfătării.*
1. Despărţirea poporului lui Dumnezeu de lume este ca un zid lat, care împresoară oraşul sfânt. *Voi, care voiţi să fiţi poporul lui Dumnezeu, îngrijiţi ca între lume şi voi, să fie un zid lat: printr-o deosebită scrupulozitate în afaceri şi profesiune, printr-un alt soi de distracţii, prin caracterul creştin al întregului fel de viaţă, prin fixarea sentimentului vostru la cele eterne şi prin sinceritatea mărturisirii voastre. Gândiţi-vă că şi între Domnul şi cei nelegiuţi era un zid lat. Meditaţi la faptul că despărţirea voastră de lume este pentru binele vostru personal şi pe această cale puteţi Ii mai uşor o binecuvântare pentru cei din lume.*
2. Zidul oferă siguranţă. *Puterea, dragostea, legea, dreptatea, caracterul neschimbător al lui Dumnezeu, iubirea Lui, care v-a ales şi v-a mântuit, lucrarea Duhului Sfânt - toate acestea alcătuiesc un zid ocrotitor împrejurul vostru.*
3. Zidul lat serveşte şi pentru desfătare. *Pe zidul larg al oraşelor orientale de pe atunci, cetăţenii căutau momente de recreaţie; aici se odihneau după munca zilei, se plimbau, discutau şi se deslătau, privind câmpiile mănoase, munţii îndepărtaţi sau farmecul apusului de soare. Astfel, când cel*

credincios în vată a cunoaşte misterele lui Dumnezeu şi vede cât de mult Se îngrijeşte El de cei credincioşi, se plimbă şi se odihneşte pe zidul lat. Aici, pe zidul lat al fericirii, cei de o credinţă obişnuiesc să aibă conversaţii profunde între ei, cu îngerii şi cu Isus; privesc în jos, la durerile şi dezamăgirile vieţii, dincolo, peste apa îngustă a morţii înspre ţara îndepărtată a făgăduinţei."
Spre încheiere urmează un îndemn adresat acelora care mai stau în afara zidului iubirii şi harului lui Cristos.
O altă predică are titlul: *„Robinson Crusoe".* în cea mai adâncă şi încordată atenţie a publicului, Spurgeon începe: *„O carte m-a fermecat poate, mai mult ca oricare alta, în copilărie. Trăieşte oare vreun băiat fără s-o cunoască? Robinson Crusoe era pentru mine, o lume ptinăde miuni. L-aş fi citit de douăzeci de ori la rând, Iară să mă fi plictisit, şi vă mărturisesc că şi acum îl recitesc cu un deosebit entuziasm. Robinson şi servitorul său, Vineri, sunt figuri fanteziste, dar pentru noi toţi, ei sunt aproape oameni în carne şi sânge. Dar ce vă povestesc? Poate fi aceasta un subiect de predică? Desigur! Citind textul din Biblie, mi-am amintit de un pasaj din cartea lui De Foe, care mă îndreptăţeşte să vorbesc despre Robinson Crusoe. E naufragiat; se află singur pe o insulă izolată. Situaţia lui egra vă. Se culcă şi peste noapte îl apucă un atac de friguri, care ţine multă vreme şi el, sărmanul, nu are pe nimeni care să-1 îngrijească, pe nimeni, care să-i dea măcar o înghiţitură de apă. Vede moartea cu ochii. A trăit în păcate şi a practicat toate viciile, pe care le poate săvârşi un marinar, dar starea lui disperată îl trezeşte la realitate. Deschide Biblia, pe care o regăseşte în ladă şi ochii îi cad asupra cuvintelor: „Cheamă-mă în ziua necazului, Eu te voi izbăvi şi tu Mă vei proslăvii l" în noaptea aceea se rugă pentru prima dată în viaţa lui şi de atunci a inceput sănădăjduiască în Dumnezeu, ceea ce prevestea apropiata lui renaştere spirituală. De Foe, ca scriitor, poseda un ochi pătrunzător şi n-âputut alege un text mai potrivit ca acesta, care să*

poată impresiona o inimă frântă. Instinctiv, el descoperi mângâierea care se ascunde în aceste cuvinte."
,J)e-acum am captivat atenţia dumneavoastră şi acesta este unul dintre motivele pentru care mi-am

început astfel predica. Se înţelege că, nici Robinson, nici servitorul săi, nu sunt azi printre noi, însă poate este vreunul aici, care a suferit un naufragiu ca şi Robinson şi acum pluteşte, singur, pe marea vieţii. A gustat zile mai bune, însă, în urma păcatelor sale, este un excomunicat, care nu mai interesează pe nimeni. în seara asta se află aici, cu trupul bolnav, cu duhul frânt, sărăcit complet, în mijlocul acestei metropole engleze n-are nici un prieten, nici un cunoscut, n-are pe nimeni. I-a rămas viaţa goală. înaintea lui vede numai mizerie, suferinţă şi moarte. Totuşi, prietenul meu, Domnul îţi spune în seara aceasta: „Cheamă-mă în ziua necazului, Eu te voi izbăvi, iar tu Mă vei proslăvii!"
în continuare, Spurgeon ţinu o predică strălucită, având ca text şi subiect citatul de mai sus.
Un alt fel de a-şi surprinde ascultătorii consta în repeziciunea şi precizia cu care se adresa unei anumite clase de ascultători sau unei singure persoane. Când începea: *„Sunt unele persoane de faţă, care...* "părea că privirea lui cercetează pe fiecare în parte şi fiecare se simţea atins. Sau se exprima şi mai precis: *„Aici jos, sade un tânăr care a făgăduit părinţilor săi la despărţire...*" sau: *‚Acolo, în acea parte a balconului, sade un bărbat cu sticla de ţuică în buzunar",* sau, fixând cu privirea pe un tânăr, îi spunea spontan: *„Biblia ta prăfuită te va osândi!"* Mulţi din cei care aveau câte ceva pe conştiinţă i se adresau apoi lui Spurgeon, fie în scris, fie personal, dorind să afle cine e pârâşul.
Pe la începutul activităţii sale în Londra, când adunările erau supra-populate, iar ziarele îl ironizau şi-i scoteau fel de fel de caricaturi, soţia unui avocat vestit dorind să-1 audă din curiozitate, se îmbrăcă cu hainele servitoarei şi se ascunse în mulţimea de pe balcon, pentru a nu fi cunoscută. Spurgeon
52
începe predica. Deodată, se-ndreaptă spre partea din balcon unde şedea doamna şi strigă puternic: *„Intră, femeie a lui Ieroboam, de ce te prefaci aşa străină? Eu sunt trimis Ia tine ca un crainic aspru,* "şi el continuă a vorbi despre prostia reginei, care voia să înşele pe profet şi pe Dumnezeu, travestindu-se în haine străine. Ajunsă acasă, doamna îşi dojeni soţul pentru trădare, iar când acesta tăgădui, ea scrise lui Ch. H. Spurgeon consternată, care, bineînţeles, nu ştia nimic de întreaga chestiune. Asemenea cazuri se întâmplau atât de des, încât Spurgeon spune că a încetat a se mai mira.
La început, acest fel original de a predica, a produs multă agitaţie, căci Spurgeon a croit drumuri noi pe acest tărâm. Părăsind tonul oficial al amvonului, utiliza forma discuţiei particulare, fără a deveni însă vulgar. în vorbirea lui, Spurgeon cobora de pe platformă printre oameni, pentru a urmări pe ascultători în atelier, birou sau la tejghea, şi aici îi apuca de butoniera hainei, îi ţinea bine, ca să nu scape cu uşurinţă şi să nu scuture, cu una cu două, cele auzite. Atât de precis descria stările lăuntrice sau cele de afară ale oamenilor, încât, adesea, aceştia credeau că le vorbeşte despre tainele lor în auzul a mii de urechi.
Arta de a ilustra era unică la Spurgeon. Sub această artă, el înţelege înviorarea predicii prin istorioare şi citate, prin tablouri şi exemple. Era un auto-didact foarte citit şi poseda o memorie fantastică; afară de acestea, prietenii lui îl aprovizionau mereu cu istorisiri şi citate, căutate anume pentru el. Relaţiile sale pastorale îi furnizau, în chip natural, cele mai bune exemple pentru adevărul pe care-1 vestea.
Spurgeon este inepuizabil în exemple şi ilustraţii. *„Toate cele vremelnice sunt doar pilde!",* suntem gata a exclama, văzând cum totul, dar absolut totul în natură şi în viaţa omenească, îi serveşte de pildă. Chiar lucrurile care ne par prea moderne şi mecanizate să poată servi de ilustraţie oratorică, spre exemplu, fotografia, etc, îi stau la dispoziţie şi se pricepe a le stoarce învăţături cu o neîntrecută abilitate.
53
Iată un exemplu, scos din predica: *„Singura uşă"(\oan* 10: 9): *‚JVu demult am citit aventura unor ruşi, care mergeau cu troica pe întinderea nemăsuratei câmpii ruseşti. Satele erau răsfirate la mari depărtări unele de altele. Deodată, în flancul săniei apar lupii din dosul unui desiş de pădurice. Caii aleargă ca nebuni. Călătorii aud tot mai aproape urletul bestiilor. Caii zboară, dar lupii sunt mai iuţi, şi cu mare greutate călătorii izbutesc să se refugieze, împreună cu caii, într-o casă izolată, închid obloanele de lemn, năvălesc înăuntru şi încuie uşa în urma lor. Apoi aud cum lupii şarpe acoperiş, cum iau cu asalt pereţii, cum rod obloanele, uşa, cum urlă şi fac tărăboi. Dar călătorii sunt în siguranţă, căci au intrat prin uşă, iar uşa e încuiată. Ei bine, când un om este în Cristos, atunci, să zic aşa, poate auzi pe demoni şi păcatele sale, urlând în urma lui ca nişte lupi flămânzi şi fioroşi, - el însă a intrat şi viaţa lui e ascunsă cu Cristos. Locul acesta este un refugiu atât de bun, încât dacă s-ar năpusti toţii demonii din lume, n-ar putea să desprindă măcar o singură grindă din oraşul veşnicei mântuiri. Căci Cristos, această cetate de scăpare,*

va sta neclintit, chiar şi atunci când ar pieri pământul şi cerul."
Exista două broşuri în care Spurgeon arată cum se pot aplica lucrurile din viaţa de fiecare zi, în domeniul spiritual. Una se numeşte: *predici în lumânări".*
în cartea aceasta, el a adunat tot ce se poate spune sau scrie despre lumini, lumânări, lămpi etc, şi găseşte pretutindeni ocazia să lege un sfat folositor pentru viaţa de toate zilele sau pentru viaţa spirituală. Cartea este scrisă cu mult spirit şi umor. Ea s-a născut din dorinţa de a arăta elevilor săi că dacă merg prin lume cu ochii deschişi, cu capul limpede şi cu mintea ageră, chiar o simplă lumânare de seu le poate procura, prin lumina ei, ilustraţii pentru o jumătate de an. Pentru Spurgeon, predica fără pilde este ca o cameră fără fereastră.
Citām două fragmente, ca model: *„Iată o lumânare înfiptă într-un sfeşnic, un obiect abia utilizat în epoca noastră a gazului*
54
metan şi a risipei. înainte, orice gospodină înţeleaptă avea un sfeşnic, pe care ardea fiecare muc de lumânare. Economia este necesară pentru sărac şi recomandabilă pentru bogat. Cine vrea să dăruiască mult, trebuie să înveţe a nu face risipă. întrebuinţează un sfeşnic, pentru a răscumpăra orice moment liber. Câte lucruri bune se pot face în asemenea ,jnomente"! Sfinţiţi şi folosiţi minutele libere, bănuţii disponibili, orice fel de resturi şi cu ajutorul lor puteţi face ceva bun spre onoarea lui Dumnezeu." N
„Iată o lumânare care împroaşcă în jurul ei. Când o aprinzi, parcă te scuipă; trosneşte, de parcă ar fi supărată. Dar ce are a face?Dacă aşa-i felul! Se va calma şi va arde liniştită. Am cunoscut pe un frate cu inima bună, care dăruia întotdeauna cu bogăţie; trebuia însămai întâi sămormăie, până ce scotea banii. Zicea: «Prea multă cerşetorie, s-ar putea face şi altfel», plângea, era nemulţumit de felul cum se lucra, însă, la urmă, scotea banii şi spunea: «Aceasta e contribuţia mea.» Procedeul fui era regretabil, căci, în fond, a fost într-adevăr un om bun. Dacă cineva din voi, «stropeşte», nu prea i-aş recomanda să cultive aceastăînsuşire, căci nu-i bună şi nici nu-1 face simpatic. Dacă o lumânare a rămas mai multă vreme în pivniţă şi a prins umezeală, atunci împroaşcă şi scuipă când este aprinsă; însă eu şi tu, nu trebuie să rămânem în pivniţă şi să devenim supă-răcioşi. Trebuie să locuim în cea mai luminată parte a locuinţei, unde să ardem şi să luminăm cu bucurie. Noi n u ne-am născut, pentru a fi ca Atila, «biciul lui Dumnezeu» pentru spinarea altora. Desigur, omenirea are nevoie de oameni cu felurite însuşiri, dar, cu cât vor fi mai puţini oameni morocănoşi şi mai puţine femei bocitoare, cu atât mai bine o vor duce ceilalţi oameni. Vedeţi, lumânarea noastră împroşcătoare şi-a biruit slăbiciunea, căci partea ei umedă a ars complet. în cazul când noi, eu şi tu, vom avea un atac de toane rele, să căutăm a le consuma singuri şi cu cât mai repede, fără a prinde cineva de veste. Du-te în odaia ta şi recâştigă-ţi liniştea, sau mai bine, du-teîn cămăruţa ta şi învinge-te."
55
Cealaltă carte: *„Biblia şi ziarul",* cuprinde felurite notiţe tăiate din ziare, în dreptul cărora Spurgeon a scris aplicaţia practică. Folosea, cu deosebită plăcere, anecdote cu substrat moral.
„întrucât oamenii în general sunt nepăsători în ceea ce priveşte interesele sufletului lor, grija noastră este nu numai să ie predicăm adevărurile Evangheliei, cisă-iobligăm, Iară vrerea lor, să ne asculte. O mare parte din lucrul nostru îl întrebuinţăm pentru a căuta ilustraţii atrăgătoare, pilde şi citate potrivite, prin care să-i câştigăm într-atât pe ascultători, încât ei singuri să înceapă a se gândi la sufletele lor; şi chiar şi atunci dăm greş, dacă nu intervine o putere superioară. Dacă medicamentul tămăduitor îl dezgustă pe copil, atunci trebuie să îndulcim băutura sau să înlocuim praful. Dacă cuvintele noastre nu vor să alerge singure, trebuie să le aşezăm pe roate şi astfel să le punem în mişcare. Ţinta noastră este «a mântui pe unii prin toate mijloacele», aşa cum se atrag copiii la carte, prin poveşti şi tablouri."
Găsirea textului potrivit îi răpea de multe ori, mai multă vreme decât insăşi pregătirea predicii .
Mulţimea imensă a textelor frumoase din Biblie, îl făcea de multe ori confuz şi-i trebuiau uneori sforţări enorme, până să se decidă la textul ce urma să fie prelucrat. De aceea, era deosebit de recunoscător când cineva îi atrăgea atenţia asupra unui text frumos şi bogat în idei.
Spurgeon avea o mare slăbiciune să trateze textele în chip alegoric, aşa cum am văzut din predica despre *«zidul lat».* El îşi previne elevii sa nu cadă în greşeala de a exagera în alegorii. *„în special",* spune el, *„Cântarea Cântărilor e deosebit de periculoasă; de aceea mai bine să fie lăsată în pace.'* Multe exemple

delicioase istoriseşte Spurgeon despre tâlcul spiritual al proverbelor lui Solomon. în măsură cumpătată, e de părere, că o tălmăcire alegorică este îngăduită şi necesară.
Credea în inspiraţia literală a Bibliei şi de aceea orice capitol trebuie să dea un text de predică.
56
în general, Spurgeon socotea că o predică fără nici o pregătire este dovada lipsei de seriozitate. Recomanda însă ca în cazul când există talent necesar de a vorbi nepregătit, să fie cultivat, întrucât din propria-i experienţă ştia că *„uneori împre-_jurarea te obligă să vorbeşti Iară pregătire prealabilă".*
Una din însuşirile sale, o inovaţie care a stârnit multe discuţii în acea vreme, era umorul care străbătea predicile sale. în această privinţă, Spurgeon era un mare inovator, acel *„enfant terrible"a* vremii sale. Era atât de plin de umor încât dădea pe deasupra, şi când un oarecare-1 dojeni de glumele rostite în predică, el spuse: *„JVu m-ar dojeni, dacă ar şti cât de puţine opresc pentru a le spune."* De multe ori, îl costau adevărate eforturi pentru a-şi înăbuşi umorul; căci el arată elevilor săi cât tact şi prudenţă se cer aceluia care posedă *„periculosul dar"* al umorului.
Nu glumea niciodată pe seama unui principiu şi nu înlocuia niciodată principiul printr-o glumă. O bună parte a glumelor erau produsul credinţei sale serioase. De pildă, când pronunţă: *„Diavolul este scârbos de obraznic",* atunci această exprimare învederează atitudinea unui bărbat plin de încredere în suveranitatea lui Cristos, care vede în lucrările Diavolului cutezanţa obraznică a unui palavragiu, care va fi zdrobit într-o zi.
Dar umorul său avea şi o latură pastorală, înţeleaptă în felul cum îl utiliza, căci, la mustrarea prea severă, el îndulcea asprimea celor rostite şi evita orice fel de amărăciune, - pentru ca şi cel atins să surâdă - fără însă a se pierde puterea de pătrundere a mustrării. Apoi, o expresie umoristică trezeşte din nou atenţia ascultătorilor obosiţi sau plictisiţi. Are ceva din efectul unui curent de aer proaspăt, năvălit într-o sală arhiplină. De aceea, umorul era unul din mijloacele sale, cu care îşi ţinea auditoriul atent, ştiind că mai bine este ca oamenii să surâdă câteva clipe, decât să doarmă o jumătate de oră. Umorul lui Spurgeon poate fi însă gustat pe deplin, doar la citirea predicilor sale în limba engleză. Deseori, umorul lui se află în limbaj, în
57
folosirea unor expresii originale sau în aplicarea pe care o dădea unui gând, ceea ce prin traducere îşi pierde deseori farmecul, în general umorul este foarte greu de redat în traducere. De altfel, nu trebuie uitat că viaţa religioasă a lui Spurgeon pătrundea întreaga lui fiinţă, astfel, în timp ce buzele lui rosteau o glumă, spiritul său putea fi concentrat în cucernicie.
Predica despre pilda bunului samaritean ne oferă un exemplu frumos al umorului pe care-1 revărsa Spurgeon de pe platformă. După ce arătă motivele pentru care atât preotul cât şi levitul erau datori să ajute pe nenorocit, continuă: *„Atât preotul cât şi levitul au avut motive admirabile, să lase pe rănit în plata Domnului. N-am întâlnit încă pe acela, carenu vrea să ajute un sărac şi care să nu fi avut cel puţin un singur motiv serios de scuză. Cred canid un om nu stă nepăsător, în chip vinovat, în faţa nevoii semenilor săi, fărăsă-şispunăcăprocedează foarte bine. Iar motivele cu care se scuză şi îşi îndreptăţeşte purtarea, crede că trebuie să satisfacă şi pe aceia care au pe inimă ajutorul celor nenorociţi. De pildă, preotul şi levitul erau foarte grăbiţi. Preotul fusese reţinut o lună încheiată la Ierusalim de serviciile Templului şi, natural, îl apucase dorul de nevastă şi copii; dacă s-ar fi oprit, apunea soarele între timp, iar după apusul soarelui regiunea nu prezenta nici o siguranţă. Deci, nimeni nu-i putea pretinde lipsă de prevedere şi nu-1 putea obliga să rămână într-un loc singuratic la venirea nopţii, în urma lui avea o întreagă lună de oboseli - nici nu vă puteţi închipui câtă încordare i-a cerut îndeplinirea slujbei sale preoţeşti; de aţi şti, nu i-aţi lua în nume de rău dorinţa de a se odihni acasă. Apoi, el mai făgăduise să Se acasă la o oră anumită şi, cum era un bărbat punctual, nu putea să producă spaimă soţiei şi copiilor săi, printr-o eventuală întârziere, tocmai acum, când ei scrutau orizontul, de pe acoperişul casei. în orice caz, acesta era un pretext destul de puternic. Şi apoi, el se gândi că nu-1 va putea ajuta cu nimic pe nenorocit. Nu se pricepea în ale chirurgiei şi pentru nimic în lume n-ar fi fost în stare să*
58
facă un bandaj; a vea o oroare de sânge încât numai vederea lui îi făcea rău; deci, îi era imposibil să se apropie de un om atât de gra v rănit. Şi dacă ar fi încercat să-1 panseze, ar Ii făcut-o destul de prost. Da,

dacă ar fi fost soţia lui de faţă, ea s-ar fi priceput; sau dacă ar fi avut cel puţin la îndemână alifie şi pansamente, ar fi încercat. Dar aşa, ce putea face? Pe lângă toate acestea, rănitul era aproape mort; nu mai avea decât câteva ore de trăit, deci, de ce să-şi mai întrerupă drumul, când totul era să fie zadarnic? Apoi, preotul era singur şi nu-1 putea purta în spinare; deci, n-a vea nici un rost să se ocupe de rănit, când tot trebuia să-1 părăsească peste noapte. Probabilcăs-a gândit un moment la levitul care trebuia să-1 ajungă din urmă şi 1-a străfulgerat gândul că, desigur, levitul se va îngriji de rănit, fiind mult mai priceput în ale medicinei.
Mai potrivită era scuza aceasta: Nu i se poate cere cuiva să rămână într-un loc, în care un călător a fost jefuit şi rănit de moarte. Tâlharii puteau reveni în orice clipă; poate că se aflau ascunşi prin apropiere; un preot care a servit timp de o lună în templu, poartă punga plină de bani. Dacă s-ar opri într-un loc în care mişună tâlharii, îşi poate pierde banii cu care trebuie să-şi hrănească familia; or, acest lucru trebuie cu orice preţ evitat. El singur ar putea Ii Io vitpe la spate; şi atunci ar zace în drum doi grav răniţi, dintre care unul, un duhovnic foarte respectat, într-adevăr, iubirea de aproapele pretinde să te pui singur Ia adăpost, cânt tot nu poţi ajuta pe nenorocit. Dar, se mai putea întâmpla ca rănitul să moară şi atunci cel ce ar fi fost găsit lângă el, ar Ii fost bănuit de omor. Esuspect cândcineva este găsit pe întuneric, lângă cadavrul unui mort. Preotul putea deci să fie arestat. De aceea, după toate legile înţelepciunii, lucrul cel mai bun este să dispară cât mai repede. în schimb, el se putea ruga pentru cel rănit şi-şi aduse aminte, încă la timp, că are un tractat în buzunar, pe care-1 poate da nenorocitului. Mai mult nici nu se poate cere de la un om bun, decât să se roage pentru cel căzut în nenorocire şisă-idea un tractat. Toate
59
aceste motive serioase îi păreau suficiente să-şi cruţe osteneala şi să lase altora dovada milosteniei. Gândind astfel, el îşi văzu de drum."
Spurgeon face următoarea aplicaţie: *„JDin partea mea, puteţi invoca toate pretextele posibile pentru care nu puteţi ajuta pe săraci şi nu puteţi spijini operele de adevărată binefacere; atunci nu sunteţi mai buni ca oamenii pe carei-am descris. Aţi surâs la descrierea făcută preotului din Evanghelie, însă, dacă voi căutaţi să vă feriţi pentru a nu ajuta când apare înaintea ochilor voştri o nenorocire reală, atunci nu trebuie să surâdeţi de scuzele voastre; Diavolul se va îngriji singur. Mai bine aţi plânge, căci a veţi motive serioase să vă tânguiţi de asprimea şi împietrirea inimii voastre, faţă de semenii voştri bolnavi sau nenorociţi."*
Să revenim dar la Spurgeon. Dacă l-am înfăţişa pe Spurgeon numai cape un autor umoristic al cuvântărilor sale, fără a arăta şi eroismul pe care 1-a pus tocmai în această latură a predicilor sale, un eroism izvorât dintr-o luptă împotriva deprimării spiritului care s-a permanentizat în viaţa lui, am fi nedrepţi. Nu mă pot opune impresiei ce mi-a făcut acest titan al amvonului, prin faptul că părea că se afla mereu în căutarea camaraderiei. Dacă el ţinea mult ca bătrânii comunităţii sale să-1 însoţească pe platformă, sau să-1 sprijinească prin rugăciunile lor, în timp ce el predica, acest procedeu nu era doar un mijloc de a arăta, în faţa tuturor, că toţi putem intra în legătură directă cu Dumnezeu prin Isus, fără de mijlocirea omenească, ci era expresia nevoii de a avea mereu asigurat sprijinul şi prietenia altora şi cu deosebire atunci, când era mai conştient de responsabilitatea chemării sale.
Oricât de voios era el de obicei în Dumnezeu, Spurgeon a cunoscut şi alte stări sufleteşti, agitate, care se oglindesc în predicile sale. Iată ce scrie amicul său Williams: *„într-o zi, l-am găsit foarte deprimat. Era singura dată când s-a exprimat că pune la îndoială faptul de a-I aparţine lui Cristos. îmi spuse că uneori îl copleşeşte un simţământ de nevrednicie, încât se*
60
teme că va fi trecut în rândul servilor netrebnici, l-am răspuns: «Sunt mulţumit, dacă mântuirea mea se află pe aceeaşi temelie ca a ta.» El răspunse: «Nu Gnebun; încrede-te numai în Domnul şi atunci vei E la adăpost.» Nu te sprijini însă niciodată pe credinţa altuia. Trebuie să ne încredem necondiţionat în Domnul, dar niciodată pe experienţa oricăruia dintre muritori! Din toată inima mă încred în Domnul. El este singura mea nădejde."
Elevilor săi le spuse: *„Chiar ca şi copii ai lui Dumnezeu, trebuie să suferim în slăbiciuni, altfel n-am avea nevoie de Duhul făgăduit, care ajută neputinţei noastre. Noi trebuie uneori să fim întristaţi, pentru ca să putem fi miloşi cu poporul lui Dumnezeu în-suferinţele sale şi să de venim păstori buni, pentru o turmă*

bolnavă. Dumnezeu ar fi putut trimite pe îngeri ca evanghelişti, dar ei n-ar fi putut înţelege pe aceia care au carne şi sânge şi suspină sub povară; n-ar fi putut înţelege şi compătimi pe cei neştiutori. Dumnezeu a trimis oameni cu simţ omenesc, ca vestitori ai harului Său; de aceea aceste lacrimi, nevoi sufleteşti şi deprimări."

Pregătirea predicilor îl costa mult. *„JDu-teacum, iubitul meu frate; încep durerile predicii mele",* spuse el odată unui prieten, care încerca să-1 reţină la discuţii într-o sâmbătă seara. *„Un bărbat ar rezista să predice din mijocul unui rug arzând, dacă prin arderea trupului său s-ar mântui sufletele ascultătorilor săi." ,JVoiştim ce înseamnă să predicăm ferecaţi în lanţuri, sau să luptăm ca unii care lovesc în vânt. Dar experienţele fericite şi sfinte, pe care le avem în timpul predicii, trebuie să le punem numai în seama influenţei pe care o are Duhul Sfânt asupra sufletului nostru. Eu sunt convins că El lucrează în acest fel. De câte ori am putut respinge cu dispreţ îndoielile necredincioşilor, căci, când vorbesc în Numele Domnului simt o putere activând asupra mea, cu mult superioară elocvenţei mele, mult mai puternică decât emoţia şi agitaţia pe care o simt uneori când ţin o conferinţă cu subiect laic, încât ştiu sigur că nu este acelaşi fel de înflăcărare ca la un orator sau politician. O, de*

am simţi cât mai des această putere divină, pentru a putea vorbi copleşitor!"

Despre rugăciunea de la amvon, a spus: *„Uneori, când deschideam ochii după rugăciune, eram dezamăgit că mă aflam pe pământ şi între oameni."*

Spurgeon punea un accent deosebit pe *limbajul, expunerea şi gesturile sale.* Bineînţeles, n-avea nevoie să înveţe pe dinafară o predică, căci poseda în mod natural darul dicţiunii. De multe ori citea, în faţa elevilor săi, pasaje din opere celebre. Citea deosebit de bine pe Shakespeare, iar când citea cuvântarea lui Antoniu la moartea lui Cezar, aproape se vedea, spune Williams, *„tăietura pe care o făcuse pumnalul laş în mantaua lui Cezar şi sângele care ţâşnise când Brutus a scos arma ucigătoare."*

Dar Spurgeon a depus multă osteneală să-şi dezvolte tot mai mult şi aceste daruri şi să le curăţe de părţile rele. Primea cu plăcere observaţii la greşelile făcute. *„în timp ce predicam în grădina Surrey",* povesteşte el, *„un critic anonim, foarte capabil, îmi trimitea, în fiecare săptămână, o listă de cuvinte pe care le-am pronunţat greşit şi alte greşeli pe care le-am făcut în timpul predicii. Regret că nu i-am cunoscut niciodată numele şi n-am putut să-i exprim marea mea mulţumire. Cu bune intenţii şi în dorinţa de a-mi face un mare serviciu, el nota, fără nici o îngăduinţă, tot ce i se părea greşit şi pentru că rareori se înşela, sfaturile lui m-au ajutat să îndrept sau să evit multe greşeli. De aceea, aşteptam cu multă bucurie sâmbăta, când primeam criticile amicului meu anonim. Odată, mi-a atras atenţia că am repetat prea des cuvintele: «Nimic n-aduc în mâinile mele» şi adăugă: «Acum ştim bine că mâinile dumneavoastră sunt goale». Mulţi predicatori, în special cei tineri, s-ar supăra de o asemenea critică sau s-ar lăsa descurajaţi, ceea ce este o prostie. O critică sinceră, bine intenţionată, e mai de preţ ca aurul şi dacă o primim şi gratuit, atunci să fim atât de înţelepţi a scoate cât mai multe în văţăminte dintr-însa."*

în ultimii ani, gesturile şi atitudinea lui în timpul predicii deveniră calme şi nu mai oferiră portrete caricaturiştilor. Era mic de statură, îndesat şi destul de corpolent; exteriorul avea mai curând ceva grosolan, însă puţinele gesturi care însoţeau predica, nu erau numai expresive şi potrivite cuprinsului cu-vântării, ci într-adevăr frumoase. Uneori, din pricina durerilor sale artritice prea mari, era silit să predice şezând pe canapea sau cel puţin să-şi aşeze pe scaun genunchiul său bolnav de gută.

Foarte interesantă îi era vocea. Poseda un timbru puternic, plin şi totuşi de o sonoritate extrem de fină. Graiul îi era nobil, puternic, popular, deseori poetic. Stilul, întotdeauna clar şi curgător. Ziarul *,/)aily News "scrie: „Spurgeon nu are pereche în engleza puternică, naturală, care exprimă gândul vorbitorului în felul cel mai limpede şi mai uşor întipăritor minţii."*

S-au înşirat multe amănunte despre felul în care predica Spurgeon şi totuşi, poate încă nu s-a spus lucrul cel mai principal. Goethe spune: *„Ştim ce poate face pe poetul poet: «O inimă plină, umplută de un singur sentiment.» Tot astfel se poate spune şi despre Spurgeon: «O inimă plină, umplută de un singur sentiment, face pe predicatorul predicator. "* Ceea ce umpluse inima lui întreagă era Cristos şi dorinţa de a aduce pe cât mai mulţi la Mântuitorul. Pentru atingerea acestui ideal, el şi-a pus în joc toată puterea marilor sale

talente, sfinţite prin Duhul lui Dumnezeu, întregul său potenţial omenesc. Dar cine vrea să-1 cunoască trebuie să-i citească predicile şi scrisorile.
Nu putem încheia acest important capitol fără a rezuma tot ce s-a spus.
Puterea magnetică, prin care atrăgea puhoiul de ascultători spre el, nu erau: ilustraţiile bogate, umorul sănătos şi înviorător, înţelepciunea practică, frumuseţea limbii, sonoritatea glasului şi dicţiunea lui naturală. Ea se afla în profunda adâncime a personalităţii sale. Şi anume? O vom sintetiza în trei cuvinte: credea ceea ce predica! Era entuziasmul propriei sale
63
convingeri. Mai mult! Era dinamul propriei sale vieţi, care se dezvăluia în cuvântare; el *Jşipredica sunetul".*
Credea în dumnezeirea Bibliei: *„în multe privinţe sunt un radical, însă în religie sunt o creaţie demoda veche. Eu cred în inspiraţia literală a Scripturii",* şi de aceea el trăia într-însa. în vreme ce nouă, personajele biblice ne par tablouri bune de atârnat în perete, la care privim cu admiraţie sau veneraţie, Spurgeon le scotea din ramă, le dădea viaţă, le punea pe picioare şi le lăsa să umble pe dinaintea ochilor noştri ca *„oameni asemenea nouă".* losif, David şi personajele Noului Testament, îi sunt chipuri tot atât de reale, din carne şi sânge, ca şi membrii familiei sale. De aceea, el nu zugrăvea amănuntele istorisirilor biblice cu fantezia unui arătător sau poet, ci cu acel discernământ şi cu adâncire a dragostei, care transpunea pe ascultători în epocile în care au trăit eroii, astfel că viaţa pe care o dăruia istorisirilor biblice, constituia un farmec principal al predicilor sale.
Credea în împăcarea cu Dumnezeu prin jertfa lui Isus, fără de care suntem pierduţi şi doar prin El avem viaţa. De aceea a dorit să aducă pe oameni la Isus, şi s-a priceput să-i roage, să-i implore cu argumente mereu noi, cu toate darurile iubirii născocitoare şi în tonuri, cum nici o mamă nu le poate avea mai dulci, mai delicate. Citindu-1 cum imploră pe păcătoşi să vină la Mântuitorul, învăţăm a înţelege iubirea apostolului Pavel. Despre viaţa ascunsă în Dumnezeu cu Cristos, el vorbea cu intimitatea şi focul unui Augustin, Tauler sau Suso.
Credea în iad şi într-o osândire veşnică. De aceea îi tremurau genunchii, şi-i stăteau sudori de spaimă pe frunte, când trebuia să aducă vestea de primirea sau respingerea căreia atârna mântuirea sau pierzarea veşnică. De aceea ştia să prevină cu o seriozitate zguduitoare; de aceea nu descria chinurile şi flăcările, ci locul *Jn care nu vei mai auzi glasul unei mame iubitoare sau al unei surori delicate, nu veţi mai asculta cuvântul prevenitor al tatălui, fratelui sau amicului; nu veţi mai fi chinuiţi cu*
64
ziua Domnului şi nici un cuvânt al lui Dumnezeu nu va pătrunde la urechea voastră. Mairăbdaţi-măpuţin, curând veţi fi acolo, unde glasul meu nu vă va ajunge, unde nu vi se va oferi nici o îndurare, unde veţi dori zadarnic să mai puteţi asculta, o singură dată, Evanghelia. Eu nu vă pot avertiza prea multă vreme: de aceea aveţi răbdare cu mine, în acest timp scurt!"
Credea în pocăinţa momentană, pe care o socotea, după Faptele Apostolilor, ca pe o regulă generală. De aceea el pătrundea în ascultători şi le cerea o hotărâre imediată: *,^Acum, înainte de a părăsi locurile, înainte ca limba acestui ceas să descrie cercul." ,JVu spun: «Duceţi-vă acasă şi vă rugaţi.» Sper că o veţi face. Nu aceasta este Evanghelia; în văţătorul meu îmi ordonă să vă spun: «Credeţi şi veţi trăi.» Credeţi acum şi aici, căci aceasta e porunca Lui. N-am nici o Evanghelie pentru mâine. Pretutindeni în Scriptură se spune: «Azi» şi «acum»!"* El credea ce spune Dumnezeu: *„CuvântulMeu nu se va întoarce la Mine fărărod"*şi credea, neclintit, caprin fiecare predică Dumnezeu va mântui suflete; şi i se făcea după credinţa lui. Această siguranţă neclintită era unul din semnele şi urmările caracteristice ale predicilor sale.
Aşa a predicat, într-un local lipsit de podoabe, fără orgă, fără amvon, fără veşminte pastorale, fără a fi ordinat de oameni şi fără seminar, bărbatul ale cărui buze au fost atinse de cărbunii aprinşi de pe altarul lui Dumnezeu şi în a cărui inimă ardea focul Duhului Sfânt.
Completa explicaţie a succesului acestui instrument ales, se afla în mâna Aceluia care încuie şi nimeni nu poate descuia, descuie şi nimeni nu poate încuia.

L

SPURQEON SCRIITOR

Activitatea lui Spurgeon, ca scriitor, este tot atât de vastă ca şi cea de predicator. Cine ar dori să cumpere toate scrierile sale, ar trebui să se îngrijească mai întâi de un mare dulap pentru cărţi. Şi cine ar voi să le citească pe toate, ar trebui să renunţe, un şir de ani, la orice altă lectură.

Afară de cele 66 de volume de predici, a scris peste o sută de alte cărţi. Numai datorită faptului că poseda un instinct extrem de dezvoltat de a nimeri repede şi precis obiectul cel mai potrivit, fără a pierde timpul în şovăiri, precum şi însuşirii de a economisi, nu numai minutele ci şi secundele, prin împărţirea sistematică a zilei, numai astfel a putut Spurgeon să producă atâtea scrieri şi opere frumoase.

în fiecare zi avea de rezolvat un teanc de corespondenţă. Scrisorile primite cuprindeau cele mai bogate game ale nevoii şi sentimentului omenesc; de la cele mai dramatice până la cele mai umoristice. Unii englezi, colonizaţi în America, îi cereau relaţii despre rudele lor din Anglia; alţii îi cereau explicaţii la diferite locuri din Scriptură. Unul îi cerea 5 lire cu împrumut, pentru a-şi breveta o invenţie, un altul cerea sfaturi pentru sănătate, şi un a treilea cerea să-i procure un loc băiatului său, pe care voia să-1 trimită la Londra. Pentru multe scrisori de acelaşi fel, Spurgeon avea, mai dinainte, răspunsul tip, multiplicat. Totuşi, la scrisorile serioase, el răs-

pundea personal. într-o singură sâmbătă dimineaţă a scris 80 de scrisori.

Cu toate că condeiul său era în acest fel foarte ocupat, Spurgeon alimenta două mari tipografii, care tipăreau numai scrierile sale.

> în anul 1855 a ieşit de sub presă primul volum de predici, care atinse în trei ani un tiraj de 150 000 exemplare, răspândite în Anglia, America şi Australia. *„Nimeninu-şipoate închipui ce mari obligaţii are predicatorul carc-şi tipăreşte predicile; cu multă greutate reuşeşte să evite repetările şi îl pândeşte primej-dia secării izvoarelor."*

în anul 1855, el scoase o revistă lunară, care aducea ştiri misionare, conţinea articole interesante şi recenzii asupra cărţilor de teologie şi edificare. A editat o carte cu 1 060 cântări, pentru uzul comunităţii sale şi două cărţi pentru explicarea zilnică a unui verset din Biblie.

A mai scris un şir de lucrări pentru explicarea cărţilor biblice. Cartea: *„J5vanghelia împărăţiei",* prezintă o interesantă tălmăcire a Evangheliei după Matei. Dăm, ca probă, câteva versete, însoţite de explicaţiile lui Spurgeon. Pasajul care tratează Predica de pe munte este intitulat: *„Regele vesteşte legile regatului Său".*

Matei 5

V. 38. *9rAţi auzit că s-a zis: «Ochipentru ochi, şi dinte pentru dinte."*

Legea:- *„ochipentru ochi, dinte pentru dinte",* se întemeia pe dreptate şi era mult mai justă ca noul sistem al pedepselor în bani, care permite bogaţilor să păcătuiască cu mai multă uşurinţă. însă când legea răsplătirii devenise regula vieţii de fiecare zi, răzbunarea ajunsese la ordinea zilei şi Mântuitorul nostru n-a vrut ca oamenii să o transforme în principiu. Ceea ce poate fi, ca lege, bun în faţa judecăţii, poate fi, în viaţa de toate zilele, un rău. Isus Se ridică împotriva a ceea ce ajunsese

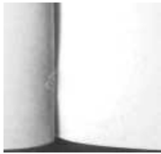
proverbial şi un bun însuşit de popor, transmis din generaţie în generaţie: *,^\ţi auzit că s-a zis."*

Binevoitorul nostru Rege vrea ca relaţiile noastre particulare, să fie reglementate prin duhul dragostei şi nu prin spiritul şi litera Legii.

V. 39. *„JDarEu vă spun: Să nu vă împotriviţi celui ce vă face rău. Ci, oricui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-1 şi pe celălalt.,,*

Răbdarea şi umilinţa trebuia să constituie caracteristici de bază ale relaţiilor dintre creştini. Ei trebuie să suporte răul, fără a provoca ceartă. Ei trebuie să se asemuiască nicovalei: dacă oamenii răi sunt ciocanele, ei trebuie să biruiască prin iertare îngăduitoare. Regulile scaunului de judecată nu se potrivesc în viaţa de fiecare zi, însă prescripţia Crucii şi a Celui care a suferit toate, este cea mai potrivită pentru toţi oamenii.

Dar, câţi nu consideră acest adevăr ca un fanatism sau chiar o laşitate!? Domnul, Regele nostru, vrea să purtăm, să suferim şi să biruim prin răbdare puternică. Putem? Cum ne putem numi copiii Lui, dacă n-avem duhul Lui?
V. 40. *„Orişicui vrea să se judece cu tine, şi să-ţi ia cămaşa, lasă-i şi haina."* Lasă-1 să primească tot ce îţi cere, şi încă mai mult. Mai bine să pierzi un costum întreg, decât să te încurci într-un proces. Judecătoriile, pe vremea Domnului nostru, erau viciate. De aceea, El îşi sfătuieşte ucenicii să rabde mai bine nedreptatea decât să se adreseze lor. Judecătoriile noastre oferă, deseori, cea mai bună siguranţă că, prin integritatea judecătorului, o greutate poate fi dezlegată şi, uneori, oamenii se adresează justiţiei pentru a evita o ceartă. Totuşi, chiar într-o ţară în care se poate obţine dreptatea, nu trebuie să ne adresăm justiţiei, pentru orice nedreptate care ni se face. Mai bine să suferim paguba, decât să strigăm: „ *Te dau în judecată!"* Uneori se poate întâmpla ca abnegaţia să pretindă adresarea noastră justiţiei, pentru a evita o pagubă, care ar lovi pe alţii mai tare ca pe noi; însă, dacă vrem să obţinem dreptatea în folosul nostru, atunci, deseori, ba chiar întotdeauna, trebuie

să renunţăm la avantajul nostru. *‚JDoamne, dă-miun duh umilit, ca să nu mă laud, chiar dacă mi-ar fi îngăduit de drept."*
V. 41. *‚£)acă te sileşte cineva să mergi cu el o milă de loc, mergi cu el două."* Stăpânirea cerea pe vremea aceea, prin organele sale executive, munci silite de la popor. Creştinii trebuie să fie stăpâniţi de gândul cedării şi mai bine să satisfacă dublu o cerinţă, decât să provoce cuvinte rele şi mânie. Să nu ne eschivăm de la plata impozitelor, ci să fim gata a da Cezarului ce este al Cezarului. Cedarea să fie principiul creştin. Să trăim, dar să lăsăm şi pe alţii să trăiască. A ne răzvrăti împotriva puterii, nu este treaba noastră; s-o lăsăm în seama altora. Ce mic e numărul acelora, care cred în învăţătura Regelui nostru despre îngăduinţă şi neîmpotrivire.
V. 42. *„Celui ce-ţi cere, dă-i, şi nu întoarce spatele celui ■ ce vrea să se împrumute de la tine.* "Fii darnic. Un zgârcit nu este urmaşul lui Isus. In dărnicia noastră trebuie să fim prudenţi, pentru a nu încuraja lenea şi cerşetoria, dar regula generală este: *„Celui ce-ţi cere, dă-i.* "Uneori, printr-un împrumut faci o faptă mai mare ca printr-un dar; de aceea, nu refuza pe acei care îl întrebuinţează bine. Aceste prescripţii nu sunt destinate nebunilor. Ele sunt regula generală; dar orice regulă este balansată prin alte orânduiri; de aceea, în această chestiune şi mintea sănătoasă are de spus un cuvânt. Să fim gata a ajuta pe cel nevoiaş prin darul şi împrumutul nostru, iar primejdia de a greşi în această privinţă, printr-un exces de zel, nu e atât de mare; de aceea, porunca accentuează numai această latură a chestiunii. Spurgeon a pus o deosebită dragoste şi multă osteneală în opera: „ *Tezaurul lui Da vid",* apărută în şapte volume. La această tălmăcire a Psalmilor a lucrat 20 ani. Această operă teologică, constituie un ajutor nepreţuit de mare pentru predicatori. In precuvântarea volumului şapte, Spurgeon spune:
‚Jn Gne, am terminat opera uriaşă!Dumnezeu Gepreamărit! A u trecut mai mult de 20 de ani, de când se află această lucrare în mâinile mele, şi nu sunt în stare a măsura bogăţia harului

care s-a revărsat în chip îmbelşugat asupra mea. Nu am cu vin te să-I mulţumesc îndeajuns lui Dumnezeu. Oricât de mult aş lăuda pe Domnul, care m-a ajutat să-mi sfârşesc opera, totuşi se aşterne asupra sufletului meu o umbră de tristeţe acum, când părăsesc tezaurulluiDavid, pentru a nu găsi nicăieri o casă cu pro vizii mai bogate, oricât de mult mi-ar sta deschis palatul descoperirilor dumnezeieşti. A u fost zile cu adevărat binecuvântate, când am putut avea legături intime cu psalmistul, şi l-am putut urmări pas cu pas. Pot nădăjdui oare în ore mai pline de bucurie, dincoace de porţile oraşului de aur? Probabil că nu; căci aceste timpuri mi-au fost nespus de măreţe, când harfa marelui poet al celor sfinte, mi-a fermecat urechea. Totuşi, experienţa lăuntrică, pe care am câştigat-o prin acest studiu plin de o aromă cerească, cred că va influenţa mult asupra mea, pentru a-mi crea şi statornici un sentiment de pace deplină, la care

să adaug cântările propriilor mei Psalmi şi aspiraţia către tot ce este înalt. Cartea Psalmilor ne învaţă, pe de o parte, cum să întrebuinţăm aripile, iar pe de altă parte, cum să folosim cu vintele; ne în vată să ne a vântăm, de pe pământ, către înălţimile cereşti, aşa cum face ciocârlia în revărsatul zorilor. Deseori am pus la o parte condeiul, pentru a mă înălţa, împreună cu psalmul pe care îl prelucram, în regiuni înalte, pentru a vedea tainele dumnezeieşti. Dacă pot nădăjdui că aceste volume să fie la fel de folositoare sufletelor ce le vor citi, cum au folosit sufletului meu, în vreme ce le scriam, atunci sunt răsplătit îndeajuns de această speranţă."

Din această mărturie se înţelege lămurit cu câtă dăruire a lucrat Spurgeon la tălmăcirea psalmilor, şi cât de bine 1-a putut înţelege pe David, el, care a gustat ce înseamnă a fi batjocorit, calomniat şi urât; a fi copleşit de întristări şi înlănţuit de legăturile iadului; a fi onorat, admirat şi iubit, şi a face fapte mari cu Dumnezeu. în *„Tăhnăcire"* găsim produsul personal al lui Spurgeon; iar în *lămuriri şi sentinţe",* se află ascuns produsul bogat al

unei munci de zeci de ani, făcută de un căutător de comori ascunse. Spurgeon a fost ajutat, în alegerea acestor mărgăritare, de secretarul său personal, de profesorii seminarului şi de alţi prieteni. Biblioteca Muzeului Britanic şi alte tezaure particulare ale teologiei, au fost cercetate cu de-amănuntul. Aici găsim glasul a peste 1 500 de teologi, din toate veacurile şi din toate bisericile creştine.

„îndrumările omiletice" au fost întocmite în chipul cel mai variat şi cuprind teme bogate pentru predică. Opera în limba engleză s-a bucurat de o răspândire de sute de mii exemplare, ca nici o lucrare asemănătoare.

Afară de scrierile sale tălmăcitoare şi predici, Spurgeon a mai scris o serie de cărţi pentru edificare. în *„Carnetul cu cecuri al băncii* Credinţa", Spurgeon aseamănă făgăduinţele Domnului cu un cec completat de Dumnezeu în favoarea credincioşilor. Credinciosul contrasemnează cecul, adeverind că Dumnezeu îşi împlineşte fiecare făgăduinţă. Prin rugăciune, cel credincios trebuie să prezinte lui Dumnezeu făgăduinţa dată, aşa cum se prezintă un cec la ghişeul unei bănci. Dacă se prezintă în termen la banca cerească, primeşte imediat contravaloarea cecului. în cazul când termenul de plată este fixat pentru mai târziu, atunci credinciosul trebuie să aştepte răbdător. *, fană atunci, poate socoti făgăduinţa ca bani în numerar, pe care îi va plăti banca, cu siguranţă, la termen. Unii neglijează să pună pe dosul cecului semnătura credinţei lor, sau nu prezintă cecul în termen, şi de aceea nu primesc nimic. Dar aceasta nu e greşeala făgăduinţei. Dumnezeu nu făgăduieşte nimic, fără să nu poată împlini; El nu trezeşte în noi speranţe false. "*

Odată i se istorisi lui Spurgeon despre un bărbat, care se rugase în genunchi trei ore în şir. *,J^ucrul acesta nu l-aş putea face",* spuse Spurgeon, *„chiar dacă ar depinde de el mântuirea mea. De fapt, dacă mă duc cu un cec la bancă şi primesc banii, nu m-apuc să alerg aiurea prin casă. Mă duc la Dumnezeu cu o făgăduinţă, care este un cec completat în folosul meu. Banca*

cerească mi-1 achită şi apoi mă duc şi folosesc, pentru onoarea Lui, ceea ce am primit. După părerea mea, acest fel de a ne ruga este cel mai just. Rugăciunile lungi izvorăsc adesea din-tr-o lipsă a credinţei. Totuşi, inima se poate ruga întodeauna, fără a sta pe genunchi. La mine trec puţine minute, fără să nu vorbesc cu Dumnezeu, fie rugându-mă, fie preamărindu-L." Un şir de cărţi sunt destinate pentru pastori, şi cu deosebire pentru elevii seminarului său.* Un alt număr de scrieri, printre care se numără şi nişte broşuri la un preţ foarte accesibil, au caracter spiritual, scrise în stil popular.

Un exemplu din cartea: *,JVumaiprin Har"***,* ne va arăta cuprinsul. (Fragmentul se referă la citatul: *„Căci, pe când eram noi încă fără putere, Cristos, la vremea potrivită, a murit pentru cei nelegiuiţi",* şi poartă ca titlu: *,Jlegwt că nu pot face nimic".)* Spurgeon pune în discuţie feluritele slăbiciuni prin care se îndreptăţesc oamenii: *„îl aud pe altul spunând: «îmi lipseşte puterea pentru a mă pocăi.» Ce imagini ciudate îşi fac oamenii despre pocăinţă! Parcă ar trebui să verse un anumit număr de lacrimi, să scoată atâtea oftate şi să suporte o anumită măsură de deznădejde. Mare greşeală! Şi totuşi, în clipe de întunecare, omul săvârşeşte asemenea greşeli. Le-am făcut şi eu odată. Mă duceam, adesea, într-un colţ, unde plângeam de faptul că nu-mi puteam plânge păcatul; mă îngrijoram grozav, pentru că păcatele mele*

nu-mi făceau griji mari. E ca şi când un orb ar voi să-şiprivească ochii în oglindă. Inima mi se topea de frică, fiindcă-mi închipuiam că inima mi-e tare ca diamantul. Ea se frângea în dureri, pentru că - credeam eu - nu se putea frânge. A cum văd că atunci se descoperise în mine ceea ce credeam că nu stăpânesc. Cu câtă plăcere doresc să spun un cuvânt, pentru a scurta altora acest timp de întunecime şi haos spiritual.

* Din aceste scrieri nu prezentăm probe la acest capitol. Ele vor apare la capitolul privind seminarul.

** Cunoscută cititorilor români sub titlul „Totul prin har". (N. Ed. Stephanus)

72

Gândiţi-vă că adevăratul om pocăit nu este niciodată mulţumit cu pocăinţa sa. Şi pocăinţa este tot atât de nedesăvârşită ca şi viaţa noastră. Oricât de curate ar fi lacrimile noastre, tot se mai găseşte ceva murdărie într-însele, şi în cea mai radicală pocăinţă a noastră mai apare câte ceva, pentru care trebuia să ne pocăim. Dar ascultă: a te pocăi, înseamnă a-ţi schimba atitudinea faţă de păcat, faţă de Cristos şi faţă de marile adevăruri dumnezeieşti. Bineînţeles, pentru aceasta se cere durere; principalul însă este ca inima să se întoarcă de la păcat spre fsus. Dacă faci lucru] acesta, atunci ai adevăratul înţeles al pocăinţei, chiar-dacă spaima sau deznădejdea n-a aruncat vreodată umbrele lor asupra ta. Urmează-mă şi spune-ţi singur: «Suntîn adevăr un nelegiuit; inima mea, înţelenită, nu vrea să se moaie, oricât mi-aş bate pieptul cu pumnii; dar El a murit pentru cei nelegiuiţi, deci şi pentru oameni ca mine.» îndepărtează din sufletul tău orice alt gând; fă-ţi timp şi gândeşte-te temeinic la acest exemplu luminos al celei mai nemeritate şi neaşteptate iubiri. Dacă poate fi în stare ceva să topească inima ta tare, atunci este priveliştea suferinţelor lui Isus şi gândul că El a suferit toate acestea pentru duşmanii Săi.

Crucea este toiagul care poate scoate apă din stânci. Dacă tu înţelegi deplina însemnătate a jertfei lui fsus, atunci trebuie săte căieşticăaifost vreodată duşmanul Aceluia carete iubeşte cu o asemenea dragoste. Dacă Duhul Sfânt ne îndreaptă spre Cristos, atunci ne îndepărtează în acelaşi timp de la păcat. Deci, nu privi la efect, ci la cauză; nu privi la pocăinţa ta, cilaDomnul fsus, care a fost înălţat în slavă pentru a-ţi dărui pocăinţă."

* *

Spurgeon spune despre sine: *„în conferinţe nu sunt deloc tare, şi dacă sunt obligat să ţin vreuna, atunci aceasta este o înfrângere completă, iar dacă îmi reuşeşte, este vorba doar de o predică deghizată. Natura nu poate fi izgonită; pastorul bătrân trebuie să predice, chiar dacă se cere şi altceva de la el. Mi se*

73

întâmplă şi mie ca acelui artist care a pictat pentru restaurante, o viaţă întreagă, numai Srme cu lei roşii. Şeful unui restaurant a vrut însă ca localul său să se distingă de celelalte, printr-o firmă pictată cu un înger. Maestrul însă i-a răspuns: «N-ai vrea mai bine un leu roşu? în lei roşii nu mă întrece nimeni, şi cred că un leu roşu se potriveşte mai bine pentru o afacere bună.» «Nu», spuse şeful restaurantului, «în oraşul nostru sunt deja trei firme cu lei roşii. Vreau să am o emblemă mai deosebită. Vreau să-mi pictezi un înger. Crezi că nu vei izbuti?» «înSne», îi răspunse artistul, «îmi voi da silinţa să-ţi fac un înger, însă, te previn că îngerul va semăna puţin cu un leu roşu.» La fel fac şi eu. Dacă cedez, din slăbiciune, stăruinţelor altora şi făgăduiesc să ţin o conferinţă, o fac prevenindu-i că va semăna mai mult a predică."

Cine vrea să cunoască ce privire clară şi ce minte chibzuită avea Spurgeon pentru relaţiile pământeşti, ce înţelegere profundă avea pentru sentimentele poporului şi ce concepţii sănătoase avea pentru viaţa familiară, trebuie să citească lucrarea: *‚JDin cuvintele lui fon Plugarul"* şi *‚JEu şi casa mea vom sluji Domnului".* Prin traduceri, aceste cărţi îşi pierd din farmecul ce-1 au în original, căci umorul se traduce în general foarte greu. în cartea *„Din cuvintele lui Ion Plugarul",* vocabularul plugarului cinstit este masiv şi popular, cuvântările sunt pline de proverbe, iar replicile pline de umor. Multe expresii, pe care Spurgeon nu le-a putut întrebuinţa de pe platformă sau în scrierile sale religioase, se găsesc aici din belşug, şi astfel avem ocazia a-1 cunoaşte din altă latură nouă. Cu tot stilul popular în care este scris, nu găsim nici un cuvânt vulgar. într-adevăr, la început s-a presupus că aceste cuvântări aparţin unui ţăran, după cum ne istoriseşte chiar Spurgeon: *„Acum câţiva ani, unul dintre editorii mei mi-a propus să scriu o serie de cuvântări pentru popor, în stilul proverbelor noastre obişnuite şi în limbaj popular. Astfel apărură, pe rând, capitolele din care se compune cartea despre Ion Plugarul.*

74

Cum însă autorul lor era încă necunoscut, se întâmplară multe lucruri comice. Unul dintre prietenii

autorului, îi spuse acestuia: «De ce publici articolele lui Ion Plugarul în revista ta ?» «Pentru că sunt proaspăt scrise şi au o tendinţă bună. Ce ai împotriva lor?» «Ei da», răspunse criticul, fără a bănui nimic, «sunt scrise relativ bine, când ştim că autorul lor este un om simplu, fără cultură; dar pentru foaia ta, îmi par prea grosolane.» «Ce spui!?» îi răspunse autorul, şi-şi văzu de drum, înăbuşin-du-şi râsul trădător. Când află bunul meu frate de autorul lor, s-a simţit foarte jenat şi nu ştia cum să-şiretragă critica."

Când Spurgeon scrie aceste amintiri, - cam prin anul 1890 - harnicul *„Ion Plugarul"atinscse* un tiraj de 370 000 exemplare şi fusese tradus în câteva limbi.

Dăm aici o probă din această carte admirabilă.

„Păziţi- vă de câini!"

Ion Plugarul va încerca să ţină de data asta o predică şi speră în idulgenţa dumneavoastră, dacă va fi doar o predică ţărănească.

Dacă această predică ar fi autentică, aşa cum sunt acelea ţinute de pe platformă, aş face-o lungă şi posomorâtă, ca o noapte de iarnă, pentru ca oamenii să nu spună să sunt o cucuvea ciudată; dar, pentru că ea va fi citită numai în casă, o voi face scurtă, chiar dacă nu va fi tocmai plăcută, pentru că nici subiectul nu este tocmai plăcut.

Tăbliţa pe care o citeşti pe unele porţi: *‚făziţi-vă de câini!",* o cunoşti prea bine şi ştii ce măsuri trebuie să iei când un câine legat se aruncă asupra ta, atât cât îi permite lanţul.

E bine de ştiut că în Biblie nu se spun lucruri frumoase despre câini; se poate că rasa lor orientală este rea, sau pentru că - după cum mi-a spus duhovnicul - aleargă pe toate străzile, flămânzi şi fără stăpâni. Câinii sunt ca oamenii. Le merge rău când n-au alt stăpân decât pe sine. Pentru noi e mai bine când

avem pe cineva, spre care ne putem ridica ochii. Iar aceia care spun: *‚J*Ju mă interesez de nimeni şi nimeni nu se interesează de mine!",* sunt nişte câini de cel mai rău soi.

Dar eu vreau să ţin o predică cu introducere, părţi componente şi încheiere, ca un adevărat pastor.

Deci, întâi: *Fereşte-te de un câine murdar,* sau, după cum scrie în Cartea veche, *fereşte-te de cel nelegiuit, care iubeşte murdăria şi se tăvăleşte într-însa ".* Câinii murdari îţi strică hainele şi te murdăresc, la fel cum sunt şi ei de murdari. Spune-mi cu cine te întovărăşeşti, şi-ţi voi spune cine eşti. Dacă te însoţeşti cu oameni josnici, vei fi vopsit cu aceeaşi pensulă şi vopsea, care îi vopseşte pe ei. Oamenii nu prea fac deosebire. Dacă văd o pasăre zburând împreună cu ciorile, cu care mănâncă şi-şi face cuibul, o numesc şi pe ea cioară. Şi, în 99% de cazuri, au dreptate. Dacă te simţi bine într-un coteţ de câini şi dacă alergi mult împreună cu câinii de vânătoare, nimeni nu te va socoti un mieluşel. Afară de asta: *„ Tovărăşiile rele strică obiceiurile bune",* sau, cum spune un alt proverb: *„Cine se culcă împreună cu câinii, se scoală plin de purici".*

Ţine-te la zece paşi departe de un bolnav de friguri şi de un nelegiuit. Dacă o femeie bine îmbrăcată zăreşte un câine ieşind dintr-o cloacă de bălegar şi se scutură, în timp ce aleargă spre dânsa, ea îi fereşte calea cât poate de mult. Ce învăţăm de aici? Când cineva e afumat şi împroaşcă în jurul său cuvinte murdare, atunci: cu cât te fereşti mai mult de el, cu atât mai bine.

Al doilea: *Păzeşte-te de câinii care mârâie.* Sunt o mulţime din acest soi. De obicei, ei sunt mici, dar fac cu atât mai mare zgomot. Ei umblă neîncetat, gâfâind, să apuce ceva. Bineînţeles, trebuie să lăsăm câinilor bucuria lor, căci Dumnezeu i-a creat astfel, încât ei trebuie să latre şi să muşte. Dar eu vorbesc acum de câinii cu două picioare, pentru care nu găsesc asemenea scuză. Dumnezeu nu i-a făcut ceea ce sunt. Pentru ei, nimic nu este bine. Dacă pot, urlă, şi dacă nu pot urla, atunci stau lungiţi cu botul pe labe şi mârâie. Păziţi-vă de aşa oameni. Pe omul

arţăgos, pornit spre mânie, să nu ţi-1 faci prieten, căci tot atât de bine ai putea dormi pe un pat de urzici sau ai putea purta un guler de viperă vie. Se poate ca un asemenea om să te dorească, tu, însă, păzeşte-te de el. Dacă latră azi pe alţii, pentru o nimica toatăK mâine va mârâi împotriva ta, fără nici un motiv. Nu-i da coteţ în curtea ta. Dacă vezi că un om are un caracter grosolan, şi nu găseşte pentru nimeni cuvinte bune, vezi-ţi liniştit de drum şi ţine-te cât mai departe de el. Puştile încărcate şi oamenii arţăgoşi sunt mobile primejdioase. Ei n-au intenţii rele, dar se descarcă mai înainte de a-ţi da seama, şi-ţi produc pagube

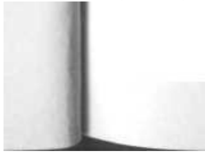
înainte de a te gândi. Este bine să te ţii cât mai afară din bătaia puştii. Ocoleşte gâlceava, chiar de ar trebui să faci un mare ocol. Mai bine să stai pe vârful a o duzină de cuie, decât să te legi de un vecin pornit la ceartă.
Al treilea: *Păzeşte-te de câinii linguşitori.* Ei îţi sar în poală şi întipăresc laba lor murdară pe hainele tale. Ei îţi sărută mâna şi te linguşesc, atât cât pot căpăta de la tine un ciolan, ca bărbatul care spuse nevestei sale, o bucătăreasă:
,JiU să te părăsesc pe tine, comoara mea iubită? Niciodată, cât timp vei avea un leu la ciorap. "Când vorba e prea dulce, trebuie să ne temem că inima e amară. Dacă cineva te laudă în faţă, fii cu băgare de seamă, căci tot el este acela care te bârfeşte pe la spate. Dacă unul se osteneşte a te linguşi, să ştii că pentru aceasta aşteaptă răsplată din partea ta; aceia care sunt atât de proşti şi se lasă linguşiţi de el, trebuie să plătească un asemenea serviciu. Dacă cineva se apleacă, o face ca să ridice ceva, şi cine se înjoseşte, pentru a te linguşi, o face pentru că vrea ceva de la tine. Politeţea multă este întotdeauna suspectă. Voi, tinerilor, păziţi-vă de linguşitorii şireţi! Tu, fetiţă, care ai o faţă drăguţă şi ceva bani, păzeşte-te, în chip deosebit, de câinii tineri!
Al patrulea: *Păzeşte-te de un câine lacom,* sau de un om care nu se mai satură. Murmurul este molipsitor; un singur nemulţumit ispiteşte pe alţii să se plângă. Nemulţumirea este un viciu rău. Lacomul este de multe ori şi necinstit. Dacă se
77
prezintă ocazia, îşi vâră repede lingura în borşul altora; oare de ce nu şi într-al tău? El este în stare să scoată un rând de piele de pe o cremene; curând îi va veni pofta să tragă un rând de piele şi de pe tine, iar, dacă nu eşti obişnuit cu aşa ceva, ca un tipar, atunci ţine-1 pe jupuitorul de piei cât mai departe de trupul tău. Când cineva se laudă că nu are obiceiul să dăruiască, atunci spune-ţi: *„JPăzeşte-te de câini!"* Un om darnic, un prieten binevoitor, te va ajuta să-ţi stăpâneşti egoismul, dar un om care strânge cu lăcomie, te va face să-ţi coşi un nasture în plus la buzunar. Câinii mâncăcioşi înghit tot ce capătă şi apoi se uită împrejur, dacă mai pot înghiţi ceva; iar oamenii lacomi înghit şi curtea altuia şi apoi socotesc pe unde mai este ceva de înghiţit. Felul acesta îmi este nesuferit, atât la oameni cât şi la câini. Dacă unui om îi place să vorbească mai mult de felul cum se poate câştiga şi economisi bani - atunci, mai bine să treacă în şleahta câinilor de vânătoare, care se ceartă pentru un cal mort. Nu se poate spune câtă pagubă sufletească produce zgârcitul semenilor săi şi cât de mult sunt de dispreţuit. Să fii muşcat de un câine turbat nu este mai mare rău, căci lăcomia de avere este o boală de nelecuit. Ţine-te departe de zgârciţi, de economi murdari şi de lipitori. Păzeşte-te de câini!
Al cincilea: *Păzeşte-te de un câine care latră prea mult.* Cine flecăreşte multe, minte mult, şi dacă iubeşti adevărul nu poţi iubi pe trăncănitori. Cine flecăreşte multe, vorbeşte de obicei lucruri rele despre aproapele său, deci şi despre tine, şi tu vei face bine să cauţi alţi prieteni, dacă nu doreşti să devii subiectul cumetrelor. Domnul Vorbă Multă te va îmbolnăvi de multa-i vorbărie. De aceea mai bine rupe cunoştinţa cu el, înainte de a fi legat-o. Nu locui în strada limbuţiei şi nici alături de cârciuma „La cumătrie". Gura unui leu este o nimica toată pe lângă gura unui clevetitor. Dacă ai un câine, care latră mereu, şi-1 pierzi, nu cheltui nici un ban pentru publicaţii la ziare. Câinii care latră toată noaptea şi strică somnul bunului cetăţean, n-au parte de cuvinte şi tratament bun; dat tot îmi sunt mai
78
simpatici ca toacă-gură, care nu poate lăsa în pace, zi şi noapte, bunul renume al aproapelui său.
Al şaselea: *Păzeşte-te de câinele care aţâţă şi ciufuleşte turma.* Astfel de câini se vâră prin comunităţi şi produc ravagii. Unii aduc învăţături noi, care sunt însă tot atât de putrede cât sunt de noi; alţii au planuri şi idei noi, trăsnăi, care nu le dau pace până nu le-au încercat cel puţin o dată. Apoi este o a treia clasă, care se dezbină cu toată lumea şi care vine în comunitate numai pentru a provoca gâlceava. Cu astfel de oameni să n-ai nimic de-a face. Asemenea tulburători de pace sunt o adevărată plagă pentru creştinifmodeşti, care nu doresc altceva, decât să fie lăsaţi în pace. Cei mai mulţi dintre membrii comunităţilor noastre nu doresc decât să li se predice Evanghelia şi să fie ajutaţi să crească în cele bune. însă aceşti tulburători de pace vin, cu cărturărească lor înţelepciune, pun întrebări grele, „profunde" şi ţin cuvântări neînţelese, care produc numai dureri de inimă. Un păstor bun va lovi pe aceşti câini peste bot, dar ei revin îndată ce zăresc crăpătura unei uşi. Ei trebuie să aibă într-înşii ceva din natura lupului, altfel n-ar fi cu putinţă aşa ceva. In

orice caz, păzeşte-te de câini!
Al şaptelea: *Păzeşte-te de câinii care îşi mănâncă vărsătura.* Un om căzut din credinţă este ca un lepros. Cei mai înverşunaţi duşmani ai crucii sunt aceia care odată şi-au zis urmaşii lui Isus. Cine poate deveni necredincios lui Isus, nu poate fi camaradul bun al unui om cinstit. Sunt mulţi dintre aceia care au aruncat religia dintr-înşii, cu aceeaşi uşurinţă cu care zvârle plugarul bluza de pe el. Grozavă va fi pentru ei ziua în care va arde cerul deasupra lor şi pământul sub ei. Dacă cineva se numeşte prietenul meu şi părăseşte căile Domnului, atunci drumurile noastre se despart. Cine nu este prietenul unui lucru bun, nu poate fi nici prietenul meu.
în fine: *Păzeşte-te de câinele Iară stăpân.* Dacă cineva se pune în afara Bibliei, legilor ţării sale şi bunei cuviinţe, atunci, renunţând şi noi la orice politeţe, să-i spunem că preferăm, să

nu avem nici un fel de tovărăşie, decât tovărăşia lui. Există un număr de oameni grozav de deştepţi, care poartă cuvinte mari pe buze şi care ating totul cu degetele lor unsuroase şi le urnesc din loc. Sărmani nebuni! Ei nu sunt nici pe jumătate atât de înţelepţi cât se cred. Ei răscolesc toate, ca porcii năvăliţi într-o grădină cu flori şi unii oameni se înspăimântă atât de tare de fapta lor, încât încremenesc locului şi-şi frâng mâinile de disperare. Dacă năvălesc porcii în grădina Domnului meu, şi am biciul la îndemână, fac repede ordine; credeţi-mă! Şi dacă aş fi un domn învăţat, aş lovi fără milă în liberii cugetători. Dar Ion Plugarul are altceva mai bun de făcut, de aceea trebuie să lase în plata Domnului pe aceşti urzitori de nenorociri şi să-şi încheie predica lui ţărănească. *Păzeşte-te de câini!* Pă-zeşte-te de toţi, care te pot păgubi. Tu poţi avea doar societate bună, de ce alegi atunci societatea rea? Despre cer ni se spune: >y*Afară sunt câinii."* Noi vrem să ne facem prieteni pe aceia care au voie a intra în cer, căci şi noi dorim să intrăm acolo. Când murim, ne vom duce la acea societate cu care ne potrivim; de aceea vom îngriji ca această societate să fie aceea de care dorim să aparţinem.
*** * ***
Timp de 20 de ani, Spurgeon a editat un calendar de perete: *„Calendarul lui Ion Plugarul",* fiecare zi având alături un proverb sau un cuvânt cu tâlc. Mai târziu, el a colectat aceste mărgăritare, le-a completat cu lămuriri scurte şi le-a editat într-o carte cu titlul: *„Solniţele".* Iată câteva probe.
Cine nu găseşte nimic de făcut, n-are niciodată timp. Dacă ai nevoie de un ajutor, du-te la omul care are multă treabă. Ce foloseşte să cer ajutorul unuia care nu găseşte nimic de făcut? El va continua să nu facă nimic.
A da o pomană leneşului, înseamnă a-i semna un certificat de lenevie. Dăruieşte cu înţelepciune şi prudenţă, altfel faci cu darul tău mai mult rău decât bine. Unii dau numai din bunătate,

lipsiţi de judecată, ca acel scoţian, care a ţinut umbrela deschisă peste o raţă, când a venit o ploaie torenţială.
A nu face nimic este o afacere grea. Nici o oboseală nu este atât de apăsătoare ca aceea care provine din lipsă de activitate.
înainte de a numi prieten pe un om, mănâncă cu el o baniţă de sare. învaţă a-1 cunoaşte. încearcă-1. Nu te încrede prea repede. A mânca cu un om este o probă bună; a locui împreună cu el este una şi mai bună, a călători cu el este cea mai bună.
Păzeşte-te de rătăcirea pare este acoperită cu dulceaţa adevărului. Nimic nu ne poate înşela mai mult, ca învăţătura falsă, amestecată cu ceva adevăr.
* * *
Spurgeon spune, referitor la scrierile sale umoristice: ,,/4/n *toată nădejdea că, prin aceste glume, unii au fost aduşi la cumpătare şi economie, iar de aici au găsit drumul spre locuri mai înalte. Un pro verb plin de tâlc se înfige adesea în memorie, pe când o cuvântare serioasă ar fi dată uitării. Binele pregăteşte adesea drumul spre mai bine, şi chiar dacă, răsfoind Biblia, după Psalmi dăm de Proverbe, în viaţă se întâmplă adesea pe dos. în această privinţă, am o experienţă bogată."*
,^\fară de asta, spiritul are nevoie, din când în când, de câte o desprindere. Uneori nu poate mistui cărţi grele, serioase; atunci este timp să se ia o lingură din medicamentul domnului Glumă şi a Doamnei

înţelepciune. Nu înţeleg de ce trebuie ca toate glumele şi vorbele de spirit să treacă de partea păcatului. Poţi fi vesel, cu toată seriozitatea. Eu sunt pentru un amestec sănătos de har şi voie bună."
*** * ***
Recenziile şi anunţurile pe care le făcea Spurgeon în revista lui, despre cărţile noi apărute, dovedesc cât de mult citea, căci, atunci când judeca o carte nu arunca ochii doar în câteva locuri,

ci o citea în întregime. Chiar şi în aceste anunţuri se aflâ ascuns Spurgeon întreg. Despre o carte pentru copii, care trata florile de câmp, el spune: *„JMinunat!Admirabil! Te rog, tăticule, cumpără pentru Lenuţa cartea asta; chiar tu, şi mămica, vă veţi bucura de cuprinsul ei. Cei câţiva lei, daţi pentru această carte sunt bine plasaţi. O carte delicioasă. Până acum n-am ştiut toate câte se pot spune despre talpa-gâştei, păpădie şi ghiocei. Citirea acestei cărţi interesante, mi-a produs multă bucurie."* Despre o altă carte, tot pentru copii, spune: *„Un mărgăritar între mărgăritare. Atât de artistic şi frumos lucrată. Tocmai anume făcută să umple odaia copiilor cu strigăte de bucurie. De ne-amputea face iarăşi mici!"* în fine despre alta: *„JFoarte frumoasă şi estetică; aproape prea frumoasă. Din oamenii micuţi, care au cărţi cu aşa poze frumoase, ar trebui să iasă mai târziu artişti. Sunt curios, dacă vor ieşi!"*
Spurgeon publica adesea în foaia lui schiţe frumoase, originale, din călătorie, din care nu putea să lipsească predicatorul. Astfel, folosi descrierea turnului Eiffel din Paris, pentru a scrie despre mania de a se crede mare.

8
SPURGEON ÎN MIJLOCUL FfIMILIEI ŞI PRIETENILOR SfII

înainte de a urmări mai departe activitatea lui Spurgeon, să aruncăm o privire asupra vieţii sale în familie şi în cercul prietenilor săi.
în vârstă de 21 de ani, la 8 ianuarie 1856, se căsători cu Susana Thompson. Casa din Helensburgh, în care a petrecut primii ani de căsnicie, era situată destul de departe de zgomotul oraşului, în plină câmpie, înconjurată de multe grădini, care îi oferea lui Spurgeon recreaţia atât de necesară. în grădina locuinţei sale, Spurgeon avea un colţişor favorit. într-unui dintre cei mai mari şi stufoşi copaci, îşi înjghebase, între crăcile verzi, un cuib tainic şi plăcut. După câţiva ani, când oraşul înghiţise şi acest cuib de păsărele, câţiva amici devotaţi îi cumpărară o moşioară în Wastewood. Situată la oarecare depărtare de Londra, era înconjurată de un parc mare şi frumos, unde Spurgeon trăi restul vieţii. Căsnicia era foarte fericită. Era o căsnicie ideală. El ţinea la soţia lui cu multă dragoste delicată; ea împărtăşea, înţelegătoare marea lui însărcinare şi participa la toate bucuriile lucrului său, chiar dacă uneori viaţa familiară suferea din cauza deselor sale călătorii de evanghelizare.
Băieţii gemeni, Thoma şi Charles, singurii copii care au rezultat din căsnicia lor, crescură pentru bucuria părinţilor şi îi urmară în credinţă. Ambii de veniră predicatori. Thoma, care nu putea să suporte clima Angliei, merse în Australia; Charles

83
însă, rămas în Anglia, a făcut multe bucurii tatălui său, care scrise despre el următoarele, în numărul din februarie 1890 al revistei sale: *„Iubitulmeu fiu, Charles, activează de 10 ani în comunitatea din South Street în Greenwich, care numără 604 membri. Râvna pe care opune în slujba lui, leagă comunitatea numeroasă şi o conduce în lucrul Evangheliei. O experienţă adâncă îl întăreşte în credinţa în care a fost crescut de copil. Sănătatea lui se resimte însă de multele predici şi conferinţe, care îi pretind sforţări deosebite; dar sper că va lucra încă multă vreme, binecuvântat de Dumnezeu."*
Băieţii au moştenit umorul tatălui lor şi Spurgeon istorisea, adesea, cu multă plăcere, glumele pe care le-au făcut ei în
copilărie.
Prea devreme se ivi crucea, sub înfăţişarea bolii, în această familie fericită. Susana Spurgeon era mereu suferindă. Când se simţea mai bine, trebuia să-şi îngrijească adesea bărbatul suferind de îngrozitoare dureri artritice. în cartea *„JPredici în lumânări",* Spurgeon îşi aminteşte de buna lui îngrijitoare: *„Flacăra candelei este aşa de dulce şi liniştită, încât se potriveşte foarte bine slăbiciunilor noastre şi în viorează întunericul. Nu vă aminteşte ea oare de o îngrijitoare bună, care veghează la căpătâiul nostru? Daţi-mi voie să vă prezint cel mai bun exemplu pe care-1 cunosc: soţia mea. Ea spune că acum nu merită multă laudă, pentru că ea însăşi este suferindă. Dar eu vorbesc de ceea ce a fost şi ce ar putea fi, dacă ar a vea puterile necesare. în orele suferinţei mele, mi-a fost mai mult ca o candelă. Ea trecea prin cameră, ca zeiţele din antichitate, care mai mult zburau decât umblau. Câtă graţie şi delicateţe duioasă! Câtă veghere neobosită în lungul atâtor nopţi de chin!"* Se presupune Că durerile lui artritice proveneau din răceala căpătată la un botez, şi se prea poate să fi survenit în urma unui asemenea lucru, căci Spurgeon ducea un trai cât se poate de simplu şi-natural. Ţinea mult la odihna înviorătoare a nopţii şi, după putinţă, la o regulată recreaţie. Nopţile cheltuite, chiar în
84
lucrul Domnului, le socotea drept cea mai mare pagubă adusă trupului. *„JDacă vreţi să vă scurtaţi zilele, prelungiţi-vă nopţile",* spunea el elevilor săi. Excepţional, se scula Ia 4 şi jumătate dimineaţa, pentru a lucra ceva deosebit, însă, de obicei dormea suficient. Desigur, povara lucrului era destul de mare pentru Spurgeon. în fiecare duminică avea de ţinut două mari servicii divine şi Cina Domnului; şi îi trebuia câteva ore ca să primească vizita străinilor, care veneau din toate părţile lumii să-1 audă predicând, şi apoi să-i strângă cel puţin mâna.
Strângerea mâinii nu era lucru tocmai uşor. Deseori, după ce termina predica, Spurgeon cobora în mulţime, unde fiecare voia să-i strângă nefericita mână. Această operaţie dura peste o oră, până ce *„jiu mai putea deosebi pe Ion de Măria",* iar braţul îl durea în urmă câteva zile. Mai târziu, după terminarea adunărilor, unul din prietenii lui devotaţi se posta la uşa camerei de primire şi veghea caun arhanghel, să nu pătrundă înăuntru persoane suspecte. .Uneori se îngrămădeau Ia uşă oameni cu nenumărate dorinţi şi trăsnăi, femei cu fantezii sălbatice, bărbaţi cu nevoi cronice, care îi apăsau, alţii cu proiecte fanteziste şi toţi căutau pe amicul ce îi putea asculta.
Lunea, întrebuinţa câteva ore pentru revizuirea predicii ce urma să fie tipărită; după-amiază era adesea la un seminar, spre seară avea conversaţii pastorale, iar de la 7 la 8 şi jumătate seara, ţinea oră de rugăciune în Tabernacol. Marţi era ocupat în Tabernacol sau predica în alte localităţi. Joia, ţinea o nouă predică în Tabernacol; Vineri ţinea conferinţă la seminar şi rezolva lucrări administrative. Numai datorită colosalei sale puteri de muncă şi împărţirii lucrului în mod sistematic a putut Spurgeon lucra, în afară de predici, la redactarea unei reviste, la scrierea literaturii, la schimbul corespondenţei imense, la supravegherea instituţiilor întemeiate de el şi la transmiterea sfaturilor cerute de nenumărate comunităţi.
Când lucrul întrecu puterile sale, Spurgeon îşi luă de ajutor pe fratele său James, care primi cu bucurie locul secund. *„Ştii*
85
ce," îi spuse odată Spurgeon în glumă, *„când călăresc doi un singur cal, unul din ei trebuie să stea în spate."* Odată, când Spurgeon a fost silit de boală să lipsească de la adunare, fratele său James îi ţinu atât de bine locul, încât cineva îl întrebă: *„Sunteţi dumneavoastră fratele sau originalul?"* Altădată, Spurgeon spuse referitor la James: *„Orice deştept poate fi primul, dar pentru a fi al doilea trebuie să fii neobişnuit*

de înţelept." într-adevăr, pentru a renunţa la independenţă, se cere dragoste neobişnuită, care se leapădă de sine.
Uneori, săptămâni întregi nu găsea timp nici pentru o plimbare în parcul frumos al locuinţei sale. De obicei, miercurea îi era singura zi liberă din săptămână. în zilele frumoase de vară, se ducea pe câmp, însoţit mai întotdeauna de un prieten. După ce călătoreau o bucată cu trenul, coborau şi hoinăreau voioşi prin pădure şi câmpii. în plină natură, Spurgeon se simţea fericit, ca un copil, plin de voie bună şi glume pline de spirit. Williams, care-1 însoţea adesea în asemenea excursii, spune că niciodată n-a râs mai mult, ca în societatea lui Spurgeon.
O deosebită bucurie găsea Spurgeon în copaci, pe care îi cunoştea atât de bine în toate particularităţile lor, ca şi când botanica ar fi fost materia lui principală. Putea să vorbească, ore întregi, despre pomi, şi când zărea veveriţele sărind prin copacii pădurii, nu-şi putea ascunde bucuria. Despre orice pom ştia să spună lucruri pline de învăţături.
Şi plantele îl interesau nespus de mult. Cunoştea fiecare floare din sera grădinii sale şi putea să descrie orice floare, cu aceeaşi îndemânare cu care lămurea un verset din Biblie. *„Jată",* putea el să exclame, *„nu este minunată această floare? Priveşte la culorile şi vinele acestei petale; nu ţi se pare că însuşi Dumnezeu Şi-a pus într-însa gândurile Sale? De exemplu, planta asta parcă exprimă gândul Său sever şi aceea gândul Său plin de iubire. întreaga natură este plină de Dumnezeu. Scrisul Lui se găseşte pe fiecare frunză şi în fiecare floare, întreaga Lui făptură vorbeşte despre El şi pentru El. în natură*
86
întâlnesc mereu fapte, care întăresc credinţa mea în inspiraţia literală a Scripturii."
Un timp oarecare, Spurgeon, pentru a face mişcări, practica jocul Bowling, un fel de joc de popice. Avea preferinţă pentru acest joc, căci, cum spune el, Bowling ar fi un joc vechi puritan.
Odată încercă să facă hipism (călărie), *„/nsă",* spune el, *„jiu prea îmi ţineam bine echilibrul pe cal şi un trecător îmi spuse că aş face mai bine să şed în trăsură, unde pot a vea mai multă siguranţă".*
Câteodată Spurgeon îşi găsea recreaţia în schimbul preocupărilor spirituale. Era citit în orice domeniu al literaturii. Istoria o cunoştea la perfecţie. în ştiinţele naturale era mai mult ca un diletant. Un medic vestit, cu care se întreţinuse odată în Mentone, rămase uimij de cunoştinţele temeinice pe care le avea despre construcţia corpului omenesc, a bolilor şi al tratamentului lor. El era de părere că Spurgeon poseda mai multe cunoştinţe ca unii profesionişti, şi dacă ar fi urmat medicina, ar fi ajuns un medic renumit.
Această întâmplare ne aminteşte un cuvânt al lui Spurgeon: *„Cine posedă stofa unui predicator, ar putea fi, probabil, şi un bun comerciant sau jurist. Un păstor într-adevăr bun, s-ar distinge în oricare altă profesie. Unui bărbat, care menţine o comunitate ani de-a rândul şi o poate zidi în fiecare duminică, în fapt, nimic nu-i este imposibil."*
Spurgeon putea, fără nici o pregătire, să ţină conferinţe despre subiecte din domeniul ştiinţelor naturale. într-o excursie cu Williams, îi istorisi multe lucruri interesante despre mări, văi, dealuri şi munţi, despre formaţiunile geologice şi transformările gheţarilor, şi apoi îşi îndemnă prietenul să-i dea un subiect oarecare, pentru a ţine o predică pe nepregătite. Williams, care-şi simţi, în momentele acelea, prea mărunta lui însemnătate, în comparaţie cu geniul sclipitor al lui Spurgeon, îi propuse tema: *„O stea întrece pe alta în strălucire".*
87
„Spurgeon începu să vorbească imediat despre strălucirea stelelor, despre însemnătatea şi strălucirea fiecărei stele; îmi numi constelaţiile şi locul ce-1 ocupă pe cer, şi-mi spuse despre simbolul lor, ca reprezentante ale domniei şi statorniciei. Era tot atât de familiar cu stelele, ca şi un învăţător cu alfabetul. Sfârşitul acestei predici, iară nici o pregătire, a fost partea cea mai frumoasă: «Cea mai splendidă stea pe care o cunosc este steaua din Betleem, care a călăuzit oamenii spre Isus, şi cine face acelaşi lucru, străluceşte într-o adevărată lumină cerească.»"
De aici putem vedea că Spurgeon avea cunoştinţe admirabile în astronomie. Aşa cum găsea înscris, în frumuseţea celor mai mici flori, un gând al lui Dumnezeu, tot astfel găsea şi în Universul nesfârşit, cu nenumăratele sale astre, dovezi noi despre măreţia Creatorului.
*** * ***
Părerile sale despre cărţi erau adesea foarte juste. *„Ce a teşi în prezent?",* îl întrebă pe Williams, prietenul

său. „Revoluţia franceză" de Carlyle. *,foarte bună carte; operă minunată, plină de idei subiective şi fapte însemnate, dar poate fi preţuită numai după ce ai citit mai înainte alte lucrări mai simple, despre revoluţia franceză. Nu l-aş sfătui pe nimeni să înceapă cu Carlyle.* **„Viaţa lui Napoleon"** *de Scott, este o carte bună. Napoleon Bonaparte a fost un mare geniu al spiritului omenesc; urmaşii lui sunt neînsemnaţi... Walter Scottt a fost, poate, cel mai mare spirit creat de Dumnezeu; un adevărat vrăjitor al Nordului. Ce minunatpoatepo vesti bărbatul acesta! - L-ai citit pe* Pickwick?*." *„încă nu."* „AA, *eu aş dori să nu-1* ***n*** *citit, pentru a avea plăcerea să-1 citesc pentru prima oară. Umorul din această carte este neîntrecut."*
în casa lui Spurgeon, domnea o grijă deosebită pentru toţi membrii ei; atât Charles, cât şi Susana Spurgeon, se îngrijeau

* De Dickens; una din cele mai vestite opere ale umorului, în literatura engleză.

de bunul mers material şi spiritual al slujitorilor, *foştii noştri grădinari",* spuse el odată unui vizitator care-i admira sera de flori şi bolta de viţă de vie, *,jiu prea erau de ispravă. Ei erau atât dâmari sfinţi, încât nu-şi vedeau de lucru şi dimineaţa nu se apucau la munca înainte de ora 8; de aceea am preferat să-i schimbăm cu nişte păcătoşi sărmani. Grădinarii noştri de acum au fost pe vremuri mari beţivi; acum l-au găsit pe fsus şi îşi îndeplinesc conştiincios serviciul lor."*
Spurgeon se îngrijea şi de animale. Caii, care trebuiau să-1 ducă duminica la adunare şi în alte vizite pastorale, se odihneau sâmbăta complet, *„căci",* spunea el, *„eisunt sub lege, iar eu sunt sub har".*
Spurgeon era împotriva băuturilor alcoolice. Cu ocazia unei excursii, ajunsese însetat la o cârciumă. *,JE păcat să bem un pahar cu vin?",* îl întrebă însoţitorul. *„Nu",* spuse el, *„nu consider un păcat, însă un beţiv ar putea auzi că bem şi ar fi ispitit să bea o duzină de pahare. De dragul său renunţ la băuturile alcoolice."* Mai târziu, Spurgeon îşi înăspri convingerea aceasta, încât la Cina Domnului întrebuinţa vin nefermentat, în comunitatea lui exista o societate antialcoolică. într-una din adunările ei, Spurgeon spuse în glumă: *„Cele mai puternice creaturi beau apă: leii, tigrii, elefanţii şi... locomotivele."*
Să ne înapoiem în casa lui Spurgeon. Nenumăraţi oaspeţi, unii veniţi din mari depărtări, găsiră aici o primire bună, frăţească. Stăpânul casei nu întreba de rang sau faimă - da, faţă de cei umili era deosebit de prietenos. Nici pentru el nu se gândea la onoruri şi demnităţi. Williams istoriseşte că odată veni la Spurgeon trimisul unei Universităţi americane, pentru a-i prezenta diploma de Doctor honoris causa în teologie. Reprezentantul îi spuse felurite lucruri măgulitoare. Acesta îi răspunse: *„îţi mulţumesc cordial, atât dumitale, cât şi bunilor mei prieteni, în numele cărora vorbeşti, pentru cuvintele frumoase ce mi le-ai spus. Numai de aş merita laudele dumneavoastră. Ceea ce nu e cazul."* Apoi, zărind diploma

care se afla pe masă, îi spuse pe un ton glumeţ şi amical: *„în ceea ce priveşte documentul acesta-ei bine, bunul meu prieten, ca să fiu sincer - n-aş da un ban pe o grămadă de asemenea hârtii."*
Sâmbăta, străinii nu-i puteau vorbi; în schimb invita prietenii săi intimi, pentru a ţine împreună, la ora şase seara, oră de rugăciune. Despre rugăciunile lui Spurgeon în familie, Williams scrie: *„Cât de delicate şi stăruitoare, cât de largi şi cuprinzătoare erau rugăciunile lui Spurgeon! Cât de intim şi familiar şi cu cât respect vorbea el cu Dumnezeu! Rugăciunile sale publice erau pline de spirit şi binecuvântare, dar rugăciunile sale în familie erau şi mai strălucite. Frumuseţea lor era mereu nouă. Atât de natural şi liber izvorau din lăuntrul său tablourile şi pildele biblice, încât spiritul nostru era fermecat şi inima noastră era mişcată. Când Spurgeon se pleca înaintea Iui Dumnezeu, în rugăciunea familiară, părea şi mai mare decât atunci când fermeca pe miile de oameni prin forţa cuvântării sale. în mijlocirea rugii sale, cerea binecuvântarea celui Preaînalt peste «servii Regelui nostru»; amintea împrejurările şi nevoile acelora, care îngenuncheau alături de el, dar pomenea şi pe toţi copiii lui Dumnezeu, din orice situaţie şi profesiune.*
Mulţi bărbaţi mari şi buni veneau la Westwood. Demnitari din biserica de Stat, nobilime, duhovnici vestiţi, aproape ai tuturor bisericilor şi numeroşi particulari de frunte, se bucurau când puteau petrece o oră în tovărăşia acestui om al lui Dumnezeu, iubit şi onorat.
Deseori îşi exprimau uimirea de prietenia ce o primea din partea conducătorilor bisericii episcopale, împotriva căreia el rostea uneori cuvinte tari. Spurgeon era un adversar nobil şi curajos, iar atacurile sale nu era nici o dată personale, de aceea şi duhovnicii bisericii de Stat îl preţuiau ca pe un adversar loial.
„Cepărere aveţi dumneavoastră, cei din biserica de Stat, despre mine? Căci nu puteţi tăgădui că

Dumnezeu Şi-a pus sigiliul pe activitatea mea?", spuse Spurgeon unui duhovnic,
90
care susţinea că numai preoţii episcpali pot fi adevăraţi duhovnici, datorită succesiunii apostolice. *„O",* îi răspunse acesta, *„dumneavoastră sunteţi un fel de Melhisedec, fără premergător şi fără urmaşi. Dumnezeu poate face şi excepţii, dacă vrea."*

Printre cei mai importanţi prieteni ai lui Spurgeon, era şi Lordul Shaftesbury. Pe terenul misiunii interne şi al binefacerii, aceşti doi bărbaţi cooperau adesea.

Când Spurgeon se afla în cercul plăcut al prietenilor săi, rostea adesea câte un cuvânt spiritual, glumeţ sau surprinzător de interesant, precum şi istorisiri frumoase. Iată câteva din ele:

Educaţia fără religie este ca sistemul solar fără soare.

Tema care te-a costat multă gândire, va provoca gândire în alţii.

Orice lipsă de sinceritate dovedeşte o răutate ascunsă.

*

Fiecare om trebuie să servească pe cineva. Aceia care n-au nici un stăpân, sunt proprii lor robi.

învăţaţi a spune «nu»; asta vă va folosi mai mult, decât dacă aţi cunoaşte latina.

*

Isusnu S-a încrezut în oameni, pentru că ştia ce se ascunde într-înşii; cu cât maipuţin să ne încredem noi, cândnuştim ce se ascunde în ei.

Religia lui Cristos nu ne interzice distracţiile sănătoase şi nevinovate.

O profesiune în lume se poate împăca bine cu evla via dusă în intimitate cu Dumnezeu, căci A dam a fost grădinar, înainte de a cădea în păcat.

91

Dacă Dumnezeu vrea să ude grădina mea, trimite ploaie pentru toată regiunea, dar o trimite în mod special pentru grădina mea: „ Cel ce m-a iubit şi S-a dat pe Sine pentru mine."

*

Harul lui Dumnezeu ne în vată să fim punctuali şi precişi în lucrurile mici. Eu cred că harul învaţă pe un băiat să joace cu bile fără să înşele.

Lacrimile întristării sunt necesare, pentru a păstra limpede ochiul credinţei.

*

în fiecare pahar al întristării, pe care-1 dă Domnul unui credincios, se află şi ceva miere; dar deseori este gustată, după ce s-a golit paharul până la fund.

Iliea cerut să moară şi totuşi n-a murit. De multe ori trebuie să mulţumiţi lui Dumnezeu căn-a ascultat multe din rugăciunile voastre.

Voi ştiţi că orice putere de vindecare vine de la Dumnezeu. Toate puterile tămăduitoare din plante şi minerale, sunt puse de El, datorită grijii cu care ne iubeşte; iar destoinicia de a întrebuinţa bine aceste mijloace, este tot un dar al Său. îmi plac cuvintele pe carele-a sculptat un chirurg francez deasupra uşii sale: ‚Jiu am curăţat şi legat rănile, Dumnezeu însă le-a vindecat."

* * *

Din punct de vedere politic, Spurgeon era liberal, cum erau şi cei mai mulţi dintre baptiştii membri ai bisericilor libere, dar nu era un om de partid, ci şi aici a păstrat linia convingerilor sale. De exemplu, în chestiunea irlandeză era un adversar hotărât al liberalului Gladstone. El voia o biserică fără amestecul Statului, dar nu voia un Stat fără religie.

Cununia civilă era pentru el principală; cea religioasă secundară.

92

* * *

Dar cercul confortabil din Westwood se strica în fiecare an pentru câteva luni, fiindcă Spurgeon, din cauza agravării bolii sale, trebuia să petreacă cea mai rece parte a anului în Mentone, sudul Franţei, la Marea Mediterană. Soţia lui, din cauza suferinţelor ei, nu-1 putea însoţi. Pentru Spurgeon, lunile petrecute în Vila Beaurivage din Mentone însemna odihna lui trupească şi spirituală. Editorii, şi unii din prietenii săi îl vizitau adesea. Odată, a petrecut câtva timp împreună cu George Miiler şi Hudson Taylor (întemeiatorul

misiunii creştine în China).
Nici aici n-a stat inactiv. în jurul lui aduna pe membrii bisericii din casa sa, cărora le vestea Cuvântul lui Dumnezeu, şi expedia în fiecare săptămână câte o predică nouă, care se citea în comunitatea lui şi apoi se tipărea.
Când se simţea mai bine, făcea excursii în împrejurimile fermecătoare ale Mentonului, bine înţeles cu trăsura, căci pe jos nu putea umbla. Dar Spurgeon n-ar fi fost Spurgeon, dacă n-ar fi aplicat în mod spiritual tot ce i se părea mai interesant aici. Iată trei exemple luate din vremea aceea şi aplicate în faţa elevilor săi:
‚JVu pun mare preţpe acelpredicatorcare nu dăimportanţă unei bune şi obositoare pregătiri a predicilor sale. Pe când călătoream în nordul Italiei, vizitiul nostru dormea în trăsură; când îl trezeam, sărea, pocnea de trei ori din bici şi spunea: «Putem porni». Sistemul acesta de a-ţi face rapid toaleta, nu prea îmi place. Dacă voi săriţi la amvon fără multă pregătire şi scuturaţi predica din mânecă, aşa cum fac scamatorii, să nu-mi luaţi în nume de rău dacă mă voi duce la altă biserică."
‚frintr-o micăsurpriză, când şi când, se păstrează atenţia ascultătorilor. Acum un an şedeam pe malul Mediteranei. Micile valuri veneau tiptil, unul după altul şi eu nu le dădeam nici o importanţă, cu toate că îmi udau picioarele. Deodată, parcă împins de supărare, un val mare se năpusti asupra mea şi mă udă pe de-a-ntregul. Vă puteţi uşor închipui, cu câtă grabă m-am trezit din visările mele, şi îi spusei anv'culuimeu de ală-
93
turi: «Pentru a trezi pe ascultătorii noştri, trebuie să-i surprindem cu ceva neaşteptat.»"
„Uneori, veţi fi primiţi în familii, - cu deosebire atunci când aţi venit de curând într-o localitate, - când fiecare persoană va simţi în faţa voastră cel mai profund respect. Mulţi vă vor invita pentru a vedea pe noul păstor mai de aproape. Acest lucru îmi aminteşte de cea mai strălucită statuie din Vatican, care se află într-o anumită încăpere, în dosul unei perdele. îndată ce dai perdeaua în lături, marele Apollo apare înaintea ta. Dacă ajungeţi în situaţia periculoasă de a deveni un fel de Apollo al unei mici societăţi, vă rog, puneţi repede capăt unei asemenea prostii. Dacă eu aş fi Apollo, m-aş coborî de pe piedestal, aş strânge fiecărui privitor mâna, şi aş dispărea. Vă sfătuiesc, faceţi la fel. Oamenii nu vă vor face întotdeauna asemenea ceremonii obositoare şi costisitoare, de aceea este mai bine să îngrijiţi chiar voi a le pune cât mai repede capăt."
Susana Spurgeon n-avea puterea să-şi ajute soţul, în mod activ, în lucrul misionar, dar găsi un teren de activitate în care a lucrat, cu toate slăbiciunile ei fizice. Cu sprijinnul altora şi prin economiile ei proprii, în 15 ani, ea a împărţit peste 100 000 volume de cărţi, - cu deosebire lucrările lui Spurgeon şi mai ales *„Tezaurullui Da vid",* - predicatorilor baptişti săraci, cât şi altora de alte nuanţe religioase.
Iată două scrisori de mulţumire: *„Salariulmeu este de 60lire sterline anual, şi am de întreţinut soţia şi trei copii. Veţi înţelege sentimentele mele de bucurie, primind cele 4 volume din „ Tezaurul luiDavid", când ele sunt primele mele cărţi noi, de trei ani încoace."*
Un duhovnic al bisericii engleze scrie: *„Din scrierile soţului dv. învăţ mai mult pentru profesiunea mea, decât din toate celelalte cărţi pe carele am şi pe care le întrebuinţez rar, numai când caut câte un citat. E drept că deseori domnul Spurgeon ne dă să înghiţim câte o pilulă amară, pe care eu ori o înghit, ori o pun deoparte. Binecuvântarea pe care o am din cărţile sale, de care mă folosesc permanent, nu se resimte prin aceasta."*

SEMWfIRCIL (PfISTOR'S COLLEGE)

La scurtă vreme de la stabilirea lui Spurgeon la Londra, i se prezentă într-una din zile, un tânăr, cam de aceeaşi vârstă cu el. După ce tânărul fusese primit ca membru în comunitate, începu să participe la diversele nevoi ale lucrului misionar, dovedind aptitudini de predicator. Spurgeon văzu în el un element de valoare şi se hotărî să-i dea instrucţia necesară. Curând se iviră şi alţi tineri. Cum Spurgeon nu dispunea de timpul necesar, găsi în independentul Georg Rogers, un eminent profesor de teologie şi bun educator. Seminarul începu să funcţioneze în casa lui Rogers.
Prin înfiinţarea seminarului, Spurgeon nu intenţiona să concureze cu celelalte instituţii similare, ci voia să pregătească pe tineri ca predicatori ai Evangheliei, dându-le, în primul rând, o educaţie teologică puritană, şi apoi o bună cultură generală. Spurgeon voia să formeze, în chip original, predicatori *„ai marelui şi*

vechiului adevăr", capabili de a cuceri masele.

„în domnul G. Rogers, Dumnezeu ne-a trimis pe cel mai potrivit bărbat; cu un caracter puritan, învăţat, înţelegător, glumeţ, evlavios, zelos, cu o inimă largă şi tinerească. Noi doi suntem un cuget, o inimă. Elşi-a câştigat dragostea elevilor. Primii elevi au fost instruiţi în casa iubitului profesor, unde au trăit multă vreme ca membri ai familiei sale. Dumnezeu binecuvântând activitatea extrascolară a elevilor, m-am decis să primesc mai mulţi elevi. Un timp, cheltuielile le-am suportat

singur. Venitul pro venit din marele număr al predicilor mele vândute în America, şi economiile personale ale bunei mele soţii, mi-au dat putinţa să cheltuiesc pentru seminar 600 - 800 lire sterline anual. Totuşi, pentru faptul că luasem atitudine împotriva sclaviei, care era în floare în Statele Unite, pârâul meu Cherit secă cu iuţeală din veniturile mele până la extrem, şi eram hotărât să închid seminarul, căci nu voiam, cu nici un preţ, să intru în datorii. Lui G. Rogersîi exprimai dorinţa mea de a-mi vinde caii şi trăsura, cu toate că îmi erau de neapărată trebuinţă în călătoriile mele misionare. Dar prietenul meu nici nu voi să audă de aşa ceva, ci aduse el sacrificiul".

Cu tot sprijinul acordat de comunitate, mijloacele se terminară repede şi Spurgeon se văzu silit să închidă seminarul, când primi o înştiinţare de la o bancă londoneză, prin care era invitat să ridice 200 lire sterline depuşi pentru el de o doamnă anonimă, în scopul de a instrui pe tinerii predicatori.

„Cum îmi tresaltă inima de bucurie!De aici înaintem-am încrezut complet în dărnicia Domnului meu, în a cărui onoare am început acest lucru. După câteva săptămâni intrară alte 100 lire sterline. Cu ocazia tipăririi predicii cu nr. 500, bunii mei editori dădură o masă festivă, care aduse în casieria seminarului 500lire sterline. Prieteni cunoscuţi şi necunoscuţi, de aproape şi de departe, contribuiră din răsputeri la întreţinerea seminarului. Uneori credinţa mea a fost greu încercată, şi chiar dacă uneori banii abia ne ajungeau, n-am cunoscut nici o dată lipsa. Dacă Domnul va voi să continui această operă, va găsi El mijlocul să trimită servului Său din aurul şi argintul ce-I aparţine. Şi dacă voi stărui în rugăciune, bunul nostru îngrijitor va acoperi nevoile noastre."

Mai multă greutate avea Spurgeon cu alegerea candidaţilor pentru seminar. El primea numai din aceia care predicau cel puţin de doi ani. Durata instruirii depindea de măsura cunoştinţelor, doi până la patru ani. Pe lângă talentul de a predica, Spurgeon cerea candidaţilor o temeinică convingere teologică.

„ *Unii din iubiţii noştri semeni mă în vinuiesc că am deschis o fabrică de predicatori. Complet inexact. Eu nu fac predicatori, ci primesc numai pe acei care sunt deja predicatori. Mai curând aş putea fi învinuit că sunt un călău pentru predicatori, căci multor începători le-am dat lovitura mortală, Iară să mi se tulbure conştiinţa. Pentru mine este o grea problemă să resping pe un frate tânăr promiţător, care se roagă să fie primit în seminar. Inima mi-e înclinată spre indulgenţă, dar datoria faţă de comunitate mă obligă să judec drept şi sever."*

„Unii tineri năzuiesc, cu mult zel, să se facă predicatori, dar adevăratul motiv este ambiţia lor egoistă de a străluci înaintea oamenilor. Li separe că simt trezirea geniului într-înşii; se cred superiori oamenilor obişnuiţi şi consideră misiunea lor spirituală drept tribună oratorică, pe care ar putea străluci cu presupusele lor daruri. Dar amvonul nu trebuie să fie o scară a egoismului, ci un loc pe care să ne putem da seama căn-a vcm nici o importanţă, că suntem nimic. Bărbaţii care dovedesc mari slăbiciuni în caracter sunt purtaţi pe aripile ereziilor, sau cad în societate stricată şi păcate grosolane, chiar după întoarcerea lor la Domnul. Pe aceştia nu-i voi ajuta niciodată să se facă predicatori, oricâte făgăduinţe frumoase şi solemne ar face. Dacă sunt într-adevăr căiţi, să stea în rândurile din urmă. De asemeni, trimit la plimbare şi pe tinerii delicaţi şi molatici. Ne trebuiesc soldaţi, nu filfizoni; lucrători harnici, nu nobili leneşi. Solicitanţii care se bizuiesc doar pe hărnicia lor universitară, mai întâi să-şi câştige pintenii, pentru a fi unşi ca valeriîn mod solemn. Cine iubeşte sincer sufletele oamenilor, nu aşteaptă până este instruit ca predicator, ci serveşte imediat pe Domnul." ,Mi se prezintă numeroşi bărbaţi buni, care se evidenţiază printr-o râvnă mare, dar şi prin o mai mare lipsă de minte sănătoasă; fraţi, care vorbesc la infinit despre nimic; care citesc Biblia din toate părţile şi nu scot nimic dintr-însa. Sunt de o seriozitate cumplită. Ei sunt ca munţii care se screm grozav, dar nu produc măcar „şoarecele ridicol". Mulţi zeloşi, care nu

sunt în stare să lege cinci fraze pline de înţeles, ne dau târcoale; talentul lor e foarte redus, dar obrăznicia lor este cu atât mai mare. Ei urlă, se agită şi fac tărăboi, dar larma lor e doar produsul tobei lor goale. Oricâtă instruire ar căpăta, nu le ajută la nimic. Ei se aseamănă bărbatului care a dormit o noapte pe muntele Parnas şi de atunci se credea poet; ei au avut odată obrăznicia să ţină o „predică"înaintea unei adunări şi de atunci se cred mari predicatori. Ciocanul nu le place, vor un ciolan ieftin; tejgheaua le este nesuferită, doresc un amvon; cântarul şi greutăţile le dispreţuiesc, trebuie să mânuiască neapărat cân-tarul în Sfânta Sfintelor. Asemenea oameni îşi varsă, ca valurile mării furioase, propria lor ruşine, şi eu mă simt fericit când le pot spune „adio ".
,JDefectele fizice sunt de asemenea hotărâtoare în alegerea apostolatului. Eu cred că atotînţeleptul Creator, când destinează o fiinţă pentru alergare, îi dăruieşte picioare sprintene, şi când 1-a hotărât pe cineva să predice, îi dă plămâni sănătoşi şi o conformaţie prezentabilă. Bărbaţi cu o gură diformă sau cu un de-fectîn vorbire, nu sunt chemaţi de obicei să predice Evanghelia. Cine nu poate rosti o singură frază fără dureri, mă îndoiesc că poate fi însărcinat să „spună adevărul apăsat şi necruţător".
,^Acum câtva timp se prezentă la mine un tânăr, care avea un tic nervos, foarte penibil, în muşchii obrazului. Dorea să intre în seminar şi avea bune recomandări, ca om evlavios şi activ în lucrul Domnului. Mi-ar fi fost imposibil, chiar de mi s-ar fi dat comorile întregii lumi, să-1 văd la amvon şi sănufi râs; şi probabil că la nouă zecimi din ascultători, râsul ar fi fost foarte zgomotos."
, Jrfulţi fraţi m-au asigurat că sunt perfect con vinşi de chemarea lor în misiune, prin faptul că în toate celelalte profesiuni încercate n-au avut acces. Acestora le răspundeam: «Ai uitat, se vede, că pentru lucrul lui Dumnezeu se cer cei mai buni bărbaţi şi nu din aceia care nu sunt capabili pentru altceva."
98
,,Pe aceia care răspundeau, la întrebarea despre convingerea religioasă, că «sunt gata să accepte convingerile seminarului, oricare ar fi ele», Spurgeon îi trimitea la şcoala de duminică pentru a în văţa. «Nu de curând întorşi», spune apostolul; însă un asemenea bărbat este un de curând întors şi trebuie să în veţe mai întâi a cunoaşte bine principalele adevăruri ale Evangheliei." Spurgeon era un prieten devotat al elevilor primiţi în seminar. Ei trebuiau să lucreze şi să înveţe temeinic. *,JDesigur, Dumnezeu nu are nevoie de ştiinţa noastră",* obişnuia să spună el, *„dar cu atât mai mult Dumnezeu nu are nevoie de neştiinţa noastră".* Unui frate tânăr, care obiectase că a venit să înveţe cum să predice Evanghelia şi nu are nevoie de matematică, el îi răspunse. *,J)umneata ai deosebită nevoie tocmai de ceea ce ai mai puţină plăcere; asta înseamnă un gol mare în pregătirea dumitale spirituală, şi trebuie completat cu orice preţ".*
Afară de G. Rogers, Spurgeon a avut de ajutor alţi bărbaţi de seamă. în special fratele său s-a dovedit un element de valoare ca profesor în seminar. Pentru a nu înstrăina pe elevi de viaţa familiară, Spurgeon îi repartiza în grupuri de doi, trei, pe la familii potrivite. Sălile de cursuri se aflau, la început, în încăperile din subsolul Tabernacolului. Mai târziu, se construi în apropiere un edificiu, anume amenajat, cu instalaţiile necesare şi cu o bibliotecă bogată. Suma de 15 000 lire sterline, cât a costat construcţia, s-a strâns numai din donaţiile benevole, astfel că seminarul s-a inaugurat fără nici o datorie.
în seminar se organizaseră şi clase serale, pentru tineri care erau obligaţi să lucreze ziua pentru întreţinerea lor, iar seara erau bucuroşi să se cultive mai departe. Din rândurile lor au ieşit mulţi colportori, misionari pentru oraş şi predicatori ambulanţi. De la existenţa seminarului şi până în 1932, au ieşit 1 300 predicatori şi misionari, dintre care mulţi au făcut lucruri mari pentru împărăţia lui Dumnezeu.
Vinerea după-amiază, Spurgeon o rezerva elevilor săi şi uneori invita seara pe unii dintr-înşii la el acasă. Spurgeon se
99
simţea în mijlocul tinerilor săi prieteni tot atât de bine ca şi în mijlocul familiei sale. Afară de asta, se gândea că elevii sunt obosiţi de munca istovitoare de peste săptămână, sătui de limbi, matematici şi teologie; deci aveau nevoie şi de o seară familiară, care să le aducă vioiciune, recreaţie şi întărire. Le vorbea despre cărţi, scriitori, predicatori vestiţi, reformatori şi întrebuinţa imensele sale cunoştinţe, pentru binele elevilor săi. Când le prezenta teologi, predicatori, exploratori, filozofi şi poeţi, când vorbea despre cărţi, autorul lor şi timpul în care au fost scrise, lăsa impresia că nu i-a rămas necunoscută nici o carte

însemnată din antichitate sau din vremea de faţă.
Probabil că în afară de familia lui nu s-a simţit nicăieri mai bine ca în cercul lor, şi nicăieri n-a dat mai mult frâu umorului, ca între studenţii săi. Câte istorisiri de haz n-a povestit! Orice presupunere o putea ilustra printr-o istorioară. Dispunea de o bibliotecă unică de lucrări umoristice şi colecţii de proverbe şi multe cuvinte pline de spirit şi de putere, multe jocuri de cuvinte înţelepte, multe istorioare bune scotea din cărţi, precum sfătuia şi pe elevii săi: *„Cerşiţi, împrumutaţi, luaţi ilustraţiile voastre de ori unde puteţi.* "Dar cele mai multe din expresiile sale puternice, spirituale şi pline de umor au izvorât din spiritul său genial. Dacă pe platformă era obligat să înăbuşe multe izbucniri originale şi caracteristice, în faţa elevilor săi, unde nu era numai profesor şi predicator, ci şi un prieten deschis, sociabil şi comunicativ, dădea drumul darurilor şi puterilor sale necunoscute altfel.
Nepreţuite erau sfaturile pe care le dădea elevilor săi despre cărţile bune de cumpărat. Recenziile sale erau pline de viaţă.
„Cine nu are încă tâlcurile episcopului Hali, să-şi vândă haina şi să le cumpere. El a fost un duhovnic al bisericii de Stat; mai rău, a fost un episcop, totuşi, citiţi-1", spuse el odată. Altădată: *Economisiţi de la gură, bani pentru cărţi bune. Viaţa şi cărţile predicatorului sunt grânarele comunităţii. Ea se resimte, dacă vreuna dintre ele este slabă sau lipseşte".*
100
Totuşi, nu trebuie să credem că acele cuvântări ţinute vinerea seara avea totdeauna doar caracter distractiv. Spurgeon folosea tocmai acest timp, să dea elevilor săi directive în arta de a predica. Multe din acele cuvântări au fost tipărite şi unele din ele sunt de o adâncă şi zguduitoare seriozitate, în special acelea în care insista, cu deosebită stăruinţă, ca elevii săi să experimenteze mai întâi ei singuri ceea ce predică altora şi viaţa lor să fie, în toate privinţele, o pildă demnă de urmat.
Chiar dacă trecea ora de glume, era întotdeauna o asemenea veselie, încât cea mai bună încheiere pentru distracţia serii era o rugăciune, care punea toate sufletele în prezenţa lui Dumnezeu.
Dăm aici câteva probe: *„Cunoaşteţipovestea bărbatului care predica atât de bine, dar trăia atât de rău, încât se spunea despre el: «Când e la am von n-ar trebui lăsat să se coboare şi când ejos, n-ar trebui lăsat să se urce.» Dumnezeu să ne ferească de a imita pe un asemenea Ianus. Nu vrem să fim preoţi ai lui Dumnezeu înaintea altarului şi fiii lui Belial în afara Cortului întâlnirii, ci, ceea ce spuse Grigorie de Nazianz despre cuviosul Vasile: «Să tunăm în învăţăturile noastre şi să fulgerăm în traiul nostru»." Adevăraţii predicatori sunt întotdeauna predicatori şi atunci când nu sunt la amvon. E îngrozitor pentru un predicator să nu trăiască cum predică. Domnul Isus era un profet ca Moise, puternic în fapte şi cuvinte. Un bărbat al lui Dumnezeu trebuie să imite pe Domnul său: Puternic în cuvântul învăţăturii sale, iar în fapta exemplului său, chiar şi mai puternic. Einteresant de reţinut că singura istorie a Bisericii creştine pe care o a vem în Biblie, vorbeşte numai de faptele apostolilor. Nici predicile lor, nici hotărârile sfaturilor frăţeşti, - afară de câteva - nu le-a păstrat Duhul Sfânt. Deci, şi faptele noastre trebuie să fie demne dea li înregistrate. Predicatorului nu-i este suficient numai un grad de înaltă moralitate; ne trebuie ceva mai mult: trebuie să fim unşi cu Duhul Sfânt, altfel ne lipseşte ceea ce ne face să fim un miros plăcut înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor.*
101
„ *Viaţa predicatorului ar trebui să fie un magnet care atrage oamenii către Cristos şi este trist când, dimpotrivă, îi respinge. Sfinţenia unui predicator este, ea însăşi, o chemare la pocăinţă, adresată păcătoşilor, şi când este unită cu voie bună sfântă, atunci lucrează deosebit de atrăgător. Dacă faceţi numai ceea ce trebuie să facă toţi oamenii, sunteţi numai servi şi nu fii preaiubiţi. Cum vreţi dar să fiţi părinţii poporului, când nu sunteţi măcar fiii lui Dumnezeu ?"*
9rNu trebuie să uităm cane observă mii de ochi de vulturi. Să trăim astfel, încât să nepoate fi indiferent dacă am fi observaţi de toţi câţi sunt în cer, pe pământ şi în iad."
,/^'ţi deosebit de atenţi nu numai la viaţa voastră în general, ci şi la toate amănuntele ei neînsemnate. Evitaţi micile datorii, lipsa de punctualitate, vorbăria, dispreţul, vorbirea de rău, certurile, nerespectarea cuvântului dat, în fine, toate acele greşeli mici care au rolul neplăcut al muştelor într-o alifie. Trebuie să evităm intimitatea prea mare şi lipsa de prudenţă. La o parte cu grosolănia şi prostiile prin care unii se fac nesuferiţi şi dispreţuiţi. Principiul nostru trebuie să fie: să nu dăm în nici o privinţă prilej de poticnire,

*pentru ca slujba noastră să nu fie dispreţuită." ‚J*rin aceasta nu vreau să spun că trebuie să ne acomodăm oricărui capriciu şi oricărei mode a societăţii în care ne aflăm, în general, nu pot suferi formalismul şi moda societăţii şi dacă aş avea prilejul să calc una din regulile etichetei aş face-o cu cea mai mare plăcere. Suntem bărbaţi şi nu robi; de aceea nu trebuie să fim servii acelora, care fac pe groza vii, preamărin-du-şi cultura. Totuşi, trebuie să fugim de tot ce se găseşte la graniţa grosolăniei şi care este înrudit cu păcatul. Să în văţăm de la Isus, care nu era brutal, grosolan sau nedelicat."*

„A/i/ *uitaţi că şi în clipele voastre de recreaţie sunteţi predicatori. Chiar după ce s-a terminat parada, voi rămâneţi mai departe ofiţeri în oastea lui Cristos şi trebuie să vă purtaţi ca atare. Dacă chiar lucrurile neînsemnate sunt atât de importante, cât de severi trebuie să fiţi, cu voi înşivă, în lucrurile mari ca:*

moralitatea, cinstea şi loialitatea. în aceste privinţe, predicatorul nu trebuie să lase nimic de dorit. Viaţa lui particulară trebuie să fie în completă concordanţă cu slujba lui. Altfel, curând îi va apune ziua şi atunci, cu cât se va retrage mai curând cu atât va S mai bine, căci rămânerea lui în slujbă va atrage defăimare asupra lucrării lui Dumnezeu, iar lui personal îi va fi spre pierzare." Principiile lui Spurgeon, referitoare la conţinutul predicii şi alegerea textului, le-am expus în capitolele precedente. Dăm aici mai jos, câteva din sfaturile pe care le-a dat în legătură cu predica. *„Chestiunile de mică însemnătate, sau încă nehotărâte, să le tratăm cu oarecare rezervă, însă în văţăturile esenţiale, indiscutabile şi principiale, trebuie să le vestim fără a gângavi şi fără a întreba pe oameni: «Ce doriţi să ascultaţi cu plăcere?» Da, chiar fără de adausul de scuză: «Aceasta este părerea mea, poate că o altă părere să aibă de asemeni o valoare oarecare!» Noi nu voim să predicăm Evanghelia ca o părerea a noastră, ci ca un cuvânt al lui Dumnezeu, ca o mărturie a lui Iehova despre Fiul Său şi ca o hotărâre a Sa pentru mântuirea celor pierduţi. Dacă am fi chemaţi să facem o evanghelie, am putea croi-o după gustul veacului nostru, cum însă nu suntem chemaţi a o face, ci numai a o repeta, nu trebuie să trecem peste ceea ce ne este dat. Noi învăţăm ceea ce ne-a învăţat Dumnezeu, şi dacă nu facem aceasta, atunci nu suntem demni pentru slujba noastră. Dacă dau o însărcinare servitoarei mele şi o face după capul ei, se poate să iasă altceva decât ceea ce a veam nevoie. în acest caz, ea trebuie să poarte toată răspunderea. Multă vreme nu va rămâne în casa mea, căci eu am nevoie de o servitoare care execută întocmai, însărcinarea primită; dacă ea execută astfel, nu ea poartă răspunderea, ci eu şi nimeni nu o poate învinovăţi pentru ceea ce a făcut. Cine are Cuvântul lui Dumnezeu, să-1 folosească conştiincios, iar potrivnicilor să le răspundă: «Aşa vorbeşte Domnul!»"*

întrucât Spurgeon era foarte vestit pentru minunata voce pe care o avea, credem interesant a reproduce îndrumările pe care le-a dat elevilor săi în această privinţă:

L

„Siliţi-vă a cultiva vocea voastră. Nu cruţaţi nici o osteneală, căci se spune, cu drept cuvânt: «Oricâte daruri minunate ar dărui natura favorizaţilor ei, aceste daruri se dezvoltă numai prin muncă şi exerciţiu, până sunt aduse la cea mai înaltăperfecţiune.» Amintiţi-văde Michel Angelo, care, în toiul lucrului, nu se dezbrăca uneori o săptămână încheiată; gândiţi-vă la Händel, care scobise clapele pianului său prin necontenitele exerciţii. în faţa acestor exemple să nu-mi vorbiţi de oboseală! Demostene învăţase să biruiască cu vocea lui mugetul groaznic al marii, pentru a-şiputea asigura ascultare în adunările violente ale concetăţenilor săi. El vorbea, în timp ce urca muntele în fugă, pentru ca să-şi întărească plămânii prin această sforţare. E datoria noastră să desăvârşim, prin toate mijloacele posibile, vocea noastră, cu care avem de vestit minunata Evanghelie a Dumnezeului nostru. Daţi deosebită atenţie consoanelor, căci ele imprimă caracterul cuvântului. Exersaţi neîncetat, până când fiecare consoană îşi va primi locul cuvenit; vocalele îşi au sunetul lor propriu şi de aceea vorbesc de la sine. Păstraţi, cu toată disciplina, punctuaţia, până ce aveţi în stăpânire vocea voastră, ca pe un cal bine dresat. Bărbaţii care au un piept îngust, să facă zilnic exerciţii cu greutăţi. Aveţi nevoie de un piept lat şi trebuie să vă obosiţi a-1 forma. Nu vorbiţi cu mâinile în buzunarele vestei sau hainei, căci astfel se presează plămânii, ci, trageţi umerii înapoi, aşa

cum vedeţi la cântăreţi. Nu vă aplecaţi pe amvon când vorbiţi şi nu ţineţi capul aplecat pe piept. Corpul trebuie să fie îndreptat în sus, nu în jos. La o parte cu toate ştaifurile înguste! Observaţi statuile vorbitorilor greci şi romani şi statuia lui Pavel, sculptată de Rafael, şi imitaţi, fără afectare, foarte natural, acele poziţii frumoase şi corespunzătoare, căci ele sunt cele mai potrivite pentru voce. Permiteţi prietenului să vă atragă atenţia la greşelile voastre, sau, şi mai bine, fiţi mulţumiţi dacă un duşman al vostru vă urmăreşte fără cruţare şi vă muşcă puţin. Ce binecuvântare este un critic înţepător pentru un înţelept şi ce cumplită neplăcere pentru un prost!

Corectaţi, fără a obosi, greşelile vocii voastre, altfel, pe negândite se vor forma obişnuinţe rele. Să nu socotiţi nimic ca lipsit de însemnătate, dacă vreţi să crească influenţa voastră. însă, făcând aceasta, să nu deveniţi înfumuraţii amvoanelor, care spun că principalele lucruri sunt: vocea şi gesturile. Mă doare foartemult, când aud despre bărbaţi care învaţă câte o săptămână o predică şi anume în aşa fel, încât şi-o spun în faţa oglinzii. Vai nouă, dacă de dragul unor atitudini prea delicate căpătăm o inimă împietrită. Mai bine o purtare necioplită, decât manierele parfumate ale complezenţei feminine.,,

,JDacă aţi terminat predica, să nu înfăşuraţi cumva gâtul în fulare şi blănuri. Nu veţi întâlni pe nici un marinar cu gâtul înfăşurat. El şi-1 poartă deschis şi liber, iar gulerul îi este întins pe spate; cel mult, îşi leagă în jurul gâtului uneori o cârpuliţă, şi aceasta numai ca să fluture în bătaia vântului. Acest obicei s-a transformat pentru mine în principiu, şi de 14 ani îl aplic cu scrupuiozitate. De atunci, rareori am câte un guturai, pe când înainte sufeream mult. Dacă sunteţi răguşiţi, duceţi-văla medic, dacă nu puteţi, urmaţi sfatul următor: nu cumpăraţi niciodată bomboane contra tusei sau răguşelii, sau alte lucruri care înmoaie; momentan ele pot aduce o uşurare oarecare, în realitate însă, influenţa lor este amorţitoare. Dacă vreţi să vă fortificaţi gâtul, luaţi piper sau un alt astringent, bineînţeles atât cât suportă stomacul de care trebuie să ţineţi de asemenea seama. Aţi auzit vreodată ca tăbăcarii să tăbăcească pieile într-o soluţie zaharisită? Pentru a tăbăci pieile, ei le înmoaie într-o soluţie detanin, coajă de stejar şi alte materii astringente. înainte, vocea mi se stingea uneori complet în timpul predicilor pe care le ţineam în stradă, iar în sala Exeter a veam mari greutăţi cu vorbirea din pricina neobişnuitei lăţimi a sălii. Vocea îmi era slabă. De aceea ţineam pe masa din apropiere un pahar cu oţet de Chili şi apă şi o înghiţitură din acest amestec dădea puteri noi vocii mele. După părerea mea, greutăţile ivite în calea vocii dispar cu timpul şi obişnuinţa va deveni a doua natură. Aceia

care iau slujba lor în serios să nu se lase cu una cu două; dacă simt Cuvântul lui Dumnezeu arzând ca focul în oasele lor, vor fi în stare să în vingă chiar bâlbâială şi frica amorţitoare. Curaj, frate tânăr! Nu ceda; Dumnezeu, natura şi exerciţiul te vor ajuta."

,J)oresc ca pieptul, plămânii, căile respiratorii, gâtlejul vostru şi toate corzile vocale să vă servească atâta vreme, până când nu veţi mai avea ce spune."

Lucrul principal asupra căruia insista Spurgeon mai mult în faţa elevilor săi, era purtarea naturală, vioaie, bărbătească. Nimic nu-1 indigna mai mult ca îngâmfarea şi fasoanele.

înşirăm unele din cuvintele memorabile, pe care le adresa Spurgeon elevilor săi:

Aveţi grijă ca predicile voastre să aibă un cuprins cum se cade. Unele predici, pe care le-am auzit, îmi amintesc de ceea ce un servitor spusese stăpânei sale, o ţărancă bogată: *„Coană, lasă să mai treacă odată găina prin supă."*

Nu căutaţi ceartă, dar dacă sunteţi siliţi de altul, atunci loviţi din răsputeri pe adversar.

*

Cine nu se cunoaşte pe sine, nu cunoaşte pe Dumnezeu.

*

Consideraţi întristările voastre ca umbrele binecuvântărilor care urmează să vină.

Ilustraţiile voastre trebuie redate exact. Nu faceţi ca acela, care a descris pe Noe şezând înaintea corăbiei sale şi citind în Biblie.

Nu năzuiţi la prea multă originalitate. Fiţi naturali şi veţi fi originali. Chiar Cristos nu prea avea pretenţii la originalitate.

El a spus: *„Cuvintelepecare vi le vorbesc nu sunt ale Mele, ci ale Aceluia care M-a trimis la voi."* Nici Duhul Sfânt n-a ridicat o asemenea pretenţie, căci este scris: *„ Va lua din ce este al Meu şi vă va descoperii.* "Singurul gânditor original din Biblie este acela, despre care se spune: *„Când vorbeşte minciuni, vorbeşte din ale sale."*

*

Aveţi grijă ca textul predicii să se potrivească persoanei voastre. Un tânăr, căruia abia îi mijeşte mustaţa, să nu vorbească despre: *„Am fost tânăr şi-am îmbătrânit".*

*

Creşteţi mereu, fraţii mei! Trebuie să simţiţi că în interiorul vostru se află ascuns un bărbat mai mare decât sunteţi acum. Trebuie să aveţi inimi mari, care să se asemene unui port mare, în care pot ancora o mulţime de suflete. De asemenea, şi capetele voastre trebuie să devină mai mari. Niciodată nu veţi putea scoate dintr-însele mai mult decât aţi băgat în ele. Din partea mea lăsaţi-le să crească până ce plesnesc, abia atunci veţi putea pune mai mult în ele. Dar, aţi observat vreodată să fi plesnit capul unui coleg al vostru, de prea multă învăţătură?

t

Unii nu dezvoltă darul care este într-înşii, nu pentru că îşi dau prea mare interes pentru darul lor, ci pentru că se uită prea mult după darurile care se află în alţii.

10

ORFELINATUL ŞI fILTE INSTITUŢII ŞI ORQfINIZfIŢII

„Orfelinatul Spurgeon" s-a ridicat ca răspuns la gestul altruist al unei văduve, care voia să ajute pe copiii orfani, prin mijlocirea lui Spurgeon, ce cucerise iubirea atâtor oameni. Această instituţie funcţionează şi astăzi în Stokwell, în chip deosebit de binecuvântat, ocrotind şi educând până azi, peste 5 000 de băieţi şi fete. Mulţi dintre ei au ajuns oameni folositori societăţii. Alţii, s-au dedicat misiunii creştine. Prima sumă, pusă la dispoziţie de către acea nobilă văduvă, a fost de 20 000 lire sterline. Cum aceşti bani erau reprezentaţi prin acţiuni care nu puteau fi prefăcute uşor în numerar, Spurgeon a aşteptat apariţia altor surse de finanţare. Datorii nu trebuiau făcute cu nici un chip. Dumnezeu avea să trimită mijloacele necesare, dacă astfel era planul Său. El spuse odată că sunt două metode de a întreţine instituţii de binefacere: prin încredere în Dumnezeu sau prin încredere în oameni. „ *Unii cred că există o cale de a te bizui pe oameni, când lipseşte ajutorul lui Dumnezeu. Metoda aceasta dă întotdeauna greş. Oamenilor care se sprijină pe această metodă, Dumnezeu le dă să înţeleagă: «Dacă nu vă pot îndestula Eu, atunci bizui fi-vă pe cei bogaţi şi nobili şi veţi vedea dacă vă vor satisface. Eu nu pot ajuta pe aceia, care trec cu un picior de partea Mea, iar cu altul de partea semenilor lor.» Priviţi la marea operă a lui George Miiller şi a domnişoarei Sharmans. Ei se încred numai în Dumnezeu, şiEUedăceea ce*

108

au nevoie. Astfel, facem şi noi, iar Dumnezeu nu ne-a părăsit niciodată în nevoi. Şi mijloacele omeneşti pot fi folosite cu încredere în Dumnezeu; lucrul acesta este îngăduit şi e cu totul altceva decât a-ţi pune încrederea în cei bogaţi."

Niciodată nu putea tolera Spurgeon cea mai neînsemnată lipsă de scrupulozitateîn mânuirea banilor încredinţaţi de alţii, într-una din zile, privea o construcţie ridicată în scop religios, însă prea puţin solidă*., pentru cât timp aţi ridicat casa aceasta?"* întrebă Spurgeon pe administrator, *pentru 25 de ani. " ,JVu era mai înţelept",* răspunse Spurgeon, *„dacănucheltuiaţiatâţia bani pentru o construcţie care va dura numai 25 de ani?" „O, dar în acest interval va reveni cu siguranţă Domnul' 1sus!" ,JDacă aş face eu aşa ceva,"* răspunse Spurgeon, *„m-aş fi temut că Domnul Isus m-ar întreba la venirea Lui, de ce n-am întrebuinţat mai bine banii încredinţaţi. "* Orfelinatul este compus din pavilioane (multe clădiri mici) astfel că fiecare clădire cuprinde o familie mare, precum şi din alte clădiri comune, ca: şcoala, sala de mâncare, de gimnastică, etc. în felul acesta, orfanii creşteau într-un fel de atmosferă familiară, iar binefăcătorii, care voiau să dăruiască sume mai însemnate, puteau să se îngrijească complet de nevoile unui întreg pavilion. Deocamdată, prima ctitoare îşi vânduse vesela de argint, dând astfel posibilitatea angajării unei femei, care luă în creşterea ei patru băieţi orfani într-o locuinţă închiriată. Atât de inie fu începutul marelui orfelinat de mai târziu. în august 1867, Spurgeon scrie: *Evenimentele, despre care pot raporta cu inima plină de mulţumire, aş dori să întărească inimile tuturor credincioşilor. în urma ascultării numeroaselor rugăciuni*

adresate lui Dumnezeu, El a mişcat inimile multora, astfel că în cursul acestei luni au intrat 1 075 lire sterline. Slăvit fie Numele Lui!"

Curând urmară daruri mai însemnate. O doamnă, care primise din partea soţului ei 500 lire sterline ca dar pentru nunta de argint, îi dărui pentru zidirea unui pavilion, care primi numele

de: *pavilionul nunţii de argint".* Un amic aduse 600 lire sterline pentru un alt pavilion, şi un altul dărui 1 000 lire sterline pentru două pavilioane. în anul 1868, comunităţile baptiste din Anglia dăruiră o sumă mare de bani. Şcolile duminicale, care erau în legătură cu „Tabernacolul", strânseră suma necesară construirii unui pavilion, care primi numele de *pavilionul şcolii duminicale",* înflăcăraţi de acest exemplu, foştii elevi ai seminarului adunară bani suficienţi pentru construirea unui *pavilion al seminariştilor".* Piatra fundamentală la acest pavilion, a fost pusă de însăşi Susana Spurgeon, care intrase în convalescenţă. După serbare, 26 de fete îmbrăcate în alb, prezentară contribuţia părinţilor lor, exprimându-şi în felul acesta bucuria de a o vedea pe Susana Spurgeon în mijlocul lor, oarecum întremată. în anul 1969, clădirile erau complet terminate şi amenajate, fără nici un fel de datorie. Mai târziu, se construi un spital, o sală de gimnastică, o baie şi o spălătorie.

în martie 1975, se produse refluxul în casa de bani. Spurgeon scrise atunci: *„Când refluxul a atins ultima margine, înseamnă că vine fluxul în curând. Băieţii noştri sunt de părere că nu pot fără mâncare şi fără să nu rupă hainele. Nu aş vorbi de lipsa noastră, însă foamea e încăpăţânată şi băieţii noştri mănâncă pentru doi.'* în septembrie 1875 intră cea mai importantă contribuţie: 10 000 lire sterline.

Abia se văzură adăpostiţi băieţii orfani, când nobila ctitoare îşi aminti şi de fetele orfane, dăruind 50 lire sterline pentru un orfelinat de fete. Spurgeon însuşi, adause imediat alte 50 lire sterline. în urma darurilor primite, Spurgeon şi colaboratorii săi se gândiră să cumpere un teren care se afla alături de orfelinatul pentru băieţi, şi care se vindea cu 4 000 lire sterline. în iulie 1879, Spurgeon scrise: *„JVe-am bucura, dacă Domnul va binevoi să pună pe inima ispravnicilor Săi, să ne trimită înainte de 15 iulie - data când trebuie achitaţi banii - suma ce ne mai lipseşte până la completarea celor 4 000 lire sterline necesare, în tot cazul, nevoia noastră am încredinţat-o Domnului, şi ştim*

căElvafacecum vafimaibine. Până acum avem în perspectivă numai 1550lire sterline pentru scopul nostru, şi e cutezător să aşteptăm restul în 14 zile, dar marele nostru îngrijitor este un Dumnezeu bogat." Din diferite motive, ziua plăţii se amână pentru 30 iulie. în dimineaţa acestei zile ne parveni ştirea că un bogătaş prevăzuse în testamentul său suma de 1 500 lire sterline pentru orfelinatul de fete. Diferenţa nesemnificativă se găsi repede. *„JDomnulare căi minunate, pe care conduce pe oameni ca să aducă mijloacele necesare operei Sale",* spuse Spurgeon, referindu-se la minunatul ajutor căpătat în ultima clipă. în octombrie se puse piatra fundamentală pentru noile pavilioane, care trebuiau să adăpostească orfanele. Un cunoscut al lui Spurgeon descrie o vizită pe care o făcuse în tovărăşia marelui predicator, la orfelinat: *„JBra o zi admirabilă. Când ajunserăm la orfelinat, băieţii, zărindu-şi binefăcătorul, scoaseră un formidabil: «ura!», însoţit de şepci aruncate în văzduh. Mă interesai de condiţiile de primire. «Nu întrebăm de ce biserică aparţine», răspunse el. «A vem mai mulţi copii aparţinând de biserica de Stat decât de cea baptistă. Printre ei sunt catolici, metodişti, baptişti, prezbiterieni, în fine, popor felurit.» După ce băieţii făcură înaintea mea câteva exerciţii de gimnastică, le spusei câteva cuvinte. Spurgeon părea un băiat mai mare printre băieţi. «Aici sunt 240 de băieţi», spuse el. «Câţipennyare un şiling?» «12.» «Bine! Câţi şilingi are o liră?» «20.» «Bine! Cât fac 20 x 12?» «240.» «Deci fiecare băiat capătă câte un penny, domnule Charlesworth» -şi-idădu directorului un şovereign - «primeşte, te rog, şi împarte fiecărui băiat câte un penny.» O nouă salvă puternică de urale ţâşni din piepturile tinere, în timp ce Spurgeon, râzând fericit, trecu prin mijlocul lor. «Doriţi să mă însoţiţi la spitalul orfelinatului?» spuse el apoi; «noi avem un spital şi o carantină, căci uneori micii ştrengari, înainte de a fi repartizaţi la pa vilioane, trebuiesc curăţiţi bine şi ţinuţi un timp sub supraveghere sanitară. Astăzi avem un băiat tuberculos, carenumai*

are mult de trăit. Ţin să-i fac o vizită, căci ar fi foarte amărât dacă ar afla că am fost la orfelinat şi nu l-am vizitat.» Am intrat în camera curată şi bine aerisită în care se afla băiatul bolnav. Văzându-1 pe

Spurgeon, se tulbură mult. Marele predicator se aşeză pe marginea patului, îi cuprinse mâna şi spuse: «Dragulmeu copil, în singurătatea ta guşti unele din cele mai dulci făgăduinţe. Iubitul meu, va trebui să mori curând. îndelunga ta boală te-a chinuit prea mult, dar peste puţin timp, eliberat de suferinţă, te vei odihni. Soră, a dormit în noaptea trecută?» «A tuşit foarte mult.» «Scumpul meu băiat, nu-i aşa, e foarte greu să zaci toată ziua suferind, iar noaptea întreagă să tuşeşti. II iubeştipe Domnul Isus?» «Da.» «ŞiDomnul Isus te iubeşte pe tine. El te-a răscumpărat cu preţiosul Său sânge şi El ştie ce este mai bine pentru tine. îmi pare aşa de rău că suferinţele tale se măresc prin strigătele copiilor sănătoşi, care se joacă afară; dar, curând, Domnul Isus te va lua la Sine şi atunci îţi va spune de ce a trebuit să porţi această suferinţă, iar tu vei fi pentru totdeauna fericit.» Apoi, îşi puse mâna pe capul băiatului şi se rugă: «Doamne Isuse, Stăpâne bun, copilul acesta iubit îşi întinde mânuţa slăbită peste măsură, pentru a-Ţigăsimâna Ta divină. Atinge-1 Tu, iubit Mântuitor, cu mâna Ta vie şi caldă. Ia-1 în braţele Tale când va trebui să treacă prin apele reci ale morţii, ca sufletul Iui să nu se cutremure. Când vei crede că a sosit timpul, ia-1 la Tine. Mângâie-1şiînviorează-1 până la sosirea acestui ceas fericit. Arată-Te lui, acum, când zace pe acest pat al suferinţei, şi îngăduie să Te cunoască tot mai mult, ca pe Mântuitorul său iubit.» După un timp, el spuse: «Şi acum, iubitul meu prieten, cu ce te-aş putea bucura? N-ai vrea să ai un canar în colivie, care să-ţi cânte în fiecare zi frumos? Soră, te rog să îngrijeşti ca mâine, să capete micuţul nostru un canar frumos. Rămâi cu bine, scumpul meu băiat. Tu vei avea fericirea să vezi înaintea mea, pe Domnul Isus.» " Persoana căreia îi datorăm această comunicare, adăugă: *„J^-am văzut pe Spurgeon vrăjind, prin puterea cuvântului său, peste*

6 000 de oameni, care îl ascultau deseori cu respiraţia oprită; l-am cunoscut ca pe un bărbat mare, iubit şi respectat de cei mai mulţi din semenii săi; dar, când l-am văzut şezând aici, pe marginea patului unui copil în pragul morţii, pe care 1-a salvat numai prin marea bunătate ce o a vea în general faţă de oameni, mi s-a părut cu mult mai mare decât atunci când captiva şi purta după bunul său plac numărul imens de oameni."

Altădată, Spurgeon vizitase pe un alt copil muribund. De data asta însă, Spurgeon primi mângâiere şi întărirea credinţei sale, prin mărturia copilărească, plină de credinţă, a micuţului, prin nădejdea tare, pusă în Mântuitorul şi curajul cu care privea moartea în faţă. înainte de a-1 părăsi, micuţul, luându-şi pungu-liţa cu bani, pe care o dăduse în păstrarea îngrijitoarei, scoase 4 şilingi - toată economia lui - şi-i dărui lui Spurgeon pentru orfelinat.

Spurgeon avea o inimă atât de copilărească, încât putea să împărtăşească toate păsurile şi dorinţele unui copil. într-una din zile, se afla cu un prieten în curtea orfelinatului şi urmărea jocurile copiilor. Un ştrengar veni la el şi-i spuse: „AA, *domnule Spurgeon, aş vrea să vă spun ceva. ",,Spune, micuţule",* răspunse Spurgeon prietenos, *„ce-ţidoreşte inima?" ,/ih, domnule Spurgeon, închipuiţi-vă că azi ar fi zi de vizită, când rudele celor mai mulţi orfani vin şi le aduc atâtea bunătăţi. Mai închipuiţi-vă că printre băieţi s-ar afla unul, care n-are nici o rudă pe lume ca să se gândească să-i facă o vizitaşi să-i aducă ceva bun - spuneţi, nu aţi dărui acestui băiat un penny? Acel băiat sunt chiar eu."* Mişcat de şiretlicul copilăresc al băiatului, *„cineva văzu cum se umeziră ochii lui Spurgeon, şi ştrengarul căpătă o monedă de şase penny."*

Şi afacerile administrative ale orfelinatului, Spurgeon le înviora uneori prin câte o glumă. La sfârşitul unei şedinţe a comitetului orfanal, el spuse cu vocea gravă: *„J\tfai înainte de a ne despărţi, trebuie să vă raportez un lucru foarte important. E vorba de o acţiune destul de delicată, care-1 priveşte pe domnul*

Charlesworth, directorul orfelinatului. El a introdus în orfelinat pe un băiat, fără să fi cerut asentimentul vreunui membru din comitet." Mirarea se citea pe feţele tuturor. Unul ceru lămuriri, altul îşi exprimă uimirea, iar un al treilea începu să discute procedeul arbitrar al directorului, când Spurgeon surâse şi unul din membrii comitetului îşi aminti că doamna Charlesworth născuse, nu de mult, un băiat.

Până astăzi, primirea în orfelinat e condiţionată de principiul pe care 1-a înscris Spurgeon: *„JVevoia cea mai mare trebuie să aibă vocea cea mai puternică."* Băieţii mănâncă la un loc, în marea sală comemorativă, în care se află bustul lui Spurgeon. Această sală e împodobită cu o colecţie din tablourile celor mai importanţi reformatori protestanţi, pe care le-a adunat Spurgeon şi pe care le-a dăruit

orfelinatului văduva lui. Pavilioanele se bucură de o anumită autonomie, căci fiecare pavilion are bucătăria sa, ceea ce dă aspectul unei bune şi complete gospodării, în care fetele, singure, îşi fac întregul menaj. în şcoala orfelinatului se predă învăţământul primar. Biblia este citită în fiecare dimineaţă, atât în pavilioane cât şi în şcoală, iar duminica, o parte din copii vizitează serviciile divine ale bisericii, iar pentru ceilalţi se face o adunare specială. Pentru şcoala duminicală vin învăţătorii voluntari, membrii bisericii baptiste, care nu fac parte din personalul orfelinatului. In orfelinat există o societate de abstinenţă, din care fac parte aproape toţi copiii (cu consimţământul rudelor), şi care şi-au luat angajamentul să nu întrebuinţeze vreodată băuturi alcoolice. De câteva ori pe an au loc serbări antialcoolice.
Charlesworth încheie raportul anului 1896 cu aceste cuvinte: „ *Trebuie să recunoaştem cu satisfacţie că orfelinatul şi-a păstrat încrederea binefăcătorilor săi şi sub actuala administraţie. Fireşte, încetul cu încetul mor vechii noştri prieteni şi e foarte important ca alţii să treacă în locul lor, căci în fiecare an trebuie să primim daruri în valoare de 10 000 lire sterline, pentru a putea întreţine orfelinatele. A vem însă toate motivele*

să nădăjduim în primirea acestor ajutoare, căci orfelinatul nu este numai un bun ajutor multor copii nenorociţi, dar este în acelaşi timp cel mai frumos monument pentru unul din cei mai nobili fii ai Angliei, o amintire permanentă a activităţii unui adevărat serv al Domnului, care a binemeritat mulţumirea Bisericii lui Cristos, prin munca sa altruistă."
O altă instituţie, care, ce-i drept, n-a fost întemeiată de Spurgeon, dar a fost mărită considerabil de el, este casa de bătrâni din Walworth. Un predecesor al lui Spurgeon zidise în apropierea adunării din New-Park-Street, şase căscioare pentru adăpostirea femeilor bătrâne şi nevoiaşe, dar, când comunitatea construi Tabernacolul, Spurgeon hotărî ca aceste încăperi să fie dărâmate, terenul vândut, şi în locul lor construi alte clădiri mai mari şi frumoase, în imediata apropiere a Tabernacolului. Cu timpul, se adăugară alte clădiri, astfel că astăzi sunt în total în număr de douăzeci. Spurgeon a dăruit, din suma pe care o primise din partea comunităţii ca dar la jubileul de 25 de ani de activitate, cea mai mare parte, 5 000 lire sterline, pentru această casă de bătrâni.
în anul 1866, Spurgeon fonda o societate de colportaj. Colportorii vând Biblii, cărţi religioase, împart tractate - cele mai multe scrise de Spurgeon - vizitează bolnavi, ţin adunări sub cerul liber, în case, localuri sau adunări, ori unde găsesc încăpere prielnică, vestind Evanghelia sau ţinând ore de zidire sufletească. De multe ori ei ajung prin locuri necălcate de picior de misionar sau predicator. Aceşti colportori aparţin diferitelor confesiuni. La o adunare generală a acestei societăţi intercon-fesionale de colportaj, Spurgeon spuse: *„Sunt două feluri de interconfesionalism; pe una o simpatizez, pe cealaltă nu. A cum câtva timp, am văzut într-o colivie, expuse pe podul „«Waterloo» o familie fericită: o pisică, un şoarece, un şobolan şi o cioară. Privind mai mult timp la această «armonie duioasă», observai că omul care expunea colivia, lovea pisica cu o sârmă peste nas, când aceasta se apropia prea prieteneşte de şoarece. Nu*

accept ca o pisică, sau altcineva să fie lovit peste nas. Există deci un fel de interconfesionalism, care spune oamenilor: «Ei, acum suportaţi- vă unul pe altul şi nu vorbiţi despre confesiunea voastră particulară, altfel vă tai capul! l» Sistemul acesta îmi e grozav de antipatic. Esteînsăun alt fel de interconfesionalism, care spune: «Tu eşti un metodist, fratele meu, bine; arată-te ca atare, fiind mai întâi un bun creştin. Tu eşti un baptist, fratele meu, bine; atunci fii, din creştetpână-n tălpi, un adevărat creştin. » Nu fiţi atât de lipsiţi de înţelepciune încât să socotiţi particularităţile voastre drept lucruri principale, dar nu fiţi nici atât de laşi ca să le treceţi sub tăcere!" Ori de câte ori se întâlnea cu oameni care aparţineau altor confesiuni, îşi exprima în aşa fel convingerile care îi deosebea, încât aceştia căpătau întotdeauna impresia că Spurgeon preţuia credinţa în singurul Mântuitor mai mult decât toate deosebirile; de obicei, el vorbea despre ele într-un fel umoristic.
După vizita pe care o făcuseră Moody şi Sankey în Anglia, Spurgeon începu a-şi trimite seminariştii, doi câte doi, pentru evanghelizare în provincie. Unul din aceşti evanghelişti, în timp ce ţinea adunare pe una din străzile Londrei, fusese întrerupt în toiul cuvântării: *Evanghelişti? Noi nu cunoaştem alţi evanghelişti decât pe Matei, Marcu, Luca şi foan, dar dumneavoastră cine sunteţi?" ,JVoisuntem faptele apostolilor",* răspunse evanghelistul calm. Unii din aceştia merg în aşa numitele *lodging,* adevărate văgăuni unde

locuiesc, într-o singură încăpere mică o mulţime din cei mai stricaţi oameni din periferia londoneză. Pentru un asemenea lucru se cere: nervi de oţel şi inima plină de îndurare.
Activitatea lui Spurgeon stimulase pe mulţi dintre membrii comunităţii sale să înjghebeze mici societăţi, puse sub conducerea lui. Astfel, unul întemeie o societate pentru orbi. în anul 1876 această societate îşi construi un imobil propriu, în care se dădea în fiecare duminică un ceai şi se ţinea un serviciu divin pentru orbi, iar pentru copiii orbi, şcoală
116
duminicală. în anul următor, numărul participanţilor se ridică la 200.
Două societăţi de tractate se ocupau cu împărţirea predicilor lui Spurgeon. Fiecare membru al uneia din aceste societăţi, împărţea în fiecare săptămână, în 30 - 40 case din Londra, câte o predică tipărită, pe care o schimba în săptămâna viitoare cu o altă predică tipărită. Cealaltă societate de tractate expedia predicile lui Spurgeon în cele 17 provincii ale Angliei.
în subsolul Tabernacolului funcţiona o şcoală duminicală cu 1 500 de copii şi 105 învăţători, iar alte 10 şcoli duminicale, cu 5 853 de copii şi 500 de învăţători stăteau în legătură strânsă cu şcoala din Tabernacol. Afară de şcoala duminicală mai funcţionau alte clase de studiu biblic pentru tinerii care activau voluntar în lucrul Domnului, căci Spurgeon nu voia ca aceştia, de atâta învăţătură pe care o dădeau altora, să uite ei singuri de a învăţa. Dar aceste clase erau deschise şi pentru alţi tineri, întotdeauna aceste studii biblice se încheiau prin ceai, ceea ce dădea studiului un caracter de reuniune amicală. Mai funcţionau asemenea clase pentru femei şi fete, vizitate de 5 - 700 persoane. Femei predicând nu era pe placul lui Spurgeon, căci. *„oricât de mult bine ar putea aduce predica unei femei, pentru ea personal însemna o scădere".* Preţuia însă misiunea femeii printre femei. Mai erau 3 societăţi de femei, care coseau haine şi rufe pentru săraci şi le împărţeau ajutoare.
Chiar dacă Spurgeon activa diferit în toate aceste societăţi, totuşi ele îi cereau sfat şi sprijin material, şi ţineau să-1 aibă în mijlocul lor la anualele *teameeting.* Nici o societate nu era lipsită de un *tea meeting.* Cu această ocazie se strângeau bani, prin vânzarea biletelor de intrare şi apoi trezea interes pentru mulţi străini. La aceste *meeting,* Spurgeon n-avea numai datoria să bea ceai, să-şi dea contribuţia bănească, să asculte rapoartele, să vorbească, ci trebuia să meargă pe la fiecare vizitator şi să-i strângă mâna. Mulţimea şcolilor duminicale, şcolilor de copii zdrenţăroşi, societăţilor de femei, societăţilor de evanghelizare, a activităţilor
117
L
de răspândire de tractate, de studiu biblic şi de binefaceri de tot felul, abia pot fi înşirate. Spurgeon cheltuia anual pentru toate aceste organizaţii, importanta sumă de 20 000 lire sterline. Un duhovnic al bisericii de Stat scrise într-o revistă oficială: *„JBu aş putea sta în biserică până ce aş încremeni sau aş adormi, fără ca cineva să-mi dea măcar 5 bani pentru Dumnezeu; Spurgeon însă, doar spune că va fila o oră anumită în Tabernacol, pentru a lua în primire banii pe care voiesc să-i dăruiască binevoitorii lucrului lui Dumnezeu, şi oamenii sunt atât de zeloşi să dăruiască, încât stau cu grămada înaintea uşii, cu mult înainte de ora hotărâtă."* Despre dărnicie, Spurgeon spune: *„JS un principiu greşit să atragi oamenii spunând că nu se face colectă. Dacă poporul primeşte într-adevăr ceva bun din cele spirituale, egata să dăruiască oricât. Ei nu sunt mântuiţi dacă nu sunt mântuiţi de zgârcenie, căci aceasta esterădădna tuturor relelor."* Asupra zgârceniei, Spurgeon vărsa cea mai concentrată leşie a umorului său. Despre „creştinii" care nu dăruiesc, el spune: *„JEiau un fel de credinţământuitoare, care dacă nu le mântuieşte sufletul, le salvează cel puţin banii."* Principiul său era: *„Celpuţin a zecea parte aparţine Domnului",* şi el, personal, dăruia în chipul cel mai liber, întregul său salariu de predicator şi mai mult decât atât, din veniturile scrierilor sale. Peste 50 de comunităţi noi luară fiinţă numai în Londra, în timpul vieţii sale, în urma lucrului pe care îl făcură studenţii seminarului său, şi alte comunităţi, care trăgeau să moară, fură trezite la o viaţă înfloritoare. E interesant de cunoscut părerea lui Spurgeon despre activitatea comunităţii sale în raport cu celelalte comunităţi din Londra. El era convins că un pescar bun nu va putea sta niciodată acasă,

aşteptând peştii să vină la el, ci va arunca mreaja în adâncimea apei, acolo unde presupune că sunt mulţi peşti. Spurgeon n-a încercat niciodată să pescuiască peştii altora şi el spune despre acei predicatori, care umblă să pescuiască pentru comunitatea lor pe membrii credincioşi ai altor comunităţi: *Aceştia nu sunt pescari, ci piraţi; pentru mine ar fi o ruşine cumplită, dacă s-ar putea spune despre comunitatea mea: «Comunitatea acestui predicator este alcătuită din membrii furaţi din alte comunităţi.» Sunt atâţia oameni, care stau departe de împărăţia lui Dumnezeu şi rătăcesc în bezna păcatelor, încât câştigarea lor pentru Cristos constituie pentru mine o muncă neîntreruptă şi plăcută totodată. "* Statul său major era compus din 10 diaconi şi 30 de bătrâni. în fruntea lor se afla fratele său, cel mai preţios ajutor. Veneau apoi cei 10 diaconi, care aveau îndatorirea să ajute pe săraci, să administreze finanţele şi averea bisericii, precum şi să îngrijească de ordine la serviciile divine. Lucrul era repartizat între ei. Cei 30 de bătrâni avea supravegherea spirituală a membrilor. Ei vizitau pe cei bolnavi, cercetau pe membrii noi, înainte de a fi cercetaţi de păstor, exercitau disciplina spirituală alături de predicator*., Jiu merg înaintea tuturor, înfruntând valurile, daramîn urmamea oputeremare, care mă împinge înainte şi lucrează puternic prin unul şi altul, prin voi toţi."* Despre comitetele care nu fac altă treabă decât vorbărie goală, el spune: *prefer comitetul compus din trei membri, dintre care doi sunt bolnavi."* Spurgeon singur îndeplinea lucrul pe care abia îl puteau face câţiva oameni şi - ceea ce este mai greu decât a lucra singur - el se pricepea să înflăcăreze pe alţii şi să pună în fiecare loc, omul corespunzător. El îi stimula prin exemplul şi cuvântul său la lucru, apoi le acorda toată încrederea. Fiecărui colaborator, oricât de neînsemnat ar fi fost, îi acorda cea mai mare independenţă în lucru, atâta vreme cât nu afecta buna rânduială. Nu considera nici o clipă că ar fi avut menirea să *„stăpânească peste sclavi".* El spuse: „ *Vrem să formăm bărbaţi!"* şi, cum nu-i plăcuse să fie dus de nas sau ţinut sub tutelă, nu aplicase nici altora această metodă dezgustătoare, ci îşi formase o armată, care ţinea la el ca armata franceză la „micul Caporal". Această armată de colaboratori mergea înainte şi cucerea terenuri noi, chiar în timpul absenţei sale din mijlocul lor. Cineva îl numise *„cel mai mare autocrat".* Poate că a avut
119
dreptate; însă geniul său de conducător îi dădea acest drept, căci din personalitatea sa gigantică pornea acea influenţă faţă de care nu te puteai împotrivi, şi care te conducea fără să-ţi poruncească. El era în adevăr ceea ce spune Papa despre sine: *„servul servilor lui Dumnezeu".* Aşa cum sărise odată dinaintea mesei cu Cina Domnului, pentru a oferi unei bătrâne, care venise târziu şi nu mai găsise loc, scaunul său propriu de pe platformă, aşa era el gata să servească pe toţi cu devotament, ocupându-se cu toată dragostea, de la cel mai bătrân diacon până la cel mai mic băiat din orfelinat. *„One, dearer than life", „Unul, care ne este mai scump decât viaţa "* îl numise unul din foştii săi studenţi. Odată, Spurgeon spusese unui student seminarist un cuvânt aspru de dojana; acesta răspunse: *„Bine, probabil că aveţi dreptate, însă vreau să vă spun pentru dumneavoastră sunt gata să mor oricând. " „O, atunci regret că am fost atât de aspru, darai meritat, nu-iaşa?"* Celălalt surâse, îi strânse mâna călduros şi diferendul se termină. Când se ivea o contrazicere în sfatul frăţesc, Spurgeon era primul care ceda: *„Bine, vom face cum spui dumneata."* De multe ori se întâmpla să revină contrazicătorul: *„O, nu, n-am vrut tocmai astfel."* în acest sistem de autocraţie constituţională, toţi se simţeau bine şi colaborau din răsputeri. Era omul binecuvântat, care sfinţea locul. El singur se exprimase: *„Când unul sau doi erau agitaţi, căutam să dau în lături piatra de poticnire; astfel restabileam armonia. Una din convingerile mele este să cedezi până la extrem, când nu intră în discuţie un principiu. Dorinţa şi ambiţia inimii mele este să nu bănuiesc pe nimeni, să nu gândesc rău cu privire la nimeni. Numai iubirea este puterea, toate celelalte sunt doar: căldură şi slăbiciune. Experienţa mea este că oamenii nu sunt atât de răi cât sunt arătaţi şi că bărbaţii creştini au mai multe virtuţidecâtlise admite. Ar trebui să priveşti întotdeauna latura bună a oricărui om, zicându-ţi: «Omul acesta are un colţ imperfect, dacă l-aş pune la acest lucru va fi multora o poticnire; îl voiajutaîn altă sferă de activitate. Acolo i se vor vedea*
120
însuşirile sale nobile.» Aşa am procedat întotdeauna şi când îmi arunc privirea asupra funcţionarilor, lucrătorilor, ajutoarelor mele, sunt foarte mulţumit. Cel mai bun lucru este că Duhul Sfânt ne-a socotit destoinici a lucra în via Lui şi că am rămas credincioşi în serviciul învăţătorului nostru. Aceasta este cea mai importantă legătură a cooperării noastre, din prima zi şi până azi. Serviciul nostru pentru Domnul

ne-a topit într-o singură masă, ne-a făcut să fim una."

11
ZILE DE SfIRBfITOfIRE, fINI DE LUPTfI

în viaţa lui Spurgeon, care s-a scurs aproape uniform, doi ani ies în evidenţă în chip deosebit: anul 1879 în care a sărbătorit jubileul de 25 de ani de activitate şi anul 1884, în care şi-a serbat a 50-a aniversare a naşterii sale. în ambele cazuri, atât membrii comunităţii sale, cât şi numeroşii lui prieteni de pretutindeni, s-au pregătit să sărbătorească aceste evenimente rare cu un fast deosebit. Era şi natural să fie aşa. Ce deosebire între comunitatea mică şi dezbinată din New-Park-Street de acum 25 ani şi cei 5 000 de membri înscrişi în comunitatea Tabernacolului! Spurgeon singur primise în comunitatea sa peste 10 000 de membri. Şi activitatea lui nu se mărginea numai la comunitatea lui, căci, prin predicile sale, prin înrâurirea sa asupra altor predicatori şi cu deosebire prin predicatorii care ieşeau din seminar formaţi de el, Spurgeon influenţase înviorător şi înflăcărător asupra întregului cult baptist din Anglia. în 25 de ani ai activităţii sale, numărul baptiştilor se ridică de la 85 245 la 276 348 de membri. în aceeaşi măsură crescu şi numărul învăţătorilor şi elevilor şcolilor duminicale.

Sărbătoarea începu printr-o predică, pe care o ţinu Spurgeon, duminică seara, 18 mai 1879. A doua zi, luni, avu loc o masă pentru 700 dintre cei mai săraci membri ai comunităţii sale, iar seara se ţinu o adunare în Tabernacol, înţesată de popor, cu un

program compus din cuvântări şi cântări. Dăm câteva fragmente din cuvântarea lui Spurgeon:

„în seara aceasta, sunt atât deplin de mulţumire, încât, aş dori mai bine să tac, decât să vorbesc, dacă n-ar fi unele lucruri care merită a fi spuse. Această seară este o seară excepţională şi veţi ierta dacă adunarea de astăzi va ţine mai mult decât cele obişnuite. Ne-au trebuit 25 de ani să ajungem în seara zilei de astăzi, şi acum trebuie s-o folosim cât putem de bine.

Vă puteţi închipui emoţia pe care o simt azi, când după 25 de ani de activitate vă sunt atât de îndatorat pentru preţioasa voastră colaborare şi, îndeosebi, pentru marele cadou ce v-aţi propus a mi-1 face în amintirea acestei sărbători. Am aflat că suma ce urmează a mi se dărui ar fi de 6 238 lire sterline, un dar făcut voluntar, obştesc şi cu toată dragostea întregii comunităţi. Era o râvnă generală, fiecare voind să-şi aducă darul, fie sărac sau bogat, tânăr sau bătrân. N-am bănuit că s-ar putea strânge o sumă atât de frumoasă şi totuşi, când îmi amintesc de nenumăratele dovezi ale dragostei voastre, pe care mi le-aţi arătat până acum, nu mai am motiv de uimire. Şi de data asta v-aţi arătat aşa cum sunteţi întotdeauna. în ultimul timp, după cum ştiţi, am fost suferind în pat, în vreme ce voi aduceaţi la îndeplinire această faptă a dragostei voastre, al cărei spirit m-a ridicat din deznădejde. Dumnezeu, pe care-L servesc, să vă binecuvinteze înmiit, pentru acest semn al iubirii şi bunătăţii voastre, pe care mi-o arătaţi - ştiu - pentru Numele lui Cristos.

Acum, însă, am ajuns la o parte destul de critică a cuvântării mele: trebuie să vorbesc despre mine. Cu toate că numai proştii se laudă, sunt silit a vorbi pentru onoarea Domnului meu. Ceea cea făcut El, prin umilul meu serviciu, nu se limitează la acest loc; ceea ce cunoaştem noi aici nu este nici a mia parte din întrega lucrare care a fost săvârşită; influenţa predicilor şi a altor lucrări nu se mărgineşte la voi. Nu, abia dacă există un loc pe pământ unde se vorbeşte limba noastră maternă, pe care sănu-1fiatins Cuvântul lui Dumnezeu, aşa cum se predică în

acest local. în tufişurile Australiei, în pădurile seculare ale Americii, la Capul Bunei Speranţe, în oraşele Indiei, am în momentul acesta sute de cititori şi mulţi dintr-înşii au fost aduşi la Cristos prin predicile mele.

Pentru lucrul acesta nu mi se cu vine nici o laudă, ci trebuie să spun, împreună cu apostolulPavel: «Dacă vestesc Evanghelia, nu este pentru mine o pricină de laudă, căcitrebuie s-o vestesc; şi vai de mine, dacă nu vestesc Evanghelia!» N-aş putea trăi fără să predic Evanghelia. Dacă cineva are de vestit o altă veste dumnezeiască afară de Evanghelia lui Cristos, s-o facă; cum însă eu nu cunosc alta, care ar fi măcar a suta parte mai bună; nimic altceva care întăreşte şi mângâie sentimentul meu, nimic mai bun, care poate săvârşi atâtea minuni în inima şi viaţa omului, trebuie să vestesc vechiul adevăr atâta vreme cât mi se

mişcă limba. Trebuie să predic şi de aceea nu pretind laudă pentru un lucru care-mi este tot atât de necesar ca şi respiraţia.
Toate câte le-am făcut au fost săvârşite sub imperiul necesităţii. Acum 25 de ani am venit în adunarea din New-Park-Street ca predicatorul vostru. Nu v-am căutat, nu v-am dorit, nu v-am ales şi totuşi, nimeni nu poate tăgădui că trebuia să vin la voi, când mi se prezentase perspectiva unei activităţi binecuvântate. Cine s-ar fi împotrivit să intre, când se deschidea înaintea lui uşa, atât de larg? Cu ce eram vino vat că adunarea devenise repede neîncăpătoare? Apoi, trecurăm în sala Exeter, pe care am umplut-o. Unii m-au lăudat, că adusesem moda de a predica Evanghelia în asemenea localuri publice, dar aşa ceva nici nu mi-a trecut prin minte. Noi am mers în sala Exeter, pentru că nu mai aveam loc. între timp, construirăm Tabernacolul, căci trebuia un local propriu comunităţii noastre, pentru a ne continua lucrarea. Noi am fost siliţi a construi, pentru că nu găseam un local mai potrivit de cumpărat, şi a trebuit să plătim ultimul ban la timp, pentru că eu nu puteam trăi o zi, ştiindu-mă împovărat de datorii.
124
Seminarul a luat fiinţă, pentru că unii tineri începură să predice Evanghelia, şi câţiva dintre aceştia s-au expus blamului public. Tinerii voiau să predice cu orice preţ, fie că aveau sau nu pregătirea necesară, şi noi nu voiam să se spună despre tinerii noştri că vorbesc prostii autentice. Şi atunci, ne-am gândit că dacă ei trebuie să predice, se cuvine a le da ocazia să în veţe a predica bine. Astfel luă fiinţă seminarul, şi Dumnezeu mi-a trimis tineri buni şi mijloace îndestulătoare pentru a putea duce la bun sfârşit lucrarea începută.
Când o văduvă credincioasă îmi scrise anonim că a destinat 20 000 lire sterline pentru construirea unui orfelinat, care om, cu mintea sănătoasă, ar ă putut proceda alt fel, decât să primească această ofertaşi să construiască orfelinatul?Pentru că eram cu mintea întreagă şi mai aveam şi o inimă sensibilă, n-am putut face altfel, decât a mă îngriji de micii şi drăgălaşii noştri orfani. Astfel, am fost împins mereu din spate, dar nu aşa ci mereu am fost împins de sus, tot înainte, de o influenţă mare, fiind purtat cu buna mea voinţă de torentul ei. Cred că niciodată, eu personal, n-am plănuit dinainte ceva; toate s-au format de la sine. N-am vâslit împotriva providenţei divine ci barca mea a plutit mai departe, purtată de curentul pe care nu l-am format eu, căruia însă m-am predat cu încredere. Absolut în nimic nu-mi pot însuşi cea mai mică laudă, căci, repet: trebuia să le fac, da, vai mie dacă nu aş fi servit astfel pe Domnul!
Aceeaşi necesitate imperioasă a creat şi întreţinut casa de bătrâni, societatea de colportaj şi de evanghelizare. Nici nu s-ar fi putut altfel; nu era nevoie de făurirea unor planuri - trebuia să execut. Afară de asta, prietenii mei simt marea obligaţiea recu-noaştecă, dacăpoatefi vorba de vreo laudă, ea se cuvine acelor binefăcători anonimi, care servesc în taină pe Dumnezeu. Regret cănupot evita amintirea numelui meu în public, şi sunt gelos pe aceia care au făcut mult bine pe ascuns, şi nu îngăduie ca numele lor să fie cât de puţin amintit. Nu vreau să mă împodobesc cu penele altora, de aceea dau cuvenita cinste acelora,
125
cărora lise cuvine cinste, iar pentru mine opresc numai meritul de a fi condus faptele mari ale altora. Am fost un simplu canal, prin care s-au scurs faptele marilor binefăcători anonimi. Dacă putem vorbi noi, sărmani muritori despre laudă, atunci ea se cuvine acestor colaboratori tainici ai împărăţiei lui Dumnezeu. Şi aici, în jurul meu, se află toţi colaboratorii mei preţioşi, cărora le sunt din inimă recunoscător căn-a trebuit niciodată să-i împing la lucru. Era suficient să amintesc doar că ar trebui făcut cutare lucru şi, imediat, ei au făcut lucrul din răsputeri, cât au putut de bine. Nu ştiu dacă fără mine ar fi făcut atât de mult, dar ştiu sigur că eu fără ei n-aş fi a vut atâta succes. Se cuvine a mulţumi lui Dumnezeu, care trezeşte ajutoare binevoitoare, pentru lucrul căruia voi v-aţi consacrat cu toţii.
Iertaţi-mă, dacă spun că o conducere care durează de 25 de ani într-o comunitate atât de mare, nu poate fi lipsită de greutăţi. Nu cred că mulţi dintre voi mă cunosc într-adevăr; nici eu încă nu mă cunosc pe mine. Nu-i lucru uşor să predici unei asemenea comunităţi mari, 25 de ani în şir, de câteva ori pe săptămână, unul şi acelaşi adevăr evanghelistic, în forme mereu noi şi nerepetate. Mă costă multă muncă şi grijă până găsesc tema potrivită de care să poată fi cuprins sufletul meu.
în privinţa în văţătorilorşi orânduielilor, n-am fost niciodată în dezacord. Uneori, îmi venea la ureche un zvon, că unul sau altul dintre fraţii noştri au păreri eretice în anumite chestiuni, dar, sau zvonul rămânea zvon, sau se adeverea abia după ce rătăcitul prefera să-şi găsească în altă parte cuibul. Niciodată n-am

ţinut de datoria mea, aşa cum gonesc, miros şi momesc copoii vânatul, să iscodesc pe fiecare, care are o altă părere, poate chiar ciudată. Astfel, nu ne-am pierdut vremea în certuri, ci, deviza noastră este: „Un Domn, o credinţă, un botez, " şi în această unitate, noi ţinem tare unul de altul. Cu membrii comunităţii n-am avut aşa multe greutăţi. Fireşte, se vârau între noi şi făţarnici, dar ei ne-au părăsit, sau ne-am scuturat de dânşii, căci ei nu ne-au aparţinut niciodată şi au adus ruşine Numelui

126

luiIsus. Când privesc însă la evlavia, consacrarea, facerile de bine şi viaţa curată pe care o duce numărul mare de membri ai comunităţii noastre, trebuie să preamăresc Numele Domnului, care a lucrat prin Duhul Sfânt atât de puternic în noi. Uneori, poate s-au ivit deosebiri în chestiuni de importanţă secundară, dar ele n-au putut tulbura niciodată unitatea noastră. Iubirea către mine a fost totdeauna cordială şi sinceră, şi sunt tratat cu mai mult respect decât pretind. Dau întotdeauna la o parte piatra de poticnire, şi astfel menţin armonia frăţească. în sânul bisericii n-am făcut niciodată politică religioasă şi între noi n-avem legi. Fiecare caz îl tratăm după particularitatea lui specifică şi după legea iubirii, şi mi-am impus să cedez până la extrem, când nu sunt în joc principiile credinţei creştine. Biserica lui Dumnezeu este încă departe de a fi desăvârşită; altfel n-ar a vea nevoie de noi, predicatorii. Dar când merg în mijlocul membrilor, încerc să întorc partea lor luminoasă în sus şi să folosesc însuşirile lor cele mai bune, pentru o cooperare binecu vântată. Negustorii buni expun în aşa fel mărfurile în vitrină, ca ele să fie văzute din partea lor cea mai bună şi frumoasă. Ceea ce în comerţ s-a dovedit a fi un adevăr neîndoielnic, merită să fie aplicat şi în cele spirituale. Fiecare om trebuie privit din latura sa bună, şi această latură trebuie exploatată ca să producă lucruri bune. Pentru fiecare loc un om potrivit, acesta e principiul meu de lucru."

întrerupem, pentru moment, cuvântarea lui Spurgeon, pentru a sublinia că situaţia ideală în care să găseau membrii comunităţii din Tabernacol, atât unii faţă de alţii, cât şi toţi faţă de predicator, se datora covârşitoarei personalităţi a marelui predicator, care întrunea în fiinţa sa, cele mai alese calităţi ale unui adevărat păstor, ales în chip deosebit de Dumnezeu. Numai astfel se pot explica legăturile strânse dintre comunitate şi predicator, minunatele realizări pentru împărăţia lui Dumnezeu din partea comunităţii şi viaţa creştină care domnea aici în gradul cel mai ideal. Despre o ceartă dintr-o comunitate baptistă, care

127

ajunsese aproape de dezbinare, Spurgeon se exprimase: *‚Mă tem că au întristat Duhul Sfânt, încât i-a părăsit. Organizaţia bisericii noastre baptiste devine cea mai rea posibilă, dacă lipseşte Duhul lui Dumnezeu, darea este cea mai bună posibilă, dacă ne lăsăm conduşi şi stăpâniţi de Duhul lui Dumnezeu. Organizaţia bisericii baptiste n-a fost niciodată înţeleasă fără de influenţa şi cooperarea Duhului lui Dumnezeu, şi dacă El nu este în mijlocul nostru, se poate naşte numai zăpăceală şi nenorocire."* Când Spurgeon a fost întrebat de motivul acelei certe, spuse: *„Predicatorul credea că cea mai importantă personalitate din univers, afară de Cel Atotputernic, ar fi el; unul din bătrânii comunităţii era de părere contrară. "*

Să revenim la cuvântarea lui Spurgeon. El lămuri comunităţii de ce, cu toată dorinţa prietenilor săi, nu înţelege să întrebuinţeze pentru folosul său darul ce i se prezintă, ci îl donează casei de bătrâni. Primind, ca amintire, un ceasornic de bronz pentru birou, spune: *‚^Acest ceasornic va sta pe masa mea de lucru şi mă voi bucura de fiecare dată, când îmi voi aminti de voi datorită lui. E o podoabă preţioasă."* Apoi descrie atitudinea sa faţă de bunurile pământeşti: *‚JVu sunt bogat. Uneori îmi doresc bogăţie, pentru a face mult bine cu dânsa. Care au fost veniturile mele în ultimii ani? Ele au îndestulat nevoile mele, dar de ani de zile am dăruit leafa mea şi uneori mai mult, pentru lucrul lui Dumnezeu. Ce-mi rămâne după ce-am dat contribuţia pentru operele sfinte, nu este atât, ca cineva să mă poată invidia. Dar nu e vina voastră, ci e bucuria mea a proceda astfel. Isus este un stăpân darnic şi dacă cineva întreabă: «îl serveşte Spurgeon gratis pe Domnul?» Spurgeon răspunde: «Nu, el primeşte o plată înmiită şi găseşte minunat a fi în slujba lui Dumnezeu.» Cine vrea să servească pe Domnul Isus în chipul acesta sau în alt chip mai bun va găsi prilejuri minunate, de dimineaţa până în noapte târziu să lucreze şi să dăruiască, găsindu-şi fericirea în a face pe alţii fericiţi şi a uşura grijile altora prin participarea lui activă.*

128

Când am venit la Londra, am găsit oameni buni, care au dispărut rând pe rând, şi a apărut o generaţie

nouă de oameni credincioşi. Mă bucur a vedea ridicându-se o generaţie tânără: viitorul nostru. Cred că nu greşesc când spun că am în jurul meu cei mai aleşi bărbaţi. Nu-mi pot dori prieteni mai buni, ajutoare mai credincioase, lucrători mai plini de râvnă, decât aceia pe care îi am în toate compartimentele lucrării noastre. De aceea, voiam a mulţumi lui Dumnezeu pentru necontenita creştere pe care ne-o dă, pentru a asigura progresul lucrului Său. Nu vrem să ne înşelăm cu gândul că vreunul dintre noi - fie predicator, diacon sau bătrân - s-ar crede indispensabil pentru lucrul măreţ al lui Dumnezeu. Mă bucur că fiii membrilor noştri bogaţi nu trec la alte biserici, ci rămân credincioşi bisericii noastre şi nu se ruşinează a fi baptişti. Aş dori să spun multe lucruri despre fratelemeu, care îmi este un preţios ajutor şi aş voi să numesc pe fiecare diacon pe nume, dar nimeni n-are nevoie de certificat din partea mea, mulţumirea fiind săpată adânc în inima mea. Noi toţi suntem un singur trup şi avem nevoie unul de altul. Toţi suntem membrii unui singur trup şi a vem nevoie unul de altul. într-o măsură oarecare, eu sunth'mba trupului, şi nu vă pot spune vouă, care sunteţi urechea ce ascultă, mâna ce dăruieşte sau ochiul ce supraveghează: «N-am nevoie de voi.» Chiar către cei întristaţi, care sunt picioarele obosite, n-aş putea spune: «Nu-mi trebuiţi!» Fraţilor, eu am nevoie de voi. De rugăciunea, lucrul şi iubirea voastră. Când avem pe Domnul cu noi, vom vedea lucruri mai mari ca acestea. Greutăţile vor dispare şi se vor face minuni, dacă avem credinţă în Dumnezeu şi râvnă pentru onoarea Lui. înfig din nou, ceva mai departe, steagul în ţara vrăjmaşului, şi cu mulţumire pentru trecut, cu bucurie pentru prezent şi speranţă pentru viitor, strig copiilor lui Israel: «Mergeţi înainte!» La sfârşitul acestor 25 de ani, mărturisim că toată cinstea şi lauda se cuvine măreţului Dumnezeu.

Iubirea voastră îmi pare o poezie. Voi continua să fac ce am maifăcut, anume, a văiubi pe voi şi pe Domnul meu din

toată inima, în măsura în care voi primi puterea harului Său. Voi continua să predic pe Isus şi Evanghelia Lui, şi puteţi fi siguri că nu voi încerca să predic altceva, căci pentru mine este valabil acest principiu: Cristos sau nimic. Voi fi pierdut şi proviziile vor dispare, dacă în predica mea nu va fi Cristos. Tot succesul meu îl datorez numai şi numai Evangheliei pe care o predic. Citesc deseori criticile amicilor noştri americani: «Nu-imare orator; noi a vem în America, o duzină de predicatori mai mari decât Spurgeon; dar este ştiut de toată lumea că el predică Evanghelia în aşa fel, cum anumiţi bărbaţi renumiţi de ai noştri nu o pot predica.» îmi dau osteneala să predic astfel Evanghelia, încât să satur sufletele flămânde, cu învăţătura despre îndurarea lui Dumnezeu, pe care oamenii o primesc cu toată inima şi astfel se adună cu bucurie în jurul steagului nostru." Sărbătoarea din 1879 a fost prăznuită în cercul comunităţii din Tabernacol, însă a 50-a aniversare a naşterii sale luă proporţii mult mai mari. Ajunul zilei de naştere era consacrat prietenilor din sânul comunităţii. A fost o serbare rară, căci, afară de Charles Spurgeon, se aflau încă trei Spurgeon: Johan tatăl, care cu toată bătrâneţea, era încă viguros; James, fratele şi preţiosul său colaborator şi Charles junior fiul, plin de puterea tinereţii. Printre invitaţi se găsea şi Moody, vestitul evanghelist metodist, care se afla pe atunci în Anglia şi care-1 iubea foarte mult pe Spurgeon. Spicuim câteva fragmente din cuvântarea lui Spurgeon, rostită atunci: *„Sincera mea dorinţă şi rugăminte este ca fiecare parte a serbării, care va dura două zile, să servească pentru onoarea lui Dumnezeu. Mi-ar fi o permanentă întristare, atât timp cât voi trăi, dacă s-ar spune sau face ceva care ar fi împotriva gândurilor lui Dumnezeu. Nu pot spune cât de sinceri şi iubitori sunteţi, dar a vem nevoie de binecu vân-tarea lui Dumnezeu, altfel facem mai mult rău decât bine. Datorez binecuvântarea pe care am primit-o, numai harului lui Dumnezeu şi lucrării Duhului Sfânt. N-am predicat niciodată, fără să nu mă fi sprijinit complet pe Duhul Sfânt. Am pus*

multă greutate pe puterea rugăciunii. N-am început, n-am continuat, n-am terminat nimic, Iară de rugăciune. întotdeauna eram cufundaţi pe de-a-ntregul în rugăciune. Marea învăţătură despre moartea lui Cristos în locul nostru, care formează baza oricărei alte în văţături creştine, aţi auzit-o iar şi iarăşi, încât aţi cuprins-o. N-o părăsiţiniciodată. Le-aş spune tuturor predicatorilor care se simt slabi în predicarea acestei în văţături: «Predicaţi mai mult despre Cristos şi predicaţi mai lămurit.» Predicaţi masiv mărturia simplă a nesfârşitei dragoste a lui Dumnezeu faţă de oameni, căci acest fel de predică duce la mântuire şi

*durează până va reveni Cristos... Vă mulţumesc, fraţii mei, pentru iubirea ce mi-o arătaţi, dar eu datorez şi această iubire numai predicării Evangheliei. Nu cred că învăţătura uscată, moartă, a unor predicatori, să poată trezi în inimile oamenilor vreodată asemenea iubire şi participare, ca aceea trezită în voi de Evanghelia pe care v-o predic. Nu prea găsesc în mine motivul pentru care să mă iubiţi atât de mult. N-am trecut vreodată drumul ca să mă aud predicând. Dar, încetez a mai spune ceva în această chestiune, căci soţia mea e de faţă. Eu mă judec altfel decât mă judecă ea şi mă judecaţi voi. Vă amintiţi de tabloul apărut în revista Punch * despre perechea tânără, care cumpărase un ceainic minunat de frumos? Femeia spuse: «Ah, cât de frumos e ceainicul[1].» şi bărbatul spuse: «Da, nici nu ştiu cum trebuie să trăim pentru a fi demni de un asemenea ceainic frumos». Acesta era idealul lor; dar idealul care îl puneţi voi în faţa mea, prin părerea şi judecata bună pe care o exprimaţi faţă de mine, trebuie să încerc a-1 realiza, căci omul care a încetat să fie din ce în ce mai bun a încetat a fi bun."*

După ce se citi o adresă, Spurgeon prezintă pe ceilalţi vorbitori, întâi veni bătrânul tată şi Spurgeon spuse: *„JVu se poate spune despre mine că sunt bătrân, când am un tată încă atât de tânăr." lai* după cuvântarea tatălui adăugă: *„Ce-idrept, numi*

* Revistă engleză umoristă.

l-am ales de tată, dar, dacă aş fi avut libertatea să aleg, n-aş fi ales pe un altul. Dumnezeu să-1 binecuvinteze în bătrâneţele sale! Şi acum vine rândul fratelui meu. Dacă există un om bun pe pământ, atunci acesta este cu siguranţă fratele meu. Pentru mine, el este un dar deosebit din mâna lui Dumnezeu. Nici un om pe lume n-are un frate mai bun ca al meu, sau dacă are, atunci să strige: «Aleluia!»" După fratele, veni rândul fiului său Charles, care vorbi totodată şi în numele fratelui absent, apoi Spurgeon spuse: *„Acum aveţi destul din partea noastră. Aş dori să aud ceva din partea celorlalţi copii, din partea seminariştilor mei. "* Vorbi un fost seminarist, care lucra printre săracii din Londra.

în seara zilei de naştere, avu loc o nouă serbare, prezidată de lordul Shaftesbury, care rosti o cuvântare pentru prietenul său. Serbările anilor 1879 şi 1884 au fost cele mai luminoase zile din viaţa lui Spurgeon, după care urmă un şir de ani de lupte grele şi suferinţe.

La a 50-a aniversare a naşterii lui Spurgeon, vorbise şi pastorul Stanford în numele Uniunii Baptiste din Anglia, scoţând în relief marea personalitate, influenţa lui şi a seminariştilor săi asupra bisericii baptiste engleze şi-1 asigură pe sărbătorit că iubirea pentru vechea Evanghelie creşte tot mai mult. Totuşi, chiar pe atunci începu să se lăţească, tot mai mult, o nouă teologie liberală, care pricinuise lui Spurgeon atâtea lupte arzătoare, în Uniunea baptistă engleză se găseau predicatori de diferite nuanţe: unii care se aflau alături de Spurgeon, la extrema dreaptă conservatoare, alţii cu o orientare destul de liberală în materie dogmatică, iar alţii care încercau să mijlocească între cele două extreme. între timp, viaţa spirituală în comunităţi scădea tot mai mult şi Spurgeon se pregăti de luptă.

în toamna anului 1887, el scrise în revista sa: *„Cea mai mare lărgime a inimii faţă de aceia care sunt credincioşi Domnului Isus, dar au păreri deosebite în chestiunile de mică importanţă, este datoria tuturor creştinilor adevăraţi. Dar ce atitudine să*

a vem faţă de aceia care tăgăduiesc jertfa ispăşitoare a lui Cristos, care dispreţuiesc marele adevăr al îndreptăţirii prin dreptatea lui Cristos ?A ceştia nu sunt prietenii noştri greşiţi, ci duşmanii crucii lui Cristos. E zadarnic a încerca învăluirea rătăcirii cu mantaua expresiilor dulci. în ultimul timp, unii predicatori au trecut de partea unitarianismului şi declară că între cele două părţi n-ar fi nici o deosebire, când în realitate, deosebirea e prăpăstioasă. A avea legătură cu rătăcirea bine cunoscută înseamnă a participa conştient la păcat."

Din aceste cuvinte ale lui Spurgeon se văd două laturi ale luptei sale: împotriva necredinţei însăşi şi împotriva acelora care voiau să păstreze legăturile între comunităţi şi aceia care aveau alte convingeri dogmatice, de o fundamentală deosebire, în prima săptămână din luna octombrie avu loc conferinţa Uniunii baptiste engleze, şi la 16 octombrie, cu toate durerile cumplite artritice ale braţului drept, Spurgeon ţinu o admirabilă predică despre textul: *„Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.'*

La 28 octombrie 1887, el îşi prezentă ieşirea din Uniune. Diaconii şi bătrânii îl aprobară şi comunitatea îi rămase credincioasă. Pentru că se abţinuse să influenţeze pe alţi predicatori, în special pe foştii săi elevi, el

trebui să facă pasul decisiv singur, şi abia mai târziu i se alăturară alte comunităţi. Cu toate că ieşise din Uniunea baptistă engleza, Spurgeon a rămas tot restul vieţii, până la moarte, un baptist convins şi a păstrat relaţii de prietenie cu cei mai mulţi dintre predicatorii baptişti. Toate încercările de reconciliere, făcute de Uniune, rămaseră fără nici un rezultat. Probabil, este justă observaţia făcută de o revistă elveţiană, în legătură cu acele evenimente: *„Spurgeon n-ar li păgubit nimic, dacă ar fi respirat puţină atmosferă universitară în timpul cultivării sale; n-ar îi fost atât de neînduplecat faţă de unele lucrări pe care le-a dispreţuit o viaţă întreagă ca idei modeme; multe le-arfiînţeles mai bine şi apoi ar fi judecat mai drept şi mai indulgent. Totuşi, n-a trebuit să fie astfel, şi nu vom acuza, căci, tocmai în această unilateralitate*

puternică se află mărimea şi tăria personalităţii lui Spurgeon, ea fiind oarecum condiţia activităţii sale atât de rodnice şi a succesului său uimitor."
Pentru a fi drepţi în aprecierea noastră, acel timp de luptă trebuie privit şi din cealaltă latură, şi un bărbat ca Spurgeon, n-are nevoie să fie apărat împotriva altora în paguba adevărului. Trebuie admirate credincioşia, curajul şi devotamentul său şi totuşi, trebuie admis că n-a fost întotdeauna drept faţă de adversarii săi, în focul luptei, şi că unele lucruri, pe care le-a înfierat ca adevărate căderi de la credinţă, în realitate nu meritau chiar acest nume. S-ar putea aplica acestui erou, cuvintele pe care Spurgeon le pronunţase cu privire la Luther: *„Era un bărbat, nu lipsit de orice greşeală, dar descătuşat, în chip minunat, de orice îndoială."* Niciodată Spurgeon n-a atins persoana cuiva, în toiul luptei sale. Pentru el, principiul însemna totul. Era un adversar loial. Totuşi, ieşirea lui din Uniune însemna o pagubă dureroasă pentru ambele părţi. Pentru Uniune era o pagubă ireparabilă ieşirea unei personalităţi ca Spurgeon, iar Spurgeon avea mult de suferit în această luptă, când cunoaştem ce sentimente delicate şi nobile poseda. Pe atunci, deseori era bolnav şi tot în acel timp se îmbolnăvi grav şi soţia lui, iar mama lui, pe care o iubea mult, murise. în acele ore grele, numai făgăduinţele Cuvântului lui Dumnezeu îi erau singura mângâiere. Atunci, în anul 1888, scrise: *„Carnetul de cecuri al băncii «Credinţa»".* Iată ce scrie în introducere: >r*Am început această carte în timpul când m-am aflat în cele mai groaznice lupte. De nu m-ar fi ţinut mâna lui Dumnezeu, aş fi pierit. Am îndurat multe întristări: greutăţi, suferinţe trupeşti şi sufleteşti, moartea scumpei mele mame şi boala g'ra vă a altei fiinţe, care îmi este tot atât de preţioasă ca însăşi viaţa mea. Val după val se năpusti asupră-mi. Nu scriu acestea pentru a trezi compătimirea cuiva, ci pentru a arăta cititorului că nu sunt un autor care scrie din fantezie, ci care a cunoscut furtuna mării, urgia valurilor şi furia vânturilor. în văţ a cunoaşte abia acum unele din făgăduinţele*

preţioase ale lui Iehova. Biblia îmi este acum mai preţioasă, decât câteva luni înainte. Aş vrea să mângâi inimile unora dintre servii lui Dumnezeu, prin scrisul acestor rânduri, izvorâte din adâncul inimii mele. Aş vrea să le strig în durerea lor: «Fraţilor, Dumnezeu e bun. El nu vă părăseşte niciodată; El vă trece prin toiul nevoilor. Toate ne părăsesc la un moment dat, Cuvântul Său însă niciodată!» Să mângâie Duhul Sfânt, Mângâietorul, poporul Domnului şi să-1 umple de credinţă nouă! Numai sub influenţa Lui, cea mai neînsemnată mărturie poate întări genunchiul tremurând şi mâna slăbită."
In fiecare primăvară, Spurgeon aduna în jurul său predicatorii, foştii elevi ai seminarului său, într-o conferinţă la care participau şi alţi predicatori. La 21 aprilie 1891, Spurgeon ţinu ultima cuvântare la deschidere. Era o cuvântare de proporţii, ultimul său cuvânt în marea luptă şi un fel de testament spiritual lăsat elevilor. Acea cuvântare se răspândi în zeci de mii de exemplare şi se traduse în multe limbi, chiar în toamna aceluiaşi an. *„Cea mai mare luptă din lume"* este titlul ei. După ce vorbeşte de lupta care trebuie dusă împotriva rătăcirilor şi păcatului, despre armătura luptătorului (Biblia), despre armata adevăratei biserici a lui Cristos şi despre puterea pe care o primesc luptătorii (Duhul Sfânt), încheie cu aceste admirabile cuvinte: *„Biblia este inepuizabilă. Dacă ne ţinem întotdeauna exact de textul cărţii sfinte, predica noastră va fi mereu proaspătă. O viaţă întreagă nu ne ajunge să călătorim de-a lungul ţărmului acestei ţări de lumină. în cei 40 de ani de când predic, abia am atins marginea veşmântuluiadevărurileloreterne. Cuvântul este ca şi Făuritorul său: nemăsurat. Dacă ar trebui să predicaţi veşnicia înteragă, Biblia vă va satisface nevoile unei veşnicii. Fraţilor, va avea fiecare din noi un amvon în sferele cereşti? Vom avea câte o comunitate pe o suprafaţă de milioane de kilometri? Vor fi*

vocile noastre destul de puternice să predicăm aştrilor care ne ascultă? Vom mărturisi în faţa a miriade de lumi, despre îndurarea lui Dumnezeu şi se vor uimi când vor

135

auzi despre Dumnezeu care S-a făcut om? Vom fi înconjuraţi de spirite curate, care vor întreba de misterul întrupării lui Dumnezeu şi vor căuta să-i afle înţelesul? Vor voi să asculte eonii măreaţa Evanghelie a premăritului Dumnezeu? Va istorisi fiecare dintre noi istoria vieţii sale în legătură cu iubirea pe .care a experimentat-o personal? Eu cred, cu tărie, toate aceste lucruri căci Domnulne-a răscumpărat, pentru ca domniile şi stăpânirile din locurile cereşti să cunoască azi, prin Biserică, înţelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu. Dacă lucrurile se prezintă astfel, atunci putem găsi în Biblia noastră pentru eternitate, de Secare dată, un text nou şi material suficient pentru predici şi cântări de laudă."

12

ULTIMELE ZILE 0LE LUI SPURGEON ŞI MOfIRTEfl LUI

Spurgeon petrecuse iama anului 1890 - 1891 în Mentone, de unde se înapoiase în februarie, dar numeroasele accese de boală, legate de luptele grele din ultimii ani, îi frânseră puterile. Totuşi îşi reluă ocupaţiile lui obişnuite. Ţinu cuvântarea la conferinţa predicatorilor din 21 - 24 aprilie, predică în duminica următoare, însă, când citi textul, se opri, spunând: *„JVu mai pot!"* Totuşi, predică a doua duminică de două ori, ţinu luni oră de rugăciune, marţi predica anuală în faţa învăţătorilor şcolilor duminicale, joi o predică în faţa marinarilor, vineri o cuvântare înaintea predicatorilor diverselor confesiuni, toate, în ciuda marilor dureri de cap şi slăbiciune. După ce predicase la 17 mai, de ziua pogorârii Duhului Sfânt, a contactat o răceală. După trei săptămâni, restabilit, ţinu o predică după I Sam. 30.21-25, pe care o încheie cu aceste cuvinte: *„JDepeste 40 de ani servesc pe Domnul, lăudat fie numele Său! şi n-am avut parte decât de iubire din partea Lui. Aş vrea să mai rămân alţi 40 de ani în slujba Lui, dacă va binevoi astfel. Serviciul Său înseamnă viaţă, pace, bucurie. O, de-aţi intra toţi în slujba Lui! Dumnezeu să vă ajute a vă înrola chiar azi în oastea Lui."*

Acestea sunt ultimele cuvinte pe care le-a rostit de pe platforma Tabernacolului. A vorbit rar, cu vocea frântă, sprijinit de bastonul şi scaunul său. A doua zi se duse la ţară să se recreeze. Vizită încă o dată locurile plăcute ale copilăriei sale,

137

dar nu găsi întărirea nădăjduită. Dimpotrivă, boala i se înrăutăţi în urma unei infecţii, astfel că se înapoie imediat la Londra. Mai intervenise şi o boală de rinichi. La 4 iulie starea lui se agrava într-atât, încât un medic stătu permanent la căpătâiul său în Westwood, câteva săptămâni în şir, şi aplică toată cunoştinţa lui medicală, pentru a salva viaţa marelui bărbat.

în vreme ce medicii pământeşti îşi făceau datoria, nenumăraţi creştini se îndreptară în lumea întreagă către marele Medic ceresc, implorând păstrarea vieţii ce le era atât de scumpă, în Tabernacol, se adunaseră mii de oameni - nu pentru o oră de rugăciune, ci pentru zile de rugăciuni, şi câteva săptămâni se ţinură zilnic câte 2 sau 3 ore de rugăciuni, la care participară, în afară de membrii comunităţii, şi nenumăraţi duhovnici şi misionari din alte confesiuni creştine. Mulţi dintre aceia care se înstrăinară de Spurgeon în anii de luptă, se rugau acum din toată inima pentru însănătoşirea lui. Unul dintre cei mai însemnaţi adversari ai lui din Uniune, Dr. John Clifford, scrise în timpul bolii lui Spurgeon: *„în cea mai sinceră participare, se adună întreaga biserică creştinăm jurul răbdătorului suferind din Westwood şi neîncetat se ridică rugăciuni pentru însănătoşirea lui. în sute de adunări, din lumea în care se vorbeşte limba patriei noastre şi-n alte ţări străine, credincioşii înalţă rugăciuni fierbinţi pentru restabilirea lui. Copiii întreabă dimineaţa mai întâi despre mersul sănătăţii sale şi puternicii zilei îi trimit dovezi de simpatie. Oameni care nu aparţin nici unei biserici, se interesează cu încordare de buletinul medical şi salută cu bucurie fiecare semn de îndreptare. Rar, poate niciodată, nu s-a văzut o simpatie mai sinceră, un interes mai general pentru un bolnav, ca acum, pentru vestitul predicator al Tabernacolului... Ce dovadă pentru meritul real al acestui bărbat, pentru credinţa neţărmurită a oamenilor în sinceritatea lui, pentru admiraţia necurmată faţă de darul său neîntrecut de predicator. El a câştigat inima poporului, şi o mai păstrează încă. Biruinţa lui e completă."*

138

La Westwood sosiră scrisori şi telegrame trimise de oameni aparţinând tuturor categoriilor sociale.

Miniştrii, oamenii politici, lorzii, arhiepiscopul bisericii de Stat, episcopi şi duhovnici însemnaţi din toate confesiunile, trimiseră scrisori sau telegrame de simpatie. Prinţul de Wales se interesă de asemenea de starea lui Spurgeon.
în fine, la 20 octombrie, Spurgeon se restabili într-atât că putu să plece la Mentone însoţit de soţia lui, de fratele şi soţia acestuia, şi de credinciosul său secretar, J. W. Harrald. Amicii lui plătiră un vagon-salon până la Mentone, pentru a putea face călătoria în condiţii cât mai bune. Ajuns în Mentone, Spurgeon, simţindu-se mai bine, se crezu pe drumul restabilirii. Cum nu era omul obosit de viaţă şi de muncă, îi pricinui o grea dezamăgire constatarea medicilor că suferinţa lui, departe de a fi înlăturată, putea să-i fie în orice clipă fatală. De aceea, trebui să evite răceli, urcări de trepte, mersul repede, iritări de orice fel, eforturi, munca intelectuală, chiar şi discuţiile prelungite. Totuşi, convalescenţa progresa şi Spurgeon putea face excursii cu trăsura, însoţit de soţia lui. Niciodată nu trăiră mai netulburaţi de frământările zilei, ca ultimele trei luni în .Mentone. Un frumos apus de soare lumină aceste luni de pe urmă, dar Susana Spurgeon nu presimţea că va fi într-adevăr ultimul apus de soare al iubitului ei soţ.
în timpul cât stătu în Mentone, termină explicarea Evangheliei după Matei, citise atâtea cărţi şi rezolvase lucrări, cât ar fi fost „prea mult" pentru un om sănătos. Aici scrise şi *Amintirile din Stamboume".* Nimeni, care citeşte această carte, în care e descrisă copilăria lui, şi care conţine o serie de isorisiri delicioase, pline de umor, nu bănuieşte că este scrisă de un om suferind, în pragul morţii.
Anul 1891 se sfârşi, şi în ajunul Anului Nou, Spurgeon ţinu o adunare cu cei ai casei şi prietenii care se aflau în jurul său. Un deosebit motiv de mulţumire găsi Spurgeon în unitatea care există între creştini, aşa cum a simţit-o în anul precedent.

„în poporul lui Dumnezeu este mai multă unitate decât separe. N-aş li visat vreodată că oamenii credincioşi din toate bisericile creştine se vor ruga pentru lungirea zilelor mele. Comunităţile tuturor confesiunilor creştine se luau la întrecere să exprime simpatia lor soţiei mele, să-i adreseze cuvinte de mângâiere şi să se roage lui Dumnezeu pentru mine. De ar G spus cineva acum 20 de ani, case va ruga în catedralele Westminster şi St. Paul pentru însănătoşirea unui predicator baptist, nimeni n-ar G crezut posibil aşa ceva. Dar aşa a fost. Este mai multă iubire în inimile creştinilor, decât cred ei singuri. Noi credem, deseori, că deosebirile de vederi despart şi inimile; dar nu este cazul. Ogorul, cu toată diversitatea brazdelor trase de plug, este unul singur."
La 1 ianuarie 1892, Spurgeon adună dimineaţa o mică adunare în jurul său. *„Trecem pragul noului an. Dacăamavea un ochean, prin care am putea zări dinainte evenimentele anului ce vine - ar Gînţelept să-1 folosim?Nu cred. Dacă am vedea dinainte marile binecuvântări, ele ar pierde prospeţimea şi dulceaţa prin aşteptarea noastră răbdătoare. Dacă am vedea dinainte nevoile şi grijile, ne-am întrista cu mult înainte de venirea lor şi am pierde bucuria fericirilor momentane. Dar nu toate ne sunt ascunse ochilor. Nimic nu se întâmplă fără ştirea lui Dumnezeu. Nici o vrabie nu cade de pe casă la voia întâmplării. "*
Spurgeon vedea pe eternul Conducător, căruia îi putea spune: *„Tu mă conduci cu sfatul Tău."* El vedea cu ochiul credinţei, puterea care ne este dăruită pentru călătorie, şi încheie cu aceste cuvinte: *„O, de ne-am înălţa din an în an tot mai sus, pentru a cânta Dumnezeului vieţii noastre o cântare mai frumoasă, mai smerită. Să urcăm muntele Domnului din psalm în psalm, din Aleluia în Aleluia, până intrăm în Sfânta SGntelor, unde ne vom pleca cu faţa acoperită în fericirea eternei închinări, înaintea Majestăţii eterne. Domnul Gecu voiîn acest an!Amin."*
La 20 ianuarie făcu ultima plimbare. în ziua următoare trebui să stea în pat, în urma durerilor artritice groaznice, şi starea lui se înrăutăţi. Două zile mai târziu, spuse secretarului

său: *lucrul meu s-a terminat."* Transmise încă salutări prietenilor; dar mai mult zăcea fără cunoştinţă şi cei din jurul său, care stăteau zi şi noapte de veghe, aşteptară zadarnic un ultim cuvânt din partea lui.

Duminică, 31 ianuarie, la ora 11 seara, trecu în veşnicie. Când cei din jur îngenunchează înaintea patului pe care se afla corpul său neînsufleţit, erau prea mişcaţi ca să poată scoate un cuvânt. Atunci, Susana Spurgeon înălţă glasul şi mulţumi lui Dumnezeu pentru numeroşii ani de iubire nespusă, pe care i-a trăit împreună cu marele ei dispărut. Ea spuse că 1-a considerat întotdeauna numai ca împrumutat ei. Chiar acum şapte luni era gata să-1 înapoieze Domnului său, şi ea îl consideră, în cele şapte luni cât îi mai fusese lăsat, ca pe un dar deosebit. De aceea, era gata să-1 dea, când Domnul i-1 va cere.

într-una din serile de după moartea lui Spurgeon, Susana contemplă, împreună cu Harrald, stelele de o strălucire excepţională, cum rar se întâmplă chiar în sudul Franţei, şi aduse vorba despre soţul ei. *„Ce va gândi el oare acum despre aceste planete?'* spuse ea. *„J?acă sunt locuite",* răspunse Harrald, *„cred că a cerut voie Domnului să se ducă acolo să predice Evanghelia." ‚fără îndoială",* răspunse Susana Spurgeon, *„căci el a spus de multe ori, că atunci când va ajunge în cer, se va ■posta într-un colţ şi va istorisi îngerilor vechea veste despre Isus şi iubirea Lui minunată."*

Prietenii lui Spurgeon din Anglia voiră ca osemintele marelui dispărut să odihnească în pământul patriei sale. După ce se oficie un serviciu divin solemn în biserica prezbiteriană-scoţi-ană din Mentone, la a cărei inaugurare Spurgeon ţinuse, cu doi ani în urmă, predica festivă, coşciugul din lemn de măslin, cu povara preţioasă, fu îmbarcat pe vapor şi luat în primire în gara Victoria din Londra, de un grup de prieteni şi cortegiul porni spre Pastor's College, însoţit de mii de oameni. De acolo, studenţii purtară coşciugul până la Tabernacol. Susana Spurgeon trimise, odată cu coşciugul, o ramură admirabilă de palmier,

cu inscripţia: *„J^a Cristos, unde este mai bine. Te urmez, soţul meu iubit. Niciodată nu moare dragostea femeii tinereţii tale. "* La picioarele sicriului era gravat: *tyAm luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credinţa."* La capătul sicriului se afla Biblia pe care o folosea Spurgeon în adunare, deschisă la îs. 45.22, la cuvintele care au fost hotărâtoare pentru sufletul său.

La 9 februarie 1892, Tabernacolul a rămas toată ziua deschis şi circa 60 000 de oameni din toate categoriile sociale, aduseră ultimul lor salut principelui predicatorilor. La ieşire, fiecare căpătă gratuit o predică a lui Spurgeon, tipărită anume pentru această ocazie. La 10 februarie, avură loc patru servicii divine: primul pentru prietenii cei mai apropiaţi şi membrii comunităţii, al doilea pentru predicatorii şi studenţii tuturor confesiunilor, al treilea pentru evanghelişti, învăţătorii şcolii duminicale şi conducătorii altor ramuri ale lucrului lui Dumnezeu, şi al patrulea, la ora 10 seara, pentru marele public. De fiecare dată, Tabernacolul era arhiplin. La primul serviciu divin se citi o scrisoare de la Susana Spurgeon:

„Trebuie să mă uit mereu spre cer. Astăzi, el e de mai mult de o săptămână în cer. O, ce fericire, ce extaz, a putea vedea faţa Mântuitorului său! O, ce cămin binevenit 1-a aşteptat la părăsirea acestui pământ plin de întristare. Cu toate că mi-a fost nespus de scump, nu-1 voiesc o clipă înapoi. în această săptămână a durerii, mă voi ruga mai mult pentru voi. Mi se pare, a fi un marinar naufragiat, care abia şi-a putut scăpa viaţa şi care priveşte cu inima întristată, cu ochii scăldaţi în lacrimi, la acei, care au încă a se lupta cu valurile mari ale întristării."

La 11 februarie, avu loc mai întâi în Tabernacol serviciul de înmormântare. Dr. A. Brown, unul din foştii seminarişti şi Dr. Pierson, locţiitorul lui Spurgeon, vorbiră cu această ocazie, încet şi solemn se puse în mişcare cortegiul funebru de la Tabernacol spre cimitirul din Westwood. Era înmormântarea unui principe. Magazinele pe unde trecu cortegiul erau toate

închise şi o parte din ele cernite în negru. Chiar cârciumile, împotriva cărora Spurgeon avea întotdeauna cuvinte de dojana, erau închise. Mii de spectatori, trişti, aşteptau, înghesuiţi pe ambele trotuare, trecerea carului funebru, urmat de zeci de mii de oameni, cu reprezentanţii tuturor claselor sociale şi confesiunilor. Prinţul de Wales era reprezentat de aghiotantul său. Când cortegiul ajunse în dreptul orfelinatului din Stockwell, copiii îl aşteptau adânc îndureraţi. Ei voiau să intoneze un coral, dar plânsul le înecă vocile curate. Ei pierduseră în Spurgeon pe un al doilea părinte.

Rămăşiţele pământeşti ale marelui predicator fură înmormântate în cripta cimitirului din Westwood. Vocea lui Ch. H. Spurgeon, principele predicatorilor, instrumentul ales de Dumnezeu în chip deosebit spre a vesti, ca nimeni altul, Evanghelia lui Isus Cristos, vorbeşte şi astăzi, prin predicile sale scrise, cu toate că ea a amuţit.

IZVOARELE BIOGRAFIEI

Ein Fiirst unter den Predigern, R. Schindler
Ratschläge furPrediger, Ch. H. Spurgeon
Personal Reminiscences ofCh. H. Spurgeon, Rev. Williams
Ein Prediger nach dem Herzen Gottes, Gottlieb Fischer
Reden hinter dem Pflug, Ch. H. Spurgeon
The Greatest Figh in the World. Memorial Volume
Schwert undKelle, Ch. H. Spurgeon
Ch. H. Spurgeon Leben, L. Ohler
Sermonsin Candles, Ch. H. Spurgeon
DieSchatzkammerDavid's, Ch. H. Spurgeon

CUPRINS

1

Redactor: CONSTANTIN MOISA
Tehnoredactor: MĂRIA NICOLAE
Culegere şi paginare pe calculator RAHELA DOBRE
Foto-montaj: OLGA CHIBICI
*
Bun de tipar 1.09.1994. Apărut 1994. Coli de tipar 9 1/4
*
Tiparul executat sub comanda nr. 24/1994 la Tipografia STEPHANUS Str. Bibescu Vodă nr. 1, Bucureşti, ROMÂNIA

CU DUMNEZEU ÎN SITUfIŢII IMPOSIBILE I

Pentru îmbărbătarea inimilor descurajate, pentru mângâierea sufletelor rănite şi îndurerate, pentru în viorarea râvnei adormite, pentru înflăcărarea dorului după culmile cereşti,

Societatea STEPHANUS pune la dispoziţie pagini de literatură cu conţinut evanghelic: studii, meditaţii, eseuri, povestiri adevărate, poezii creştine.

Ne puteţi contacta la adresa:
Str. Bibescu Vodă nr. 1, sector 4, Bucureşti, cod. 70521, tel. 615 65 74 sau 631 11 97

CĂRŢI APĂRUTE

Ch. H. Spurgeon - Din cuvintele lui Ion Plugarul
Ch. H. Spurgeon - Totul prin har ,
Ch. H. Spurgeon - întoarcerea

Alice Van Berchem - Un martor credincios al lui Cristos -
Sadhu Sundar Singh
Sergine Snanoudj - Pentru ca lanţurile să cadă Georges Andre - Moise - omul lui Dumnezeu S. D. Gordon - Fără luptă nu-i cunună Thomas a Kempis - Imitatio Christi sau Urmând pe Cristos W. A. Criswell - A apărut omul la întâmplare? Nicolae Moldoveanu - Hristos - Marele Preot
(Meditaţii la Epistola către Evrei) Nicolae Moldoveanu - Cântările iubirii - versuri Constantin Moisa - în crăpătura stâncii - versuri Constantin Chisăliţă - Lanţul minunilor Mântuitorului
(schiţe de predici)
CĂRŢI ÎN CURS DE APARIŢIE
Ch. H. Spurgeon - Taina credinţei - predici preţioase Ch. M. Sheldon - Adevăratul preot sau Ce-ar face Isus în
locul meu?
Oleg Siemens, Viktor Poplawkin - Păstori în furtună Hans Martin Braun - Zbor peste graniţă Alfred Kuen - Trebuie să vă naşteţi din nou Serghei Kurdakov - Iartă-mă, Nataşa...! - Flaşneta lui Moş Dumitrache
* * *